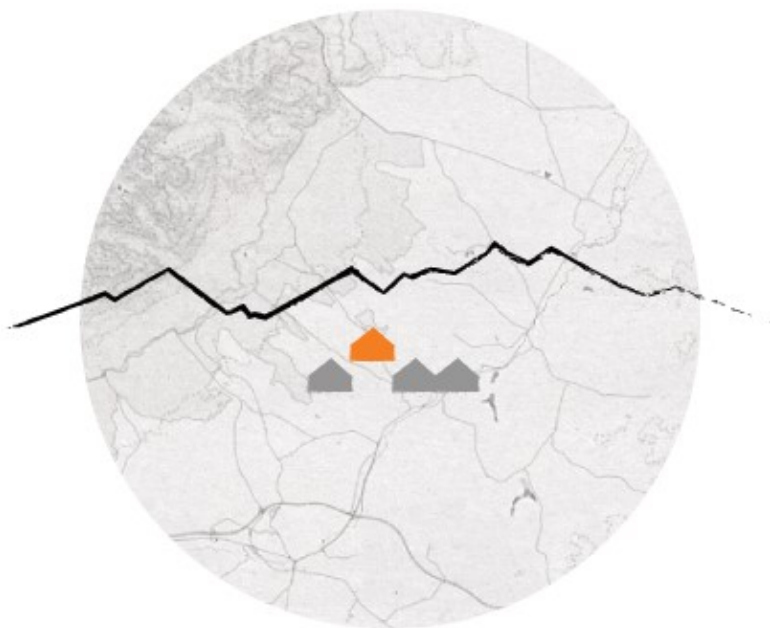

Zámer

podľa zákona č. 24/2006 Z. z.
o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

Rekreačná zóna

ORCHIDEA

VELKÁ LOMNICA

07/2025

Vypracoval: Ing. Peter Vaňo

OBSAH

1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI	3
1.1 NÁZOV	3
1.2 IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO	3
1.3 SÍDLO.....	3
1.4 MENO, PIEZVISKO, ADRESA, TELEFÓNNE ČÍSLO A INÉ KONTAKTNÉ ÚDAJE OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA	3
1.5 MENO, PRIEZVISKO, ADRESA, TELEFÓNNE ČÍSLO A INÉ KONTAKTNÉ ÚDAJE KONTAKTNEJ OSOBY, OD KTOREJ MOŽNO DOSTAŤ RELEVANTNÉ INFORMÁCIE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A MIESTO KONZULTÁCIE	3
2 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI.....	4
2.1 NÁZOV	4
2.2 ÚČEL	4
2.3 UŽÍVATEĽ.....	4
2.4 CHARAKTER NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	4
2.5 UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	4
2.6 PREHLADNÁ SITUÁCIA UMIESTNENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	7
2.7 TERMÍN ZAČATIA A SKONČENIA VÝSTAVBY A PREVÁDZKY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI	8
2.8 STRUČNÝ OPIS URBANISTICKÉHO A ARCHITEKTONICKÉHO RIEŠENIA	8
2.9 ZDÔVODNENIE POTREBY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI V DANEJ LOKALITE.....	10
2.10 CELKOVÉ NÁKLADY	11
2.11 DOTKNUTÁ OBEC.....	11
2.12 DOTKNUTÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ	11
2.13 DOTKNUTÉ ORGÁNY	11
2.14 POVOĽUJÚCI ORGÁN	11
2.15 REZORTNÝ ORGÁN	11
2.16 DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV.....	11
2.17 VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE.....	11
3 ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA.....	12
3.1 CHARAKTERISTIKA PRÍRODNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ	12
3.1.1 Geomorfologické pomery.....	12
3.1.2 Horninové prostredie	13
3.1.3 LOŽISKÁ NERASTNÝCH SUROVÍN	14
3.1.4 PÔDY	15
3.1.5 KLIMATICKÉ POMERY	16
3.1.6 HYDROLOGICKÉ POMERY	18
3.1.7 FAUNA A FLÓRA.....	19
3.2 KRAJINA, KRAJINNÝ OBRAZ, SCENÉRIA, OCHRANA A STABILITA	23
3.2.1 ŠTRUKTÚRA KRAJINY, KRAJINNÝ OBRAZ A SCENÉRIA.....	23
3.2.2 CHRÁNENÉ ÚZEMIA A OCHRANNÉ PÁSMA	26
3.2.3 STABILITA KRAJINY - Územný systém ekologickej stability (ÚSES)	31
3.3 OBYVATEĽSTVO, JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA A KULTÚRNO-HISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA	34
3.3.1 DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE	34
3.3.2 EKONOMICKÁ AKTIVITA	35
3.3.3 INFRAŠTRUKTÚRA.....	37
3.3.4 KULTÚRNO-HISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA	41
3.4 SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA	42
3.4.1 CHARAKTERISTIKA ZDROJOV ZNEČISTENIA A ICH VPLYV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	42
3.4.2 ODPADY	45
3.4.3 HLUK	46
3.4.4 SÚČASNÝ ZDRAVOTNÝ STAV OBYVATEĽSTVA.....	46
4 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE	48

4.1	POŽIADAVKY NA VSTUPY	48
4.1.1	ZÁBER PÔDY	48
4.1.2	NÁROKY NA ZASTAVANÉ ÚZEMIE	49
4.1.3	NÁROKY NA SUROVINOVÉ A ENERGETICKÉ ZDROJE	49
4.1.4	NÁROKY NA DOPRAVNÚ INFRAŠTRUKTÚRU	49
4.1.5	NÁROKY NA PRACOVNÚ SILU	50
4.1.6	VÝZNAMNÉ TERÉNNE ÚPRAVY A ZÁSAHY DO KRAJINY	50
4.2	ÚDAJE O VÝSTUPOCH	50
4.2.1	EMISIE	50
4.2.2	HLUK A VIBRÁCIE	50
4.2.3	ODPADOVÉ VODY	51
4.2.4	ODPADY	51
4.2.5	ŽIARENIE A INÉ FYZIKÁLNE POLIA	52
4.2.6	TEPLO, ZÁPACH A INÉ VÝSTUPY	52
4.2.7	POSÚDENIE DOPADOV NA ZDRAVOTNÝ STAV OBYVATEĽSTVA	52
4.3	ÚDAJE O PRIAMÝCH A NEPRIAMÝCH VPLYVOCH NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	53
4.3.1	VPLYVY NA PRÍRODNÉ PROSTREDIE	53
4.3.2	VPLYVY NA KRAJINU	55
4.3.3	VPLYVY NA OBYVATEĽSTVO, SÍDLA A SOCIO-EKONOMICKÚ SFÉRU	56
4.4	HODNOTENIE ZDRAVOTNÝCH RIZÍK	58
4.5	ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA.....	58
4.6	POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HĽADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ČASOVÉHO PRIEBEHU	
PÔSOBNIA	59	
4.6.1	VPLYV NA PRÍRODNÉ PROSTREDIE	59
4.6.2	VPLYV NA KRAJINU	60
4.6.3	Vplyvy na obyvateľstvo, socio-ekonomickú sféru a infraštruktúru	60
4.7	PREDPOKLADANÉ VPLYVY PRESAHUJÚCE ŠTÁTNE HRANICE	62
4.8	VYVOLANÉ SÚVISLOSTI, KTORÉ MÔŽU SPÔSOBIŤ VPLYVY S PRIHLIADNUTÍM NA SÚČASNÝ STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V DOTKNUTOM ÚZEMÍ	62
4.9	ĎALŠIE MOŽNÉ RIZIKÁ SPOJENÉ S REALIZÁCIOU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI.....	62
4.10	OPATRENIA NA ZMIERNENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV JEDNOTLIVÝCH VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	63
4.11	POSÚDENIE OČAKÁVANÉHO VÝVOJA ÚZEMIA, AK BY SA NAVRHOVANÁ ČINNOSŤ NEREALIZOVALA	
	64	
4.12	POSUDENIE SÚLADU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI S PLATNOU ÚZEMNO-PLÁNOVACOU DOKUMENTÁCIOU A ĎALŠÍMI RELEVANTNÝMI STRATEGICKÝMI DOKUMENTMI	65
4.13	ĎALŠÍ POSTUP HODNOTENIA VPLYVOV S UVEDENÍM NAJZÁVAŽNEJŠÍCH OKRUHOV PROBLÉMOV	
	66	
5	POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRHOPTIMÁLNEHO VARIANTU	66
5.1	TVORBA SÚBORU KRITÉRIÍ A URČENIE ICH DÔLEŽITOSTI NA VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU	66
5.2	VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU ALEBO STANOVENIE PORADIA VHODNOSTI PRE POSUDZOVANÉ	
VARIANTY	67	
5.3	ZDÔVODNENIE NÁVRHU OPTIMÁLNEHO VARIANTU	68
6	MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA	69
7	DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU PUBLIKÁCIE	70
8	MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU	72
9	POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV	72

1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1.1 NÁZOV

ALL-Trade, a. s.

1.2 IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO

444 655 21

1.3 SÍDLO

Mlynské nivy 53
821 09 Bratislava
Slovenská republika

1.4 MENO, PIEZVISKO, ADRESA, TELEFÓNNE ČÍSLO A INÉ KONTAKTNÉ ÚDAJE OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

Ing. Peter Vaňo
Werferova 1
040 11 Košice
Slovenská republika
Telefónne číslo:

1.5 MENO, PRIEZVISKO, ADRESA, TELEFÓNNE ČÍSLO A INÉ KONTAKTNÉ ÚDAJE KONTAKTNEJ OSOBY, OD KTOREJ MOŽNO DOSTAŤ RELEVANTNÉ INFORMÁCIE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A MIESTO KONZULTÁCIE

Ing. Peter Vaňo
Werferova 1
040 11 Košice
Slovenská republika
Tel. číslo:
Miesto konzultácie: Werferova 1, Košice

2 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

2.1 NÁZOV

REKREAČNÁ ZÓNA ORCHIDEA

2.2 ÚČEL

Výstavba rodinných domov s technickými sieťami a prístupovými komunikáciami.

2.3 UŽÍVATEĽ

ALL-Trade, a. s.

2.4 CHARAKTER NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Podľa zákona č. 24/2006 Z. z. Zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o EIA“) je navrhovaná činnosť „REKREAČNÁ ZÓNA ORCHIDEA“ (ďalej len „navrhovaná činnosť“) nová činnosť a podlieha predmetu posudzovania.

Podľa Prílohy č.8 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov(ďalej len „zákon o EIA“) je navrhovaná činnosť zaradená do:13. Infraštruktúra - prahové hodnoty pre časť B, zisťovacie konanie sú nasledovné:

položku 1:

Parkovacie plochy od 200 parkovacích stojísk pre motorové vozidlá vrátane;

položka 2:

Projekty rozvoja obcí vrátane: a) prípravy územia na následnú výstavbu pozemných stavieb od 10 000 m² záberu plochy vrátane b) pozemných stavieb a ich súborov (komplexov), ak nie sú uvedené v iných položkách tejto prílohy od 10 000 m² hrubej podlažnej plochy nadzemných podlaží v zastavanom území vrátane a od 1 000 m² hrubej podlažnej plochy nadzemných podlaží mimo zastavaného územia vrátane.

2.5 UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Kraj: Prešovský

Okres: Kežmarok

Obec: Veľká Lomnica

Katastrálne územie: Veľká Lomnica

Celková plocha riešeného územia: je **224 753 m²** tvorená parcelami:

parc.č.	LV	katastrálne územie	rozloha (m ²)	druh
KN-C 6052	3134	Veľká Lomnica (867837), obec Veľká Lomnica	2776	Ostatná plocha

KN-C 6075	3134	Veľká Lomnica (867837), obec Veľká Lomnica	34611	Ostatná plocha
KN-C 6076	3134	Veľká Lomnica (867837), obec Veľká Lomnica	24179	Zastavaná plocha a nádvorie
KN-C 6101	3134	Veľká Lomnica (867837), obec Veľká Lomnica	4953	Zastavaná plocha a nádvorie
KN-C 6102	3134	Veľká Lomnica (867837), obec Veľká Lomnica	3873	Zastavaná plocha a nádvorie
KN-C 6103	3134	Veľká Lomnica (867837), obec Veľká Lomnica	5135	Zastavaná plocha a nádvorie
KN-C 6105	3134	Veľká Lomnica (867837), obec Veľká Lomnica	5333	Zastavaná plocha a nádvorie
KN-C 6106	3134	Veľká Lomnica (867837), obec Veľká Lomnica	5757	Zastavaná plocha a nádvorie
KN-C 6107	3134	Veľká Lomnica (867837), obec Veľká Lomnica	1690	Zastavaná plocha a nádvorie
KN-C 6120	3134	Veľká Lomnica (867837), obec Veľká Lomnica	185	Zastavaná plocha a nádvorie
KN-C 6122	3134	Veľká Lomnica (867837), obec Veľká Lomnica	824	Zastavaná plocha a nádvorie
KN-C 6125	3134	Veľká Lomnica (867837), obec Veľká Lomnica	3603	Zastavaná plocha a nádvorie
KN-C 6126	3134	Veľká Lomnica (867837), obec Veľká Lomnica	5570	Zastavaná plocha a nádvorie
KN-C 6128	3134	Veľká Lomnica (867837), obec Veľká Lomnica	10630	Zastavaná plocha a nádvorie
KN-C 6129	3134	Veľká Lomnica (867837), obec Veľká Lomnica	8837	Zastavaná plocha a nádvorie
KN-C 6131	3134	Veľká Lomnica (867837), obec Veľká Lomnica	3827	Zastavaná plocha a nádvorie
KN-C 6132	3134	Veľká Lomnica (867837), obec Veľká Lomnica	3799	Zastavaná plocha a nádvorie
KN-C 6133	3134	Veľká Lomnica (867837), obec Veľká Lomnica	5385	Zastavaná plocha a nádvorie
KN-C 6135	3134	Veľká Lomnica (867837), obec Veľká Lomnica	26461	Zastavaná plocha a nádvorie
KN-C 6136	3134	Veľká Lomnica (867837), obec Veľká Lomnica	18423	Zastavaná plocha a nádvorie
KN-C 6138	3134	Veľká Lomnica (867837), obec Veľká Lomnica	12031	Zastavaná plocha a nádvorie

KN-C 6139	3134	Veľká Lomnica (867837), obec Veľká Lomnica	5663	Zastavaná plocha a nádvorie
KN-C 6077	3157	Veľká Lomnica (867837), obec Veľká Lomnica	8323	Zastavaná plocha a nádvorie
KN-C 6099	3157	Veľká Lomnica (867837), obec Veľká Lomnica	1298	Zastavaná plocha a nádvorie
KN-C 6104	3157	Veľká Lomnica (867837), obec Veľká Lomnica	1135	Zastavaná plocha a nádvorie
KN-C 6108	3157	Veľká Lomnica (867837), obec Veľká Lomnica	6005	Zastavaná plocha a nádvorie
KN-C 6127	3157	Veľká Lomnica (867837), obec Veľká Lomnica	1062	Zastavaná plocha a nádvorie
KN-C 6130	3157	Veľká Lomnica (867837), obec Veľká Lomnica	1076	Zastavaná plocha a nádvorie
KN-C 6134	3157	Veľká Lomnica (867837), obec Veľká Lomnica	7107	Zastavaná plocha a nádvorie
KN-C 6137	3157	Veľká Lomnica (867837), obec Veľká Lomnica	5202	Zastavaná plocha a nádvorie

Tabuľka 1 Zoznam parciel

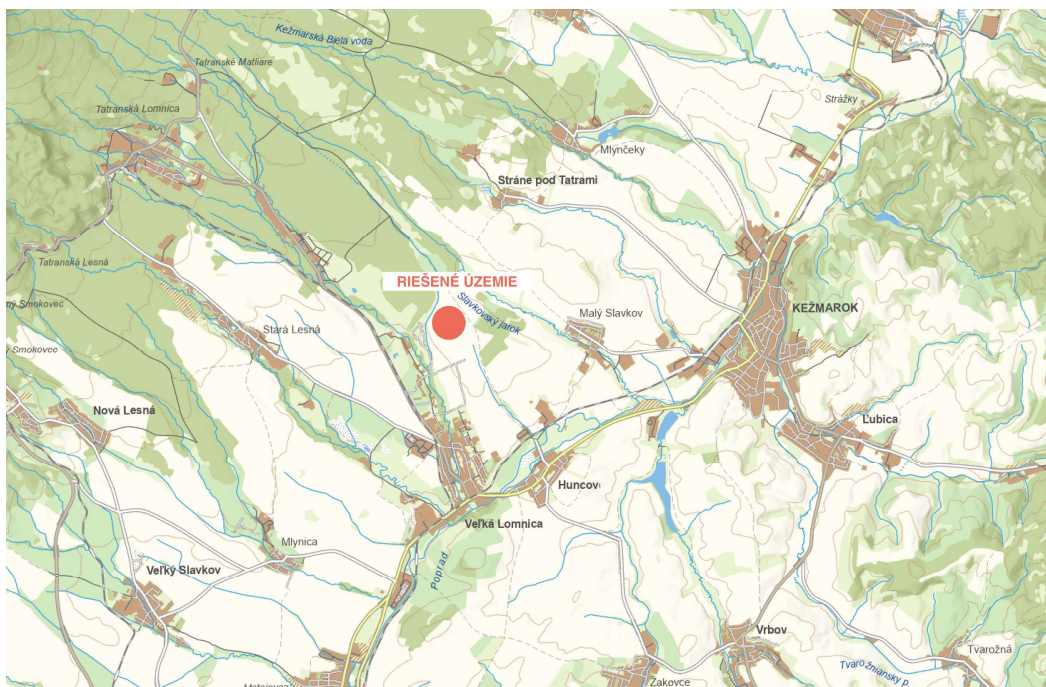
Druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie

Spôsob využívania pozemku: pozemok, na ktorom je postavená inžinierska stavba - cestná, miestna a účelová komunikácia, lesná cesta, poľná cesta, chodník, nekryté parkovisko a ich súčasti, Pozemok, na ktorom je dvor

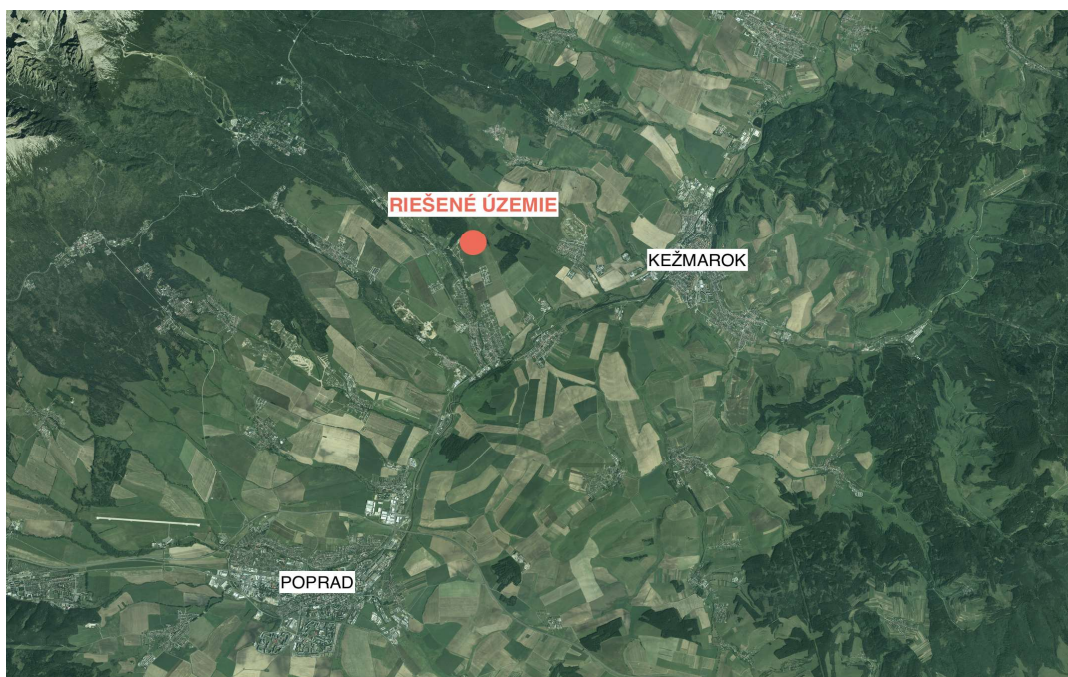
Umiestnenie pozemku: extravilán obce Veľká Lomnica.

Severná časť katastra obce, do ktorého spadá aj predmetné územie, sa nachádza v ochrannom pásme Tatranského národného parku (ďalej len „TANAP“), v ktorom platí 2.stupeň ochrany a južná časť katastra obce leží v 1. stupni ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej len “zákon”). Riešené územie sa rozprestiera v severovýchodnej časti obce Veľká Lomnica. Z východnej strany je ohraničené katastrálnou hranicou obce Huncovce. Z južnej strany riešené územie susedí s parcelami v súkromnom vlastníctve určených na poľnohospodárske účely a projekty výstavby a rozvoja. Z juhozápadnej strany územie nadväzuje na existujúcu zástavbu rodinných domov, zo severozápadnej strany je územie lemované pozemkami vo vlastníctve Slovenskej republiky a regionálnym biocentrom. Pozemky v danom území sú vedené ako zastavaná plocha a nádvorie, v súčasnosti bez funkčného využitia. Celé riešené územie tvoria prevažne lúky a pasienky.

2.6 PREHLADNÁ SITUÁCIA UMIESTNENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Obrázok 1 Širšie okolie navrhovanej činnosti

Obrázok 2 Lokalita navrhovanej činnosti

Obrázok 3 Situácia navrhovanej činnosti

2.7 TERMÍN ZAČATIA A SKONČENIA VÝSTAVBY A PREVÁDZKY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Plánovaný termín začatia výstavby:	prvá polovica r. 2026
Plánovaný termín ukončenia výstavby:	druhá polovica r. 2029
Plánovaný termín uvedenia do prevádzky:	jar 2030

2.8 STRUČNÝ OPIS URBANISTICKÉHO A ARCHITEKTONICKÉHO RIEŠENIA

Základná urbanistická koncepcia je predurčená plánovaným trasovaním pripravovaných miestnych komunikácií v ÚPN obce Veľká Lomnica, s dopravnou charakteristikou C3 MO6,5/40, C3 MO7,5/50. Tieto komunikácie budú vytvárať organizovanú štruktúru a zároveň prepájať územie v severo-južnom a východo-západnom smere a tým aj predmetné územie s okolitou dopravnou infraštruktúrou. Riešené územie bude dopravne napojené v juhozápadnej časti na miestnu obslužnú komunikáciu v lokalite „Pod Lesom“.

Ďalším faktorom vytvárajúcim urbanistickú koncepciu je platný územný plán obce Veľká Lomnica. Funkcia aktuálne platného územného plánu predurčuje využitie územia na plochy bývania v rodinných domov.

Pozdĺž komunikačnej štruktúry je v riešenom území navrhnutých 118 objektov rodinných domov v 8 typových prevedeniach. Výstavba rodinných domov a súbežnej dopravnej a technickej infraštruktúry, ako posudzovaná činnosť, je v súlade s platnými územnoplánovacími regulatívami.

Celé územie ponúka panoramatický výhľad na východnú panorámu pohoria Vysokých Tatier a tiež na scenériu prírodnej rezervácie. Urbanistický návrh reflektuje veľkosť riešeného pozemku. Výškové

umiestnenie objektov vo veľkej miere rešpektuje niveletu existujúceho terénu. Riešené územie má prevažne svahovitý charakter.

Základné ukazovatele urbanistického konceptu :

Celková rozloha : 224.753 m²

Poloha : severovýchodná časť katastra obce Veľká Lomnica

Funkcia : plochy rodinných domov

Územný plán obce : Veľká Lomnica – v riešení zmeny a doplnky č.1 ÚPN obce Veľká Lomnica

Limity : ochranné pásmo TANAPu s 2.stupňom ochrany prírody

Ochranné pásmo :

Severná časť katastra sa nachádza v ochrannom pásme Tatranského národného parku, v ktorom platí 2. stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. zákon o ochrane prírody a krajiny (ďalej len „zákon“). Južná časť územia obce leží v 1. stupni ochrany podľa zákona.

Ochranné pásmo dopravnej infraštruktúry :

Vnútro areálové prístupové komunikácie C3 MO7,5 – vytvoriť uličný koridor so šírkou min 9,5m.

Vnútro areálové prístupové komunikácie C3 MO6,5 – vytvoriť uličný koridor so šírkou min 8,0m.

Ochranné pásmo vedení technickej infraštruktúry :

plánovaný vodovod a kanalizácia do priemeru 500 mm - 1,8 m obojstranne

plánované káblové elektrické vedenie – 1m obojstranne

Dopravná dostupnosť :

Plánovaná hlavná obslužná komunikácia s bodom napojenia na existujúcu dopravnú infraštruktúru ulice Pod lesom.

Regulatívy funkčných plôch:

Plochy rodinných domov- zastavanosť pozemku budovami do 40 %, plochy zelene minimálne 30 %.

Dopravné stavby- regulácia v zmysle UPN, komunikácie C3 MO7,5/50 a C3 MO6,5/40

Rozostup plánovaných objektov :

Uličný priestor pri miestnych komunikáciách kategórie MO 7,5 musí mať šírku min. 9,0 m.

Uličný priestor pri miestnych komunikáciách kategórie MO 6,5 musí mať šírku min. 8,0 m.

IDENTIFIKÁCIA PLÁNOVANEJ ZÁSTAVBY

Charakter stavieb:

Dvojpodlažné objekty s priestormi pre rodinné bývanie

Počet stavieb : 118 objektov rodinných domov

Komunikácie a spevnené plochy : 21.208 m² (pre celé riešené územie)

Parkovacie miesta: 236 PM

Zastavaná plocha : 16.790 m²

Podlažná plocha : 29.174,37 m²

Konštrukčný typ objektov : murovaná stavba

Podlažnosť : 2.NP

Počet osôb : 428

Technická a dopravná infraštruktúra pre objekty rodinných domov :

Energetický zdroj – elektrická energia (TS)

Celkový inštalovaný výkon	749kW
Koeficient súčasnosti	0,6
Maximálny súčasný výkon	449,4 kW

Potreba vody a množstvo odpadových vôd

$$Q_p = 428EO \times 135l/deň = 57.780 l/deň = 2.407,5 l/hod = 0,67 l/s$$

Maximálna denná potreba (135 l/os)

$$Q_m = Q_p \times 1,4 (kd) = 80.892 l/deň$$

Maximálna hodinová potreba vody

$$Q_h = Q_m \times 2,1 (kh) = 7.078l/hod$$

Priemerná ročná potreba vody: 21.089 m³

Dopravná infraštruktúra

Primárna dopravná sieť:

Primárnu dopravnú sieť tvorí komunikácia kategórie C3 MO6,5/40, ktorá je napojená na existujúcu ulicu Pod lesom a pokračuje severovýchodným smerom až po hranicu katastrálneho územia obce Huncovce kde je ukončená obrátkom. Súčasťou tejto komunikácie je cestné teleso doplnené o jednostranný cyklochodník.

Sekundárna dopravná sieť:

Ostatná dopravná infraštruktúra pozostáva z miestnych obslužných komunikácií kategórií C3-MO 6,5/40 a C3-MO 7,5/50 s priepustným živičným konštrukčným povrchom, šírka prístupovej komunikácie 5,5 m a jednostranným chodníkom pre peších šírky min. 1,5 m a s 1 m širokým zeleným pásom po stranách.

Odvodnenie dažďových vôd z komunikácií:

Povrchové zrážkové vody z objektov rodinných domov a príslušných plôch budú riešené voľným rozptylom do terénu klopeného do podmáčaných mokradí v severozápadnej strane časti riešeného územia.

Dažďová voda zo spevnených plôch a chodníkov bude časť otekať cez priepustný podklad do podlažia, časť do vsakovacích objektov, resp. voľne do príslušného terénu.

Povrchová zrážková voda z vozovky bude odvedená priečnym a pozdĺžnym sklonom do dažďových vpustov, ktoré sú súčasťou objektu dažďovej kanalizácie do odlučovača ropných látok. Prečistené dažďové vody budú odvedené do vsakovacích objektov.

Parkové úpravy / verejná zeleň

Cieľom parkových úprav je vytvoriť je citlivo eliminovať negatívne dopady urbanizácie pôvodne prírodného priestoru a súčasne vytvoriť harmonický životný priestor pre budúcich rezidentov. Verejné plochy situované medzi komunikáciami a pozemkami rodinných domov budú upravené zatrávnením a doplnené výsadbou vzrastlých drevín, pri dôslednom rešpektovaní ochranných pásiem technickej infraštruktúry. Rastlinný sortiment vegetačných úprav bude pozostávať z osvedčených domácich druhov typických pre daný región v záujme nerušivého začlenenia predmetnej zóny do prírodného prostredia, čím sa zabezpečí pocit plynulého a prirodzeného prechodu do okolitej krajiny.

2.9 ZDÔVODNENIE POTREBY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI V DANEJ LOKALITE

Predmetné územie, katastrálne evidované ako zastavané plochy a nádvorcia a ostatné plochy, je v súčasnosti bez funkčného využitia.

Plánovaná aktivácia územia je opodstatnená potrebou lokálneho demografického rozmachu a súbežne regionálneho rozvoja danej oblasti zmenou nevyužívaného územia na hodnotný obytný priestor. Posudzovaná činnosť je súčasťou parciálneho plnenia demografických cieľov Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce premietnutého do funkčného využitia katastrálneho územia obce Veľká Lomnica.

2.10 CELKOVÉ NÁKLADY

Celkové predpokladané investičné náklady sú odhadované na cca 32 mil. €.

2.11 DOTKNUTÁ OBEC

Veľká Lomnica

2.12 DOTKNUTÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

Prešovský samosprávny kraj

2.13 DOTKNUTÉ ORGÁNY

Okresný úrad Kežmarok – Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Dr. Alexandra 61, 060 01 Kežmarok,

Okresný úrad Kežmarok – Odbor starostlivosti o životné prostredie, Huncovská 1, 060 01 Kežmarok,

Okresný úrad Kežmarok – Pozemkový a lesný odbor, Nižná brána 6, 060 01 Kežmarok,

Okresný úrad Kežmarok, odbor krízového riadenia, Dr. Alexandra 61, 060 01 Kežmarok,

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Poprad, Zdravotnícka 3, 058 01 Poprad,

Úrad PSK – Odbor regionálneho rozvoja, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov,

Úrad PSK – Odbor dopravy, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov,

Krajský pamiatkový úrad Prešov - pracovisko Poprad, Sobotské nám. 16, 058 01 Poprad- Spišská Sobota,

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Poprad, Huszova 4, 058 01 Poprad

2.14 POVOĽUJÚCI ORGÁN

Obec Veľká Lomnica

2.15 REZORTNÝ ORGÁN

Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky pre položku č. 1.

Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky len pre položku č. 2.

2.16 DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

Povolenie činnosti podľa osobitných predpisov sa nevyžaduje. Záverečné stanovisko z procesu posudzovania vplyvov podľa zákona o EIA bude jedným z podkladov pre vydanie osvedčenia stavby podľa zákona č. 25/2025Z.z. Stavebný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

2.17 VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE

Stavba nepatrí medzi činnosti, ktoré v zmysle Prílohy č. 13 zákona o EIA podliehajú medzinárodnému posudzovaniu z hľadiska ich vplyvov na životné prostredie presahujúcich štátne hranice. Činnosť má miestny charakter a jej prípadné nepriaznivé dopady, najmä počas výstavby, sú lokálne.

- Vrbovská pahorkatina

Posudzované územie sa nachádza v juhozápadnej časti Kežmarskej pahorkatiny s najvyšším bodom 764,4 m.n.m. Predmetné územie celkovou rozlohou 224.753 m² má prevýšenie cca 25 m s najvyšším bodom 730m.n.m. na severozápadnej strane vyvýšeniny Smrekovec (738m.n.m.), so západným až severozápadným spádom s najnižším bodom 704,6m.n.m. na jej západnej strane v mokradnej depresii, odvodnenej bezmenným tokom do Skalnatého potoka a následne do rieky Poprad.

Rieka Poprad ako jediná rieka na Slovensku patrí do úmoria Baltského mora. Rieka na území Slovenska odvodňuje územie okresov Poprad, Kežmarok a Stará Ľubovňa. Poprad odvádza vodu z častí geomorfologických celkov Tatry, Kozie chrbty, Levočské vrchy, Spišská Magura, Spišsko-šarišské medzihorie, Čergov, Pieniny a Podtatranská kotlina.

3.1.2 HORNINOVÉ PROSTREDIE

Geologická stavba a inžiniersko-geologické vlastnosti hornín

Charakteristika geologického prostredia lokality sa odvíja od typológie horninového podložia a genézy Tatier. Tie predstavujú vyzdvihnutú kryhu hrasťového typu z Podtatranskej kotliny, lemovanú flyšovými sedimentmi vnútro karpatského paleogénu. Flyšové sedimenty lemujúce Vysoké Tatry v súčasnom reliéfe vyplňujú sústavu kotlín a podhorských brázd.

Popradská kotlina predstavuje denudačný zvyšok prevažne flyšových sedimentov usadených v treťohorách (terciér – vek pred 23-67 miliónmi rokov), v najvyššom priabóne (vek pred 37-38 miliónmi rokov) a v oligocéne (pred 23-38 miliónov rokov). Centrálné časti dna Popradskej kotliny vyplňa flyš (flyš – horniny vyznačujúce sa striedaním ílovcov, pieskovcov, zlepcov. Sú náchylné k vzniku zosuvov.), v ktorom sú ílovce a pieskovce približne v rovnováhe. Lavice vápnitého pieskovca hrubé 10-50 cm sa jednotvárne striedajú s jemno-pieščitými sfúdovitými vápnitými ílovcami. Tektonické ohraničenie Popradskej kotliny oproti klenbohrásti Tatier sa javí ako erózna brázda (erózia – výmoľ, odstraňovanie časti zemského povrchu prúdom tečúcej vody, ľadom, snehom, vzduchom, pohyblivých zvetralín) v spodnejšom menej odolnejšom súvrství flyšu (ílovcov), ktoré v kotline prevláda.

Na geologickej stavbe územia Vysokých Tatier sa zúčastňujú horniny kryštalinika, mezozoika, paleogénu a kvartéru. Južnú a centrálnu časť Tatier reprezentujú horniny kryštalinika tvoriace predmezozoické podložie, kým v západnej, severozápadnej a severovýchodnej časti prevládajú mezozoické horniny.

Kryštalinikum zastupujú kryštalické bridlice, migmatity ale hlavne granitoidy, ktoré tvoria podstatnú časť územia Vysokých Tatier. Ich vek bol stanovený na 226 miliónov rokov. Granitoidný masív Vysokých Tatier je popretínaný poruchovými zónami rôznych smerov a sklonov, pričom tieto poruchy sú zvýraznené aj morfológicky. Kryštalinikum Tatier prešlo na mnohých miestach premenenou tlakom tzv. mylonitizáciou. Najrozšírenejšou formou granitoidov sú granodiority až žuly s prejavmi metamorfózy, ďalej kremité diority a mylonity, ktoré vytvárajú rozsiahle mylonitové zóny v oblasti Kriváňa, Lomnického štítu a Ganku.

Geologickú stavbu priamo dotknutého územia priamo podmienil aj vnútro karpatský paleogén tvorený mezozoickými a kryštalickými horninami. Sedimenty sú vyvinuté hlavne vo vnútorných kotlinách. Dnes je vnútro karpatský paleogén zachovaný v Podtatranskej kotline, Spišskej Magure, Levočských vrchoch a inde. Stredoslovenský paleogén vyčleňujeme ako osobitnú litostratigrafickú jednotku podtatranskú skupinu, v rámci ktorej sa vymedzujú štyri súvrstvia - borovské (numulitový eocén) bazálne, hutianské (ílovcové), zuberecké (ílovcovo - pieskovcové a prechodné pieskovcové súvrstvie) a bielopotocké (pieskovcové) súvrstvie.

V období kvartéru v oblasti Vysokých Tatier početné morény a morénové sedimenty presahujú z dolín až na južnú úpätnicu a južné predpolia, kde budujú základ charakteristického vyššieho predhorského stupňa reliéfu. Ústupom ľadovcov sa vytvorili podmienky pre eróžno-akumulačnú činnosť vodných tokov. V predpolí čelných morén sa preplavením ich materiálu vodnými tokmi vytvárajú rozsiahle pokryvy glaciofluviálnych sedimentov prevažne tvorených granitoidmi, ktoré majú hrubokryštalickú štruktúru. Zložené sú z plagioklasov, kremeňa a sfúd prevažne biotitických.

Pozdĺž väčších vodných tokov sa vytvárajú terasové stupne a pri vyústení bočných dolín a erózných rýh náplavové kužele. Vo vyšších polohách a na strmších svahoch prebieha erózia a zvetrávanie, výsledkom ktorých sú hlboké, úzke doliny a väčšie mocnosti deluviálnych sedimentov pri úpätí svahov.

Vysokotatranský zlom, ktorý oddeľuje obe geotektonické jednotky t.j. Popradskú kotlinu a Vysoké Tatry ako i ich ďalší diferencovaný geotektonický vývoj predurčil, že ich geologická stavba je rozdielna, pričom horninový substrát i tak blízkeho pohoria je v Popradskej kotline zastúpený iba vo valúnovom materiáli fluvioglaciálnych, glaciálnych a fluviálnych uloženín kvartérneho veku. Materiálovú stránku deluviálnych sedimentov predstavujú horniny paleogénneho veku, pieskovce a ílovce.

Geologická stavba posudzovaného územia, ktoré je po geologickej stránke súčasťou Popradskej kotliny, tvoria predkvartérne horninové komplexy hornín vnútrokarpatského (centrálno-karpatského) paleogénu - pieskovce a ílovce typického flyšu Zubereckého a na povrch vystupujúce horniny kvartéru – kvartérne sedimenty:

- staršie pleistocénne pokryvy glaciofluviálu predstavujú hrubšie štrky, slabo vytriedené a lokálne aj intenzívnejšie zahlinené a zailené
- geneticky mladšie holocénne fluviálne akumulácie vznikli v postglaciálnom období a sú reprezentované hrubšími štrkopiesčitými akumuláciami. Obe sekvencie sú dobre previazané.

Paleogén Popradskej kotliny buduje bezprostredné podložie kvartérnych sedimentov. Reprezentuje ho Zuberecké súvrstvie, ktoré je v dotknutom priestore tvorené elúviomílovcov a piesčitých ílov. Na povrch vystupuje na pravom abrázne obnaženom brehu Studeného potoka 500m nad miestom zámeru a tak isto v priamo v koryte pri cigánskej osade.

Kvartérne uloženiny sa nachádzajú väčšinou na treťohorných paleogénnych súvrstviach Podtatranskej skupiny. Plošne a objemovo sú veľmi premenlivé a nerovnomerne rozložené. Úložné pomery sedimentov, najmä ich pestrosť a hrúbka, súvisia s charakterom reliéfu a dominantných sedimentotvorných procesov. Z kvartérnych sedimentov v okolí posudzovaného územia evidujeme fluviálne nívne sedimenty (fluviálny sediment – usadeniny naplavené tečúcou riečnou alebo potočnou vodou), prevažne hlinité alebo hlinito-štrkovité a svahové hliny (polygenetické), sporadicky s obsahom sutín z obdobia pleistocénu až holocénu.

Geodynamické javy

Posudzované územie je možné charakterizovať z hľadiska geodynamických javov ako prevažne stabilné, resp. ako územie s veľmi nízkym stupňom náchylnosti ku vzniku svahových deformácií. Exogénne geodynamické javy ako zosuvy, zosuny ani iné gravitačné pohyby horninového prostredia sa priamo v dotknutom území neuplatňujú, zaznamenané boli len svahové deformácie a laterálna erózia tokov. Recentné prejavy svahových deformácií sú najpodstatnejším indikátorom stability podložia v predmetnej lokalite. Zaznamenané boli len plytké zosuvy spôsobené vodno-eróznymi procesmi v miestach s absenciou pôdneho krytu účinnou vegetáciou. Endogénne geodynamické javy neboli zaznamenané.

Z hľadiska ohrozenia dotknutého územia seizmicitou predstavuje maximálna očakávaná makroseizmická intenzita v území podľa makroseismickej stupnice MSK-64 6-7° s dosahovanými hodnotami špičkového zrýchlenia na skalnom podloží 1,00-1,29 m.s-2 (Schenk et. al. in Atlas krajiny SR, 2002). Podľa STN EN 1998-1/NA/Z1-Navrhovanie konštrukcií na seizmickú odolnosť v predmetnom území nie je nutné projektovať stavebné konštrukcie na seizmické zaťaženie, okrem konštrukcií s vyšším návrhovým seizmickým zrýchlením (územie patrí do zdrojovej oblasti seizmického rizika 4, kde základné seizmické zrýchlenie $a_r = 0,3 \text{ m.s}^{-2}$).

3.1.3 LOŽISKÁ NERASTNÝCH SUROVÍN

V posudzovanom území sa nenachádza žiadne chránené ložiskové územie a nie je vyznačené ani žiadne prieskumné územie.

3.1.4 PÔDY

Vplyvom rôznorodých hydrických, bioklimatických a geomorfologických procesov podmienených značne diferencovaným reliéfom sa územie Tatier pedologicky vyznačuje špecifickým pôdnym pokryvom.

Okrem recentných geomorfologických pomerov zohrali vo vývoji pôd dôležitú úlohu staršie pleistocénne a postpleistocénne eróznno-akumulačné procesy vyvolané zaľadnením Tatier.

V posudzovanom území sa na základe Mapy bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (Mapa BPEJ) Výskumného ústavu pôdoznalectva a ochrany pôd určovanej pôvodnou celoštátnou metodikou prieskumu (Džatko a kol., 1976) v rámci poslednej aktualizácie v r. 1988 – 1992 bola zistená celoplošne len nasledovná bonitovaná pôdno-ekologická jednotka-BPEJ 1079265.

Na základe štruktúry údajov BPEJ (viď Príručka pre používanie máp bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek VÚPÚ Bratislava -Linkeš, Pestún, Džatko, 1996) môžeme skonštatovať, že celé územie z pôdoznaleckého hľadiska spadá do regiónu veľmi chladného a vlhkého (kód regiónu 10) s nasledujúcimi charakteristikami :

- $TS > 10^{\circ}C < 1800$ (suma priemerných denných teplôt $\geq 10^{\circ}C$)
- $td < 5^{\circ}C = 182$ dní (dĺžka obdobia s teplotou vzduchu nad $5^{\circ}C$)
- $kVI-VIII < 50$ (klimatickým ukazovateľom zavlaženia podľa Budyka, vypočítaný pre SR Tomlainom 1980 – rozdiel potencionálneho výparu a zrážok v mm)
- $T_{jan} = -5/-6^{\circ}C$ (priemerná teplota vzduchu v januári)
- $T_{veget} = 10 - 11^{\circ}C$ (priemerná teplota vzduchu za vegetačné obdobie)

Obrázok 5 Členenie a typológia BPEJ na riešenom území (Džatko a kol., 1976)

Podstatnú časť hodnoteného územia predstavujú (viď. Morfogenetický klasifikačný systém pôd ČSFR, Hraško a kol., 1991) kambizeme plytké na ostatných substrátoch KM (severozápadný roh územia) – stredne ťažké až ľahké (kód HPJ 79).

Z hľadiska svahovitosti a expozície sa jedná v podstatnej miere o mierny svah so severozápadnou až západnou expozíciou (30–70, kód svahovitosti 2).

Prevažnú časť hodnoteného územia tvoria stredne skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25-50%, v podpovrchovom horizonte 25-50%) s prechodom v jej severozápadnej časti od stredne skeletovitých až do striedaných so silne skeletovitými pôdami (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25-50%, v podpovrchovom horizonte nad 50%).

Na základe hĺbky výskytu horizontu s obsahom skeletu nad 50% alebo pevnej horniny tvoria územie plytké pôdy (do 30cm).

Na základe Novákovej klasifikačnej stupnice zrnitosti ornice resp. humusového horizontu podľa obsahu frakcie <0,01mm tvoria hodnotené územie stredne ťažké pôdy ľahšie, piesočnato hlinité (obsah frakcie <0,01mm 20-30%).

Podľa STN 73 1001 môžeme opisované typy hornín zaradiť do triedy 20, 21, 17. Podľa STN 72 1002 sa jedná o zeminy nebezpečne namrzavé. Vhodnosť zemín z hľadiska ich použitia do cestných násypov i ako podložie vozovky možno charakterizovať ako málo vhodné.

Zvetrané polohy charakteru hĺn a ílov majú vysokú kapilárnu vzlínavosť a sú namrzavé až nebezpečne namrzavé. Do násypov sú málo vhodné až nevhodné. Pre potreby ich využitia ako cestné podložie ich zaraďujeme do tried VIII.-X. (hliny, íly). Podľa STN 73 3050 patria opisované horniny do 6. triedy ťažiteľnosti.

3.1.5 KLIMATICKÉ POMERY

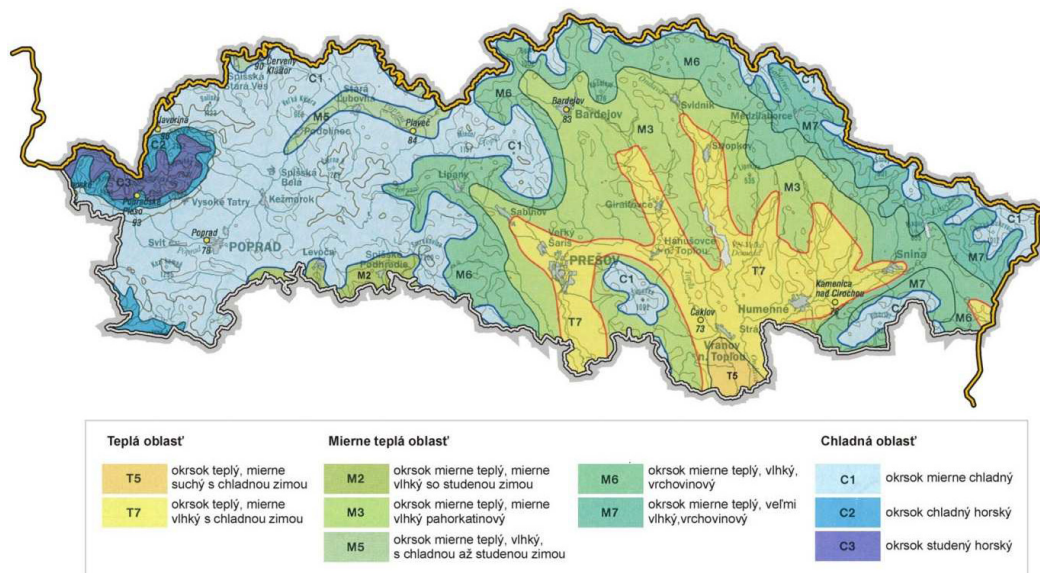
Na základe klimatickej regionalizácie Slovenskej republiky (Atlase krajiny Slovenskej republiky, Lapin, Faško, Melo, Šťastný, Tomlain, 2002) zaraďujeme posudzované územie do chladnej oblasti (C), mierne chladného okrsku (C1), ktorého základným klimatickým znakom je júlový priemer teploty vzduchu $\geq 12^{\circ}\text{C}$ až 16°C , veľmi vlhkým. Delenie na podoblasti nebolo podľa indexu zavlaženia vypracované, lebo celá oblasť sa rozprestiera vo vyšších horských polohách 700-800 m n. m., kde je vlahy nadbytok, takže má veľmi vlhký ráz.

Pre charakterizovanie vlhkostných pomerov vzduchu bola použitá relatívna vlhkosť vzduchu. Relatívna vlhkosť vzduchu v horských oblastiach sa mení s výškou nepravidelne, čo v značnej miere závisí od poveternostnej situácie. Odlišnosti v ročnom chode relatívnej vlhkosti vzduchu v jednotlivých výškových hladinách sa vysvetľuje hlavne vplyvom termodynamických procesov.

Priemerná hodnota radiačného indexu sucha pre dané územie je 1,25 až 1,5.

Priemerná ročná suma globálneho žiarenia je 1200 až 1250 kWh.m-2.

Relatívne trvanie slnečného svitudosiahlo podľa reprezentatívneho merania v Poprade hodnotu 42 %.

Obrázok 6 Klimatická regionalizácia Prešovského kraja

Teploty

Územie má charakter kotliny stredného stupňa a podľa údajov z obdobia 1961 – 1990 patrí medzi silne inverzné polohy (priemerne bolo za rok 80 až 100 dní s hmlou). Pri extrémnych prípadoch môže teplotný rozdiel v inverznej vrstve dosiahnuť až niekoľko desiatok stupňov. Períody dní s inverziou teploty vzduchu dosahujú často v Popradskej kotline 5-10 dní. Teploty vzduchu v danom území dosahujú minimum v januári a maximum v júli – auguste.

Rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1961-90	-4,9	-3,5	0,4	5,7	10,7	14,0	15,5	14,9	11,3	6,5	1,3	-2,5
2015	-1,2	-2,6	2,5	6,9	11,6	15,4	18,6	19,2	13,3	6,1	3,7	0,1
2016	-4,8	2,1	2,8	8,1	12,0	16,8	17,5	15,4	13,8	5,8	2,2	-2,8
2017	-8,5	-0,1	4,5	6,2	12,8	17,4	16,8	18,0	11,6	7,7	1,8	-1,0

Tabuľka 2 Priemerne mesačné teploty vzduchu zo stanice Poprad [°C]

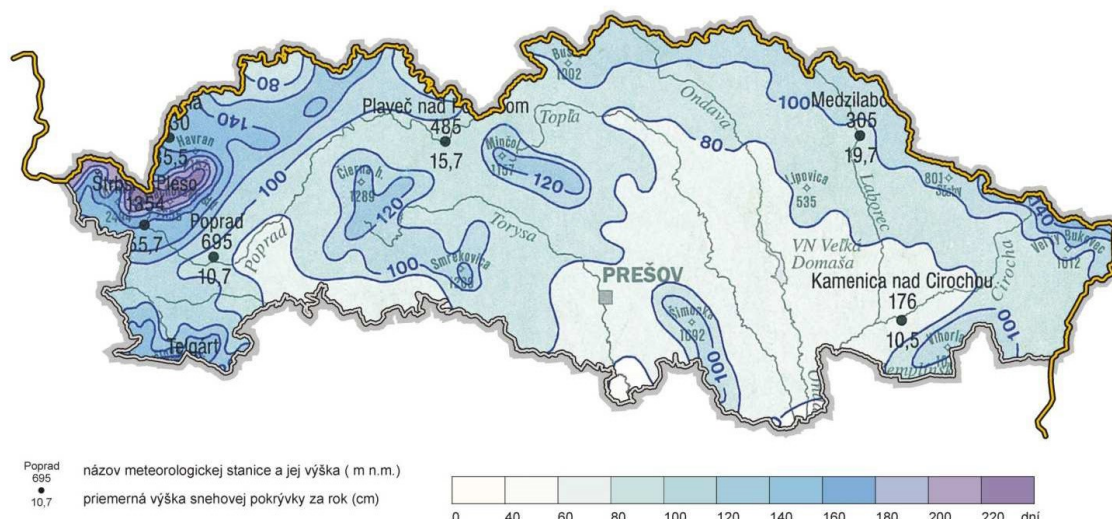
Zrážky

Na hydrologické pomery majú najväčší vplyv atmosférické zrážky. Podtatranská kotlina so svojim priemerným ročným úhrnom zrážok 620 mm odráža pôsobenie zrážkového tieňa Tatier. Priemerný počet dní so zrážkami predstavuje 30 až 60 % dní v roku. Vychádzajúc z priemerných ročných úhrnov zrážok možno usudzovať, že v oblasti vysokohorského masívu Vysokých Tatier množstvo atmosférických zrážok rastie s rastúcou nadmorskou výškou.

Záujmové územie možno z hľadiska vlhovej zabezpečenia považovať za mierne vlhké až vlhké. V mesiacoch október až marec sa v území prejavuje relatívny nedostatok zrážok, ktorý je však v ďalšom priebehu roka vyrovnávaný vyššími úhrnmi. Najvyššie zrážkové úhrny v tomto území môžu dosiahnuť v priebehu jedného dňa ojedinelé aj 150mm.

Z vodnej bilancie územia vyplýva, že hodnota odtoku je tu rôzna a závisí od rôznych faktorov. Kým v nadmorských výškach 1000 m n.m. by mal dosahovať ročný odtok z m2 hodnoty až 540mm, v nižších polohách hodnoty okolo 600 mm.

Skutočný odtok z územia je však o čosi vyšší, čo je zapríčinené predovšetkým časovým rozložením zrážok a výparu v priebehu roka. Odtok sa sústreďuje prevažne na mesiace apríl až máj. Počet dní so snehovou pokrývkou a jej priemerná výška :

Obrázok 7 Počet dní so snehovou prikrývkou v Prešovskom kraji

Veternosť

Anemografické záznamy širšej oblasti ukázali, že extrémne hodnoty nárazov rýchlosti vetra sa nevyskytujú v najvyšších vrcholových polohách Tatier, ale vo vyšších svahových polohách pohoria, v pásme padavých vetrov, kde maximálne nárazy vetra môžu dosiahnuť rýchlosť i väčšiu ako 250 km.h-1. Posledný extrémny

prejav pohybu vzduchu bol zaznamenaný 19.11.2004, keď sa jednalo viac menej o celoplošný orkán, ktorý značne poškodil a narušil lesný pokryv Tatier.

Dotknuté územie je pod vplyvom cirkulačných pomerov charakteristických pre nižšie polohy Popradskej kotliny. Smery prevládajúcich vetrov sú juhozápadné až západné.

Priemerná častosť smerov vetra (%), priemerná rýchlosť vetra (m/s) sú uvedené podľa dlhodobého pozorovania za obdobie 1961-1980 na stanici Poprad. Silný vietor je najčastejšie v marci a decembri. Najmenej dní so silným vetrom je v letnom a jesennom období. Búrlivý vietor v apríli.

3.1.6 HYDROLOGICKÉ POMERY

Povrchové vody

Katastrálne územie Veľkej Lomnice leží v povodí rieky Poprad a v detaile v povodí prítoku Skalnatého potoka. Predmetná lokalita nie je súčasťou inundačného územia rieky Poprad.

Posudzované územie je situované do povodia Skalnatého potoka (kód VÚ SKP0079), ktorý je ľavostranným prítokom rieky Poprad. Skalnatý potok je definovaný ako malý vodný tok typu K3M-K4M s dĺžkou toku 15,3 riečnych km a vymedzený ako vodný útvar v prirodzenom stave. Pramení vo Vysokých Tatrách v južnej stene Lomnického štítu, v nadmorskej výške asi 2.350 m.n.m. Potom preteká Skalnatou dolinou, kde napája Skalnaté pleso. Následne prechádza okolo svahu zjazdovky cez kosodrevinu až do Tatranských Matliarov, neskôr pokračuje smerom na Veľkú Lomnicu, kde sa vlieva v nadmorskej výške asi 640 m.n.m. do Popradu.

Na režim a vodnosť tohto toku vplývajú klimatické a geografické činitele. Najväčší podiel pritom má dostatok zrážok, dlhé obdobie so snehovou pokrývkou, akumulčný vplyv jazier, morén, sutín a lesa v oblasti Vysokých Tatier. Na územie Tatier spadne za rok priemerne 1150 mm zrážok, z tohto množstva pripadá na odtok 800 mm (70 %) a 350 mm (30 %) na výpar i ďalšie stratové zložky vodnej bilancie. Z celkového množstva zrážok odtečie v najvyšších polohách Tatier 90-70 %, v nižších polohách 60 %, vo vápencových oblastiach Tatier 50 %. Špecifický odtok v najvyššie položených povodiach dosahuje hodnoty 50-60 l/sek.km². Typický vysokohorský odtokový režim tatranských tokov charakterizujú zimné minimá odtoku, vo februári (1,5-3 % ročného odtoku) a letné maximá, v júni (17-23 % ročného odtoku). Vo vegetačnom období odtečie v Tatrách 70-80 % celoročného odtoku.

Podzemné vody

Podľa hydrogeologickej rajonizácie (viď Atlas krajiny Slovenskej republiky, Lapin a kol., 2002) patrí územie k hydrogeologickému rajónu QG 139, Kryštalinikum Vysokých Tatier a rajón kvartér ich predpolia (kvartérne pokrovy Popradskej kotliny). Bilančný stav kvality podzemných vôd v roku 2010 v danom rajóne bol pozorovaný ako pasívny vplyvom vodivosti.

Na riešenom území sú zistené nasledovné typy podzemných vôd:

- . pórovité vody v nívnych sedimentoch (v nivách ov)
- . pórové vody v glacifluviáloch
- . puklinovovýlevnaté a sutinové vody

Glaciofluviálne sedimenty v predpolí Vysokých Tatier sú väčšinou vo vzájomnej hydraulikej spojitosti s fluviálnymi piesčito-štrkovitými sedimentami po riečnych nivách tokov, ktoré vytekajú z Vysokých Tatier. U glaciofluviálnych sedimentov jednotková špecifická výdatnosť vrstev je od 0,6 do 0,021.s-1 m-1 a u fluviálnych sedimentov od 0,7 do 0,03 l.s-1 m-1.

Na základe vymedzenia útvarov podzemných vôd na Slovensku v zmysle rámcovej smernice o vodách 2000/60/ES (Eugen Kullman ml., Peter Malík, Anna Patschová, Dušan Bodiš 2000) prekrývajú predmetné územie nasledujúce útvary podzemných vôd :

- útvary podzemnej vody SK1001000P – útvary medzi zrnových podzemných vôd kvartérnych sedimentov oblasti povodia Dunajec a Poprad s rozlohou útvaru 420,759 km², – do ktorého zasahuje aj čiastkový rajón PD 10 rajónu QG 139

- útvar podzemnej vody SK200440KF – útvar s dominantnými krasovo-puklinovými podzemnými vodami Tatier oblasti povodia Dunajec a Poprad s rozlohou útvaru 191,239 km², do ktorého zasahuje čiastkový rajón PD 20 rajónu QG 139

- útvar podzemnej vody SK2004700F – útvar puklinových podzemných vôd flyšového pásma a Podtatranskej skupiny oblasti povodia Dunajec a Poprad s rozlohou útvaru 1.707,204 km², do ktorého zasahuje čiastkový rajón PD 10 rajónu QG 139. Vnútro karpatský paleogén je tvorený súvrstvím flyšovej litofácie (striedanie pieskovcov a ílovcov), ktorá má charakteristickú puklinovú priepustnosť viazanú na pri povrchovú zónu a preto zvodnenie tohoto súvrstvia je nízke (špecifická výdatnosť od 0,13 do 0,5 l/s-1). Podzemné vody v dotknutom území sú málo mineralizované a vzhľadom na mineralogicko petrografický charakter horninového prostredia aj obsahujúce agresívny CO₂.

Termálne a minerálne vody

Na základe vymedzenia útvarov podzemných vôd na Slovensku v zmysle rámcovej smernice o vodách 2000/60/ES (Eugen Kullman ml., Peter Malík, Anna Patschová, Dušan Bodiš 2000) prekrýva útvar geotermálnej vody SK300140FK – geotermálne vody štruktúry Levočská panva – západná časť, s rozlohou útvaru 1.809,40 km².

V hlbších častiach paleogénneho podložia sú navrátené v blízkom okolí geotermálne vody, ktoré boli v poslednom čase v tejto časti Popradskej kotliny predmetom exploatačného vrtného prieskumu (GVL-1, FGP1). Kolektormi týchto vôd sú hlboko uložené mezozoického minykrížňanského alebo chočského príkrovu. Prítomnosť geotermálnych vôd je v neďalekom priestore potvrdená. V rámci projektu TATRA - THERMAL Stará Lesná sa realizoval geotermálny vrt FGP1, s projektovanou hĺbkou 3750m, ktorý by mal zabezpečiť 20-30l/s termálnej vody teplej 80-90oC.

Projekt spoločnosti Golf International, s.r.o. realizoval nasledovný vrt GVL-1, ktorý potvrdil prítomnosť geotermálnych vôd. Parametre zdroja sú: 61,8oC, výdatnosť 54,9l/s, celková mineralizácia 3,24 mg/l.

Vodné plochy a mokrade

V posudzovanom území ani v blízkom okolí sa nenachádzajú žiadne vodné plochy.

V katastrálnom území obce Veľká Lomnica je odbornou organizáciou ministerstva životného prostredia SR Štátnou ochranou prírody (ŠOP) SR evidovaná mokraď ako významná genofondová plocha v severovýchodnej časti katastrálneho územia, ktorá plynule nadväzuje na podmáčané lokality širšej oblasti vrátane PR Slavkovský jarok a Kút. Nachádza sa v severozápadnom susedstve s predmetným územím s odvodňovacím kanálom v strede, ktorý je evidovaný ako ľavostranný bezmenný prítok Skalnatého potoka. Medzi národne významné mokrade zaraďujeme mokrade významné z celoslovenského (národného) hľadiska. Sú to mokrade významom presahujúce jeden okres, kraj alebo geomorfologický celok, lokality charakteristické pre Slovensko z hľadiska botanického, zoologického, limnologického alebo hydrologického, najmä prírodné a prírode blízke mokrade charakteristické pre väčší biogeografický celok (napr. Západné Karpaty). Do tejto kategórie patria tiež mokrade s podstatnou úlohou hydrologickou, biologickou alebo ekologickou v prirodzenom fungovaní veľkého povodia. Patria sem aj špecifické typy mokradí, vzácne alebo neobvyklé na území Slovenska. Za mokraď národne významnú považujeme aj lokalitu tvoriacu biotop pre dostatočne veľké populácie vzácných a ohrozených druhov.

3.1.7 FAUNA A FLÓRA

Flóra

Na základe Fytogeografického členenia Slovenska (Futák, 1984) patrí záujmové územie do oblasti západo karpatskej flóry (Carpaticumoccidentale), obvodu flóry vnútro-karpatských kotlín (Intercarpaticum), okres Podtatranské kotliny. Podľa Fytogeograficko - vegetačného členenia (Plesník in Atlas krajiny SR, 2002) patrí dotknuté územie do ihličnatej zóny, popradskeho podokresu v rámci Popradskej kotliny. Riešené územie spadá do podhorského (submontánneho) stupňa vegetácie.

V riešenom území môžeme rozlíšiť niekoľko samostatných typov vegetačnej pokrývky, ktorej priestorové rozmiestnenie ako aj jej kvalita sú výrazne ovplyvnené agrárnou činnosťou, nakoľko v minulosti sa uvedené plochy využívali ako trvale trávne porasty respektíve pasienky pre hovädzí dobytok. Uvedené plochy boli

pravidelné prihnojované najmä hnojivom NPK a osievané kultúrnymi trávami ako kostrava lúčna, ďatelina plazivá a pod., ktoré tu doposiaľ možno pozorovať. Brehové porasty v okolí Skalnatého potoka sú tvorené prevažne drevinami vŕba krehká (*Salix fragilis*) a jeľša sivá (*Alnus incana*), ktoré majú v rôznych častiach rôzne zastúpenie. Na podmáčaných plochách susediacich s riešeným územím zo severozápadnej až západnej strany sa na základe prevedeného monitoringu biotopov a druhov národného významu Lk3-Mezofilné pasienky a spásané lúky, Lk6-Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí (stredne vysoké až vysoké porasty vlhkomilných lúčnych druhov ako napríklad *Caltha palustris*, *Lychnis flos-cuculi*, *Myosotis palustris* agg., *Poa trivialis*, *Scirpus sylvaticus*) a Lk10b-Vegetácia vysokých ostríc. Zaznamenané boli aj biotopy európskeho významu Lk5/6430 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach a Ra3/7140 Prechodné rašeliniská a trasoviská. Existencia týchto biotopov a druhov na nich viazaných je závislá od vhodného vodného režimu.

Na územie dostatočne zásobené vodou sú viazané zákonom chránené druhy rastlín, ktoré boli počas monitoringu zaznamenané – vstavačovec májový pravý (*Dactylorhiza majalis* subsp. *Majalis*), vstavačovec strmolistý pravý (*Dactylorhiza incarnata* subsp. *Incarnata*), ostrica plstnatoplodá (*Carex lasiocarpa*), nátržnica močiarna (*Comarum palustre*).

Pri posudzovaní biotickej kvality územia vychádzame hlavne z priestorového rozmiestnenia jednotlivých typov biotopov. Na základe toho môžeme na posudzovanom území vyčleniť priestory s dobrou biotickou kvalitou a priestory s nízkou biotickou kvalitou. Biota krajiny pri súčasnej skladbe a štruktúre biotopov územia svojim zložením dosahuje stredne až vysokú kvalitnú úroveň.

Na hodnotenom území a v jeho širšom okolí možno ojedinele pozorovať zvyšky prirodzenej vegetácie. V záujmovom území nie sú zaznamenané invázne druhy rastlín, v zmysle prílohy č. 2 k vyhláške č. 24/2003 Z.z.. Rekonštruovaná prirodzená vegetácia (Geobotanická mapa Slovenska, Michalko J. a kol., 1986) je taká, ktorá by sa v študovanom území vyvinula, ak by na krajinu nepôsobil človek. Tvorili by ju hlavne nasledujúce jednotky:

Ls8 - jedľové a jedľovo-smrekové lesy *Abietion*, *Vaccinio-Abietenion* (*Picea abies*, *Abies alba*, *Calamagrostis villosa*, *Listera cordata*, *Lycopodium annotinum*, *Homogyne alpina*, *Luzula sylvatica*, *Maianthemum bifolium*)

Štruktúra a ekológia

Rovnorodé jedľové lesy alebo porastové zmesi dominantnej jedle s inými drevinami, najčastejšie so smrekom. V ekologicky rôznorodých spoločenstvách, kde je spojovacím článkom edifikátor jedľa, možno vyčleniť tri typy na úrovni podzväzov. Prvým typom sú jedliny na flyši a ťažkých, hlinito-ílovitých pôdach charakteru pseudoglejov, kde pôdne podmienky limitujú buk. V podraсте sa najmä v nižších polohách uplatňujú eutrofné prvky. Druhým typom sú mezotrofné jedliny so smrekom z pohorí v zrážkovom tieni Tatier, kde buk absentuje z klimatických príčin. Tretím typom sú smrekovo-jedľové porasty vo vyšších pohoríach na nenasýtených kambizemiach, často podzolovaných. V bylinnej synúzii prevládajú oligotrofné a acidofilné druhy. Pre všetky typy jedlín je príznačný nízkobylinný vzhľad, časté sú paprade.

Druhovité zloženie:

Abies alba, *Picea abies*, *Aegopodium podagraria*, *Athyrium filix-femina*, *Calamagrostis arundinacea*, *Circaea alpina*, *Dryopteris carthusiana*, *D. filix-mas*, *Galeobdolon lutea* agg., *Galium rotundifolium*, *G. schultesii*, *Glechoma hederacea*, *Hieracium bifidum*, *Luzula luzulina*, *Lysimachianemorum*, *Melampyrum sylvaticum*, *Mycelis muralis*, *Oxalis acetosella*, *Prenanthes purpurea*, *Soldanella hungarica*, *Stachys sylvatica*, *Symphytum cordatum* (endemit), *Vaccinium myrtillus*, *Valeriana tripteris*, *Veronica montana*.

Výskyt:

Najmä vo vonkajších flyšových Karpatoch, v pohoríach centrálnych Karpát v oblasti zrážkového tieňa Vysokých Tatier v širokom rozpätí nadmorských výšok od 300 – 1 300 m, v celkoch Belianske Tatry, Branisko, Busov, Čergov, Ďumbierske Tatry, Javorníky, Kozie chrbty, Kráľovoľské Tatry, Kysucké Beskydy, Kysucká vrchovina, Laborecká vrchovina, Levočské vrchy, Ľubovnianska vrchovina, Ondavská vrchovina,

Oravská Magura, Oravské Beskydy, Pieniny, Podtatranská brázda, Popradská kotlina, Spišská Magura, Stolické vrchy.

V malej miere :

Ls1.2 - jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek (tvrdé lužné lesy)

Štruktúra a ekológia: Dubovo-brestovo-jaseňové lužné lesy (tvrdý lužný les) na vyšších a relatívne suchších stanovištiach údolných nív so zriedkavejšími a časovo kratšími povrchovými záplavami. Pôdy sú od typologicky nevyvinutých nivných a glejových až po hnedé pôdy bohaté na živiny. Krovinové poschodie je dobre vyvinuté a druhovo bohaté, v bylinnej vrstve sú prítomné nitrofilné, mezofilné a hygrofilné druhy s výrazným jarným aspektom.

Druhovú zloženie:

Acer campestre, *Crataegus monogyna*, *Fraxinus angustifolia* subsp. *danubialis*, *F. excelsior*, *Padus avium*, *Populus nigra*, *Quercus robur*, *Tiliacordata*, *Ulmus laevis*, *U. minor*. V podraze rastú *Aegopodium podagraria*, *Alliaria petiolata*, *Allium ursinum*, *Anemone ranunculoides*, *Campanula trachelium*, *Clematis vitalba*, *Corydalis cava*, *Ficaria bulbifera*, *Gagea lutea*, *Galium aparine*, *Glechoma hederacea*, *Humulus lupulus*, *Lamium maculatum*, *Leucjum vernum* subsp. *carpathicum* (endemit), *Phalaroides arundinacea*, *Rubus caesius*, *Vitis sylvestris*.

Výskyt: Alúviá väčších riek v nížinách a teplejších oblastiach pahorkatín do nadmorskej výšky 300 m zahŕňajúce celky Beskydské predhorie, Bodviarska pahorkatina, Borská nížina, Cerová vrchovina, Hornonitrianska kotlina, Hronská pahorkatina, Chvojnická pahorkatina, Ipeľská kotlina, Ipeľská pahorkatina, Košická kotlina, Krupinská planina, Lučenská kotlina, Nitrianska pahorkatina, Podunajská rovina, Považské podolie, Revúcka vrchovina, Rimavská kotlina, Slovenský kras, Trnavská pahorkatina, Východoslovenská pahorkatina, Východoslovenská rovina, Zemplínske vrchy, Žitavská pahorkatina. V minulosti sa zrejme vyskytovali aj v Turčianskej kotline, Zvolenskej kotline, Žiarskej kotline a Žilinskej kotline.

Fauna

Z hľadiska zoogeografického členenia patrí hodnotené územie do Arktogejskej živočíšnej ríše (Holoarktis), paleoarktickej oblasti, eurosibírskej podoblasti a zóny listnatých lesov provincie Karpát, Západokarpatskej subprovincie. Na základe členenia podľa sladkovodného biocyklu (Hensel, Krno 2002) spadá hodnotené územie do atlantickej provincie, okres popradský, t.j. povodie rieky Dunajec a Poprad. Na základe členenia podľa suchozemského biocyklu (Jedlička, Kalivodová 2002) spadá hodnotené územie do paleoarktickej oblasti, eurosibírska podoblast, provincia stredoeurópskych pohorí, podprovincia karpatských pohorí, západokarpatský úsek.

Podľa členenia územia Slovenska na živočíšne regióny (Čepelák, 1980) patrí sledované územie do provincie Karpaty, oblasti Západné Karpaty, obvodu vonkajšieho, okrsku podtatranského. Dnešné rozšírenie a zloženie fauny je výsledkom dlhodobého vývinu, živočíšne spoločenstvá majú hlavne charakter západokarpatskej podhorskej fauny. V pestrej oblasti podhoria Tatier môžeme rozlíšiť živočíšne druhy viažuce sa na jednotlivé typy rastlinných spoločenstiev. V severozápadnej časti riešeného územia bol prevedený Monitoring biotopov a živočíšnych druhov (júl 2017) a zároveň faunu môžeme charakterizovať aj na základe mapovania a výskumu fauny na významných genofondových lokalitách v širšom okolí, ktoré bolo uskutočnené za účelom vypracovania návrhu regionálneho územného systému ekologickej stability (R-ÚSES) okresu Poprad, ako aj z rôznych literárnych zdrojov.

Priamo v mapovanom území v severovýchodnej časti katastrálneho územia obce Veľká Lomnica (severozápadná hranica posudzovaného územia požadovanej činnosti) bola zaznamenaná vretenica severná (*Viperaberus*). Z vtákov bol priamo na lokalite zaevidovaný výskyt druhov : bocian čierny (*Ciconia nigra*), ktorý tu má hniezdne a potravné teritórium. Hniezdne teritórium tu má aj orol kriklavý (*Aquila pomarina*), orol skalný (*Aquila chrysaetos*) a myšiak lesný (*Buteo buteo*) v blízkom lesnom poraste a na lovné teritórium využívajú okolité lúky a pasienky, ktoré sú v území mozaikovite umiestnené. V mokradových častiach územia bola zistená mimo hniezdneho obdobia močiarnica mekotavá (*Gallinago gallinago*).

V okolí medzi zmapované územia v rámci spracovania Projektov ochrany prírody a krajiny patria chránené lokality PR Kút a PR Slavkovský jarok. Funkciu migračného koridoru severovýchodným smerom tvorí v území PR Kút, tok Slavkovského jarku s jeho brehovými porastmi. V územnom pláne obce je definovaný ako biokoridor lokálneho významu s prvkami osobitého záujmu ochrany prírody tok Skalnatého potoka, v ktorej ako prirodzenom migračnom biokoridore vyskytujú resp. prechodne zdržiavajú živočíšne druhy : početné vtáctvo ako jastrab veľký (*Accipiter gentilis* L.), ľabtuška hôrna (*Anthus trivialis* L.), myšiak hôrny (*Buteo buteo* L.), stehlík konôpka (*Carduelis cannabina* L.), stehlík obyčajný (*Carduelis carduelis* L.), stehlík čížavý (*Carduelis spinus* L.), kôrovník dlhoprstý (*Certhia familiaris* L.), bocian biely (*Ciconia ciconia* L.), bocian čierny (*Ciconia nigra* L.), vodnár potočný (*Cinclus cinclus* L.), krkavec čierny (*Corvus corax* L.), kukučka obyčajná (*Cuculus canorus* L.), ďateľ bielochrbtý (*Dendrocopos leucotos* Bechst.), ďateľ veľký (*Dendrocopos major* L.), tesár čierny (*Dryocopus martius* L.), muchárik čiernohlavý (*Ficedula hypoleuca* Pall.), pinka obyčajná (*Fringilla coelebs* L.), pinka severská (*Fringilla montifringilla* L.), strakoš obyčajný (*Lanius collurio* L.), strakoš kolesár (*Lanius minor*), haja tmavá (*Milvus migrans*), trasochvost biely (*Motacilla alba* L.), druhy rodu sarus, d'ubník trojprstý (*Picoides tridactylus* L.), sluka hôrna (*Scolopax rusticola* L.), hlucháň hôrny (*Tetrao urogallus* L.), jariabok hôrny (*Tetrastes bonasia* L.), druhy rodu drozdovitých (*Turdus*) a ďalšie.

Z plazov bol konštatovaný výskyt druhov slepúch lámavý (*Anguis fragilis* L.), jašterica živorodá (*Lacerta vivipara* Jacq.), vretenica severná (*Viperaberrus* L.).

Z obojživelníkov ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo* L.), skokan hnedý (*Rana temporaria* L.), salamandra škvrnitá (*Salamandra atra* L.), mlok horský (*Triturus alpestris*), mlok karpatský (*Triturus montadoni* Moul.).

Živočíšne spoločenstvá stepí a lesostepí

Živočíšne druhy otvorených priestorov (polia, medze, lúky a pasienky) reprezentujú jašterice (*Lacerta*), zmiže (*Viperaberrus*), početné vtáctvo viažuce sa na šípové, hlohové a trnkové kríky - drozdy (*Turdus*), strakoš červenohlavý (*Lanius senator*), trasochvosty (*Motacillidae*), oriešok obyčajný (*Troglodytes*), bocian biely (*Ciconia ciconia*), početné hlodavce – ryšavky (*Apodemus*), hraboš poľný (*Microtus arvalis*). V pôde a na nej žijú zástupcovia rozličných živočíšnych skupín - červy, slimáky, roztoče, pavúky, kosce, mnohonôžky, stonožky a hmyz. Z početných motýľov najvýznamnejší a chránený je tu výskyt jasoňa červenookého (*Parnassius apollo*), ktorý je treťohorným reliktom. Priestory s optimálne vyvinutým krovitým porastom vrúb tvoria oddychovú zónu pre živočíšne druhy. Vyskytujú sa tu lasica obyčajná (*Mustela putorius*), hraboše poľné (*Microtus arvalis*), kačica divá (*Anas platyrhynchos*), trasochvost biely (*Motacilla alba*). Úsek je lovným areálom lastovičky obyčajnej (*Hirundo rustica*) a belorítky obyčajnej (*Delichon urbica*).

Živočíšne spoločenstvá lesa

Medzi živočíšne druhy viazané na lesné formácie patrí medveď hnedý (*Ursus arctos*), kuna hôrna (*Martes martes*), vlk obyčajný (*Canis lupus*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), raticová zver - sviňa divá (*Sus scrofa*), jeleň obyčajný (*Cervus elaphus*), srnec lesný (*Capreolus capreolus*), viažuca sa na polia a lúky podobne ako líška obyčajná (*Vulpes vulpes*), zajac poľný (*Lepus europaeus*). Lesný stupeň oživuje veľa vtáctva od drobného až po dravce – kolibiariky (*Phylloscopus*), krivonosy (*Loxia*), žltouchvost hôrny (*Phoenicurus phoenicurus*), králik zlatohlavý (*Regulus regulus*), sokoly, myšiaky, jastraby i sovy. Vzácný je tu výskyt bociana čierneho (*Ciconia nigra*). Početné sú tu i plazy, obojživelníky a bezstavovce. Mladé smrekové obhrádzajú larvy piliarky smrekovej (*Lygaonematus abietinus*). Značné škody na smrekoch narobí i lykožrút smrekový (*Ips typographus*).

Živočíšne spoločenstvá tečúcich riek a mokradí

Ďalšou skupinou sú živočíšne druhy brehov vôd, potokov a bystrín najmä v okolí PR Kút a PR Slavkovský jarok. Mnoho druhov živočíchov ako i suchozemských stavovcov sa sekundárne prispôbilo vodnému životu. Obojživelníky opúšťajú vodné prostredie iba v dospelom štádiu. Charakteristické druhy sú kačica divá (*Anas platyrhynchos*), krysa vodná (*Arvicola terrestris*), vrbové brehovité porasty uprednostňujú skokany (*Rana*), rosničky (*Hyla*), trasochvost horský (*Motacilla cinerea*), vodnár obyčajný (*Cinclus cinclus*). Nájdeme tu i drobné živočíchy ako pavúky, pobrežníky, podenky a muchy. Podľa sčítania zveri v TANAP-e, je tu

zaznamenaný výskyt vydry riečnej (*Lutra lutra*) i kozmopolitickej ondatry pyžmovej (*Ondatra zibetica*), privezenej zo Severnej Ameriky. Potoky a bystriny sú zaradené do pstruhového a lipňového pásma, kde prvenstvo majú pstruh potočný (*Salmo trutta trutta morphafario*), pstruh dúhový (*Parasalmo gairdneri irideus*) - chová sa i v rybníkoch. Ďalej je tu zastúpený lipeň obyčajný (*Thymallus thymallus*), hlaváče (*Cottus*), podustvy (*Chondrostoma*) i čerebľa (*Phoxinus*). Stále vodné depresie obýva ropucha zelená (*Bufo viridis*), rosnička zelená (*Hyla arborea*), kunkažltobruchá (*Bombina orientalis*) a užovka obyčajná (*Natrix natrix*).

Chránené stromy

V dotknutom území katastra Veľká Lomnica sa nevyskytujú.

3.2 KRAJINA, KRAJINNÝ OBRAZ, SCENÉRIA, OCHRANA A STABILITA

3.2.1 ŠTRUKTÚRA KRAJINY, KRAJINNÝ OBRAZ A SCENÉRIA

Vysoké Tatry reprezentujú v rámci Slovenska najvýraznejší a najšpecifickejší prírodný krajinný typ. Špecifikum tohto priestoru spočíva vo výraznej výškovej kontrastnosti medzi masívom Tatier a okolím, čo následne podmieňuje kontrastnosť aj ostatných zložiek krajiny. Prevýšenie 1600 – 2000m oproti dnu Podtatranskej kotliny má za následok vysokú dynamiku geomorfologických, hydrologických a klimatických procesov. Ďalšie následky vyplývajú z bariérovosti pohoria (napr. voči klimatickým vplyvom, šíreniu rastlinných a živočíšnych druhov). Tieto vlastnosti abiotického subsystému krajiny sa premietajú aj do charakteristík a vlastností biotického subsystému. V tatranskom regióne sa nachádzajú dva základné prírodné krajinné typy - horská a kotlinová krajina. Predmetné územie spadá do kotlinovej časti krajiny.

Súčasná krajinná štruktúra v hodnotenom území odráža aktuálny stav využitia krajiny. Predstavuje základný analytický materiál pre hodnotenie využitia prírodných zdrojov, nakoľko na jej základe môžeme identifikovať plochy hospodárskych aktivít, ktoré negatívne ovplyvňujú dané územie. Na základe zastúpenia a plošnej rozlohy jednotlivých prvkov súčasnej krajiny môžeme hodnotiť súčasný stav antropizácie územia (ľudského ovplyvnenia územia), či ide o územie prirodzené s vysokou krajinnou-ekologickou hodnotou, alebo naopak o územie antropicky silne pozmenené s nízkou krajinnou-ekologickou hodnotou.

Štruktúru krajiny možno hodnotiť z dvoch základných aspektov, ako *štruktúru prírodnej krajiny*, ktorá sa vyformovala v dôsledku evolúcie prírody a *súčasnú štruktúru krajiny*, ktorá odráža využitie zeme (využitie prírodnej krajiny) človekom.

Štruktúra prírodnej krajiny

Štruktúra prírodnej krajiny záujmového územia je výsledkom paleografického vývoja krajiny. Určujúcim faktorom diferenciacie krajiny modelového územia je reliéf. Podrobnú typizáciu štruktúry prírodnej krajiny v území uvádzame podľa autorov Mazúr a Drdoš (1985). Podľa uvedených autorov krajina záujmového územia má charakter chladnej kotlinovej krajiny so zmiešaným smrekovým lesom prevažne na hnedých pôdach, s rôznymi diferencovanými typmi prírodnej krajiny:

1. *Nivná krajina* - je tvorená nivnou rovinou popri vodných tokoch záujmového územia. Tvorí ju niva Studeného potoka, ktorá je holocénneho veku balvanovito štrkovitého charakteru. Krajinný systém nív je determinovaný pôsobením podzemnej a povrchovej vody v priepustnom substráte v podmienkach chladnej horskej klímy.

2. *Kužel'ovo-terasová krajina* - zaberá systém glacifluviálnych a fluvialných kužeľov. Pozdĺž Studeného potoka sa tiahne wurmský kužeľ a terasa. Kužel'ovo-terasová plošina, reprezentovaná fluvialnými a glacifluviálnymi kužeľmi a terasami, obsahuje zásoby podzemných vôd, ktoré prichádzajú zo susedného pohoria. Dominujú hnedé pôdy, miestami pseudo gleje. Vegetáciu reprezentuje borovicová smrečina.

3. *Pahorkatinná krajina na flyši* - tvoria ju vyčnievajúce vyvýšeniny nad plošiny glacifluviálnych kužeľov - *čiapka*, vyvýšenina na hranici s Novou Lesnou, pod intravilánom sídla. Flyšové územie bolo čiastočne zarovnané v dôsledku pôsobenia erózných procesov.

Súčasná krajinná štruktúra

Súčasná krajinná štruktúra v hodnotenom území odráža aktuálny stav využitia krajiny. Predstavuje základný analytický materiál pre hodnotenie využitia prírodných zdrojov, nakoľko na jej základe môžeme identifikovať plochy hospodárskych aktivít, ktoré negatívne ovplyvňujú dané územie. Na základe zastúpenia a plošnej rozlohy jednotlivých prvkov súčasnej krajinskej štruktúry môžeme hodnotiť súčasný stav antropizácie územia (ľudského ovplyvnenia územia), či ide o územie prirodzené s vysokou krajinnou-ekologickou hodnotou, alebo naopak o územie antropicky silne pozmenené s nízkou krajinnou-ekologickou hodnotou.

Štruktúra krajiny záujmového územia vyplýva z jeho funkčného zamerania. Obec Veľká Lomnica je sídlo s kumuláciou funkcií: obytná, rekreačná, lesohospodárska a poľnohospodárska. Tieto funkcie určujú štruktúru a charakter prvkov súčasnej krajinskej štruktúry.

Na území katastrálneho územia Veľká Lomnica možno vyčleniť nasledovné prvky súčasnej krajinskej štruktúry:

Plošne výrazne zastúpeným prvkom súčasnej krajinskej štruktúry hodnoteného územia sú aj zastavané a ostatné plochy: Veľká Lomnica 10,58% (podľa nového vymedzenia hraníc zastavaného územia 58,65%), 18,79% a Malý Slavkov 8,3% katastrálnej výmery dotknutej obce. Ide predovšetkým o obytné, obslužné, priemyselné, poľnohospodárske areály dotknutých obcí.

- *Zastavané plochy* s rôznym funkčným využitím.

- *Obytné areály* - slúžiace na plnenie základnej existenčnej potreby človeka, a to bývania.

- *Areály občianskej vybavenosti* - úzko korelujú s predchádzajúcou skupinou.

- *Sakrálné objekty* - predstavujú dva miestne kostoly, a to rímsko-katolícky a evanjelický slúžiaci na uspokojovanie duchovných potrieb obyvateľstva sídla. Možno ich považovať za najvýznamnejšie kultúrno-historické centrá obce.

- *Športovo-rekreačné objekty* - slúžia na uspokojovanie rozvojových potrieb obyvateľstva a regeneráciu nielen miestneho obyvateľstva, ale aj návštevníkov sídla. Do tejto skupiny patria jednak samostatné objekty, napr. ihriská, a pod., alebo tvoria súčasť iných objektov, napr. sauny v hoteloch, telocvične v škole a pod.

- *Rekreačné priestory* - sú tvorené súborom rekreačných objektov v danej lokalite. Ide o hotelové súbory a pod.

- *Poľnohospodársky areál* - súbor stavebných objektov zameraných na rastlinnú výrobu, ktorý je momentálne na úpadku.

- *Produktovody* - obraz krajinskej štruktúry dotvára súbor technických línii slúžiacich na prepravu materiálu a energie - súbor produktovodov. Plynovod v súčasnosti hodnoteným územím neprechádza. Podľa územného plánu je pre dané územie navrhnutý vodovod DN110 a splašková kanalizácia DN300. Elektrovedyca riešené územie neprechádzajú.

- *Neužitky* - predstavujú nevyužívané priestory, zväčša zdevastované plochy. Ide o priestory v okolí starej zástavby, plochy medzi ramenami Studeného potoka, neupravené verejné priestory, zdevastované plochy pozdĺž dopravných línii, najmä nespevnených ciest a pod. Tieto plochy sa vyznačujú nízkym stupňom ekologickej stability. Výrazne znižujú aj estetický obraz krajiny.

- *Skládky odpadu* - v katastrálnom území Veľkej Lomnice nie je organizovaná skládka odpadu. Vyskytuje sa tu niekoľko neorganizovaných skládok tzv. divokých skládok - živelné skládky stavebného odpadu v nive Studeného potoka, Skalnatého potoka, smetiská domového odpadu v brehových porastoch pod obcou, drobné smetiská v dôsledku rozvoja turistických aktivít a pod.

- *Lesy* - tvoria okrajovú hranicu sídla na severnej strane katastrálneho územia a čiastočne na západnej pri Studenom potoku. Z hľadiska druchovej skladby v záujmovom území dominujú smrečiny borovicové a smrečiny jedľové.

- *Brehové porasty* - lemujú vodné toky (Skalnatý potok, Studený potok). Tvorené sú prevažne porastmi vrb, a jelše. Z ihličnanov je to smrek obyčajný, borovica lesná, smrekovec opadavý a pod.

- *Nelesná stromová a krovinná vegetácia* - nachádzajúca sa ako v intraviláne, tak i vo voľnej krajine. Predstavuje roztrúsenú vegetáciu najmä v poľnohospodárskej krajine remízky, izolované lesíky, líniová vegetácia pozdĺž dopravných koridorov, sídelná vegetácia a pod.

- *Záhrady* - majú charakter prídomových záhradiek. Vyznačujú sa rôznym stupňom štruktúry a kvality, často podmienenou vlastníckymi vzťahmi.

- *Trvalé trávne porasty* - reprezentujú dva prvky krajinej štruktúry a to lúky a pasienky.

- *Orná pôda* - predstavuje plošne najväčší prvok využitia zeme katastrálneho územia Veľká Lomnica. K hlavným poľnohospodárskym plodinám pestovaným na ornej pôde patria obiloviny a okopaniny. Nepriaznivé klimatické podmienky pre rastlinnú výrobu nedovoľujú pestovanie náročnejších plodín v záujmovom území.

- *Vodné plochy* - sú reprezentované v katastrálnom území vodnými tokmi. Cez kataster Veľká Lomnica pretekajú dva vodné toky. Stredom osídlenej časti v pozdĺžnom smere zo severo-severozápadu na juhovýchod, resp. smerom z Tatranskej Lomnice na Veľkú Lomnicu preteká Skalnatý potok. Studený potok smeruje od severozápadu na juhovýchod, resp. od Starej Lesnej na Veľkú Lomnicu. Oba toky ústia do toku vyššieho rádu – rieka Poprad.

Z líniových prvkov možno v rámci súčasnej krajinej štruktúry hodnoteného územia vyčleniť nasledovné prvky:

Dopravné línie

Základom komunikačnej siete v riešenom území obce sú zberné komunikácie, ktorými sú prieťahy ciest I/66 (Popradská ulica), II/540 (Tatranská ulica), III/3102. Tieto cesty tvoria základný komunikačný systém (ZÁKOS) obce. Ostatné miestne a účelové komunikácie sa pripájajú na ZÁKOS a spolu zabezpečujú dopravnú obsluhu zástavby obce. Cestnú sieť dopĺňa súbor miestnych účelových komunikácií a súbor poľných ciest, či už spevnených alebo nespevnených.

Popri riešenej lokalite prechádzajú len miestne účelové komunikácie v susediacej existujúcej obytnej zástavbe. Najvýznamnejším susediacim cestným koridorom je cesta II/540 Veľká Lomnica – Tatranská Lomnica.

Územím obce vedie železničná trať č. 185 Poprad-Tatry - Plaveč a jej odbočka Studený potok - Tatranská Lomnica. Oba úseky tejto trate sa stretávajú v železničnej stanici Studený potok na južnom okraji obce. Najbližšia železničná trať s diaľkovou a medzinárodnou dopravou je v meste Poprad. Železničná trať vedie v južnej časti obce súběžne s cestou I. triedy okrajom historickej časti obce, v západnej časti obce okrajom zastavaného územia obce a súběžne s cestou II. triedy - v tomto úseku je zriadená aj železničná zastávka Veľká Lomnica - Golf. Na území obce je 15 úrovňových železničných priecestí, pričom len 6 má automatické zabezpečovacie zariadenie, z toho len 1 so závorami.

Z hľadiska železničnej dopravy hodnoteným územím priamo neprechádza železničná trať. V blízkosti, po západnej strane za cestou II. triedy prechádza trať Poprad-Tatry – Tatranská Lomnica, cez Studený potok.

Osídlenie obce je v súčasnosti sústredené predovšetkým na východnej strane cesty II. triedy č. 540 (Tatranská) a z juhu ohraničené cestou I. triedy č. 66 a železničnej trate. V južnej časti obce je bývanie i na západnej strane cesty II/540 po križovatku s cestou III/3102 a vymedzené zo západu železničnou traťou. Priemysel je sústredený popri ceste I/66, ťažobný priestor v západnej časti katastra obce pri Studenom potoku.

Scenéria krajiny

Krajina má údolný charakter Popradskej nivy s krajinotvorným tokom rieky Poprad. Krajinný obraz je vnímaný ako pahorkatinný typ s plynule modelovaným pahorkatinným reliéfom s dominantným zastúpením poľnohospodársky využívaných plôch, roztrúsenej nelesnej drevinnej vegetácie, lesného porastu zo severu a brehovou vegetáciou vodných tokov. Pozitívne vnímanie scenéria krajiny umocňujú okolité lesné porasty. Určujúce horizonty v diaľkových panorámach sú tvorené hrebeňmi Vysokých Tatier.

Iné významnejšie krajinotvorné prvky vytvárajúce obraz územia sa tu nenachádzajú. Negatívne vplyvy na krajinný obraz (poľnohospodárske a výrobné areály, cestné a železničné komunikácie a vzdušné vedenia elektrickej energie) sú potlačené terénnou modeláciou a okolitou vegetáciou.

3.2.2 CHRÁNENÉ ÚZEMIA A OCHRANNÉ PÁSMA

Zákonný rámec pre existenciu chránených území na území Slovenskej republiky vytvára zákon o ochrane prírody. V širšom okolí hodnoteného územia sa nachádzajú nasledovné chránené územia podľa zákona o ochrane prírody.

Tatranský národný park

Tatranský národný park bol vyhlásený zákonom SNR č. 11/1949 Zb. o Tatranskom národnom parku zo dňa 18. decembra 1948 s účinnosťou od 1. januára 1949 a je najstarším národným parkom na Slovensku. Dňa 1. marca 2003 nadobudlo účinnosť Nariadenie vlády SR č. 58/2003 zo dňa 5. februára 2003, ktorým sa vyhlasuje Tatranský národný park, na základe ktorého boli upravené hranice národného parku a jeho ochranného pásma. Tatranský národný park susedí na severe s poľským *Tatrzańskim parkom narodowym*, s ktorým tvorí bilaterálne cezhraničné chránené územie.

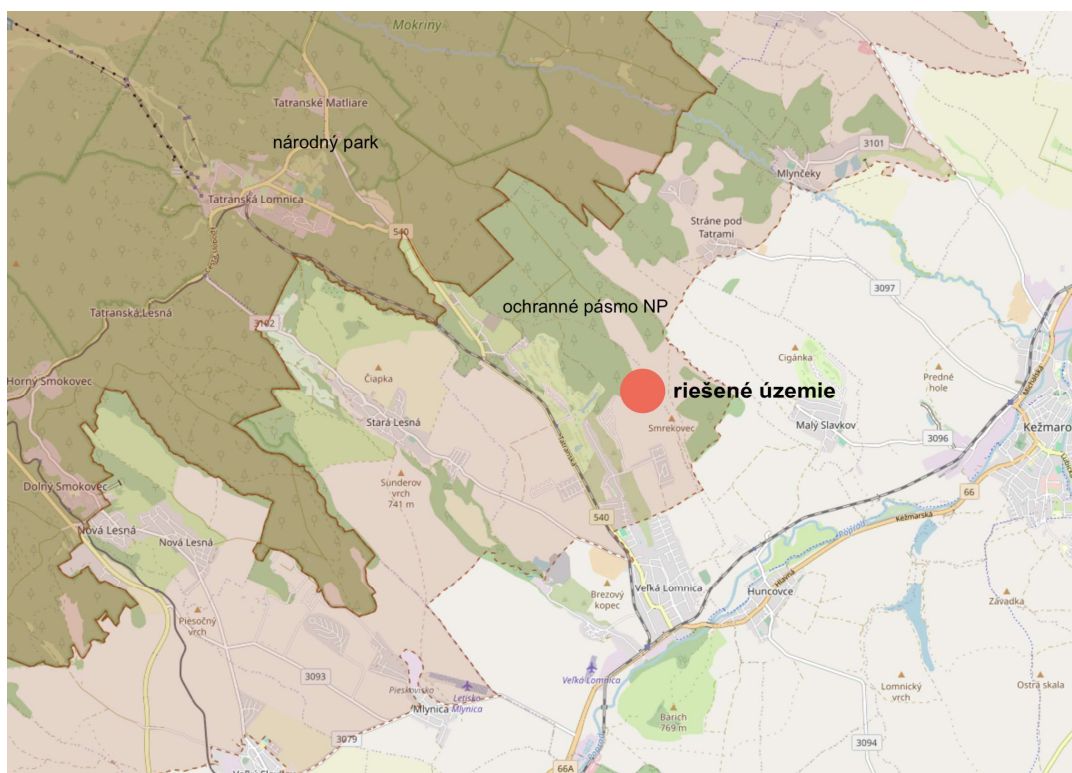
Tatry sú najvyššou horskou skupinu v karpatskom oblúku s najvyšším vrcholom – Gerlachovský štít (2655 m n. m.). Člení sa na 2 základné podcelky – Východné Tatry (Vysoké a Belianske) a Západné Tatry. Územie národného parku zaberá rozlohu 73.800 ha, jeho ochranné pásmo 30.703 ha. Rozprestiera sa na území Žilinského a Prešovského kraja v okresoch Tvrdošín, Liptovský Mikuláš (Západné Tatry), Poprad a Kežmarok (Východné Tatry).

V roku 1993 bolo rozhodnutím UNESCO územie národného parku zaradené do siete biosférických rezervácií v rámci programu MaB (Človek a biosféra). Biosférické rezervácie slúžia ako príklad trvalo udržateľného života, prijateľnej rovnováhy a vzájomného vzťahu človeka s prírodným prostredím. Najväčšie hodnoty tvoria sieť maloplošných chránených území, ktorú predstavuje 27 národných prírodných rezervácií, 23 prírodných rezervácií, 2 chránené areály, 1 národná prírodná pamiatka a 2 prírodné pamiatky s celkovou výmerou 37 551,53 ha čo je 50,7% územia národného parku.

Tatranský národný park je zaradený aj do sústavy *NATURA 2000*. Na území TANAP-u sa nachádza územie európskeho významu *SKUEV0307 Tatry* a chránené vtáčie územie *CHVU030 Tatry*. Cieľom sústavy *NATURA 2000* je udržanie alebo zlepšenie priaznivého stavu vzácnych a ohrozených druhov rastlín, živočíchov a prirodzených typov biotopov a tým zachovanie biodiverzity na území štátov EÚ.

Tatry sú najtypickejším horstvom s ukázkami činnosti ľadovcov na území SR. V dôsledku tejto činnosti sa tu vyvinuli špecifické formy reliéfu: morény, ľadovcové doliny, kotly a plesá. Ku geomorfologickým atraktivitám patria vodopády a výrazné krasové javy. Územie je významné aj z hľadiska biologického. Má neobyčajne bohatú flóru, rastie tu okolo 13.000 druhov vyšších rastlín, z toho približne polovicu tvoria druhy horské a vysokohorské s mnohými reliktnými a endemitmi. Zaujímavé sú i živočíšne spoločenstvá reprezentované typickou stredoeurópskou horskou faunou, s výskytom vzácnych endemitov a glaciálnych reliktov.

Časť katastrálneho územia obce Veľká Lomnica sa nachádza v ochrannom pásme TANAPu v zmysle (nariadenia vlády SR č. 58/2003 zo dňa 5. februára 2003, ktorým sa vyhlasuje Tatranský národný park), čo predstavuje druhý stupeň ochrany v zmysle zákona o ochrane prírody.

Obrázok 8 Národný park a ochranné pásmo TANAPu (Mapový portál KIMS)

Prírodné rezervácie

V širšom okolí sú najbližšie prírodné rezervácie Poš, Kút a Slavkovský jarok, ktoré sa však nachádzajú mimo katastrálneho územia obce Veľká Lomnica.

Prírodná rezervácia Poš bola vyhlásená Vyhláškou Slovenskej komisie pre ŽP č. 166/1991 Zb. o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku a Vyhláškou KÚŽP v Prešove č. 5/2004 zo 14.5.2004 – s účinnosťou od 15.5.2004. Nachádza sa mimo hodnoteného územia, cca 1 km západne od intravilánu obce Veľká Lomnica, v katastrálnom území Stará Lesná, Nová Lesná a Tatranská Lomnica. Prírodná rezervácia Poš má rozlohu 20,82 ha, kategórie IUCN IV. Je to jeden z mála zachovaných biotopov rašelinísk prechodného a slatinného typu. Vyskytujú sa tu viaceré ohrozené, vzácne a endemické taxóny flóry.

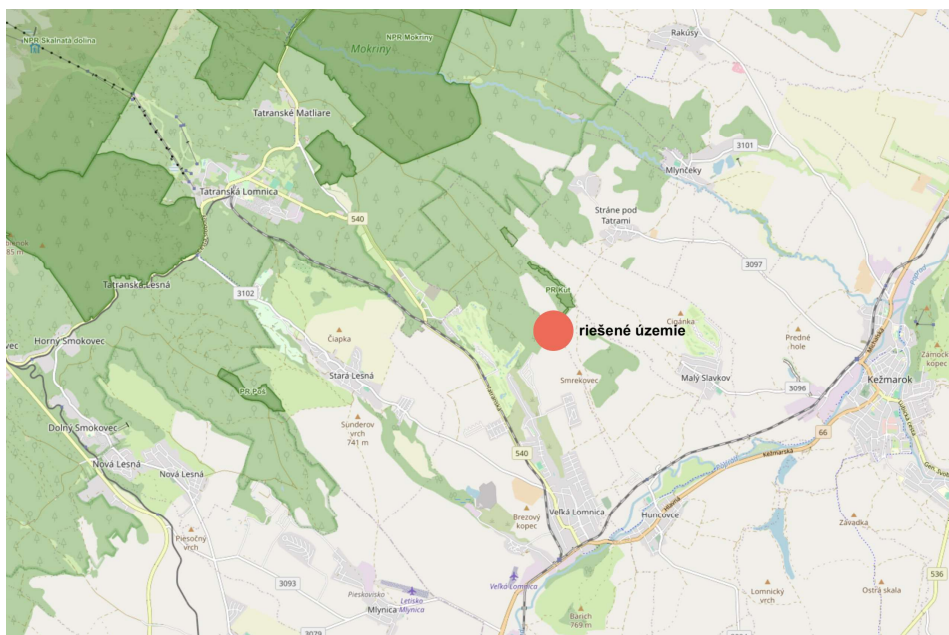
Zvyšky lesných porastov podmäčianých brezových jelšín a borovicových smrečín. Fauna montánneho stupňa s výskytom viacerých ohrozených a vzácných druhov: kosatec sibírsky, kľukva močiarna, nátržnica močiarna, rosička okrúhlostá a pod. Na území rezervácie platí štvrtý stupeň ochrany. Ochranné pásmo je do vzdialenosti 100m smerom von od hranice chráneného územia (§17 ods. 7 Zákona o ochrane prírody) a má 3.stupeň ochrany.

Prírodná rezervácia Kút bola vyhlásená Vyhláškou Slovenskej komisie pre ŽP č. 166/1991 Zb. o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku a Vyhláškou KÚŽP v Prešove č. 5/2004 zo 14.5.2004 – s účinnosťou od 15.5.2004. Nachádza sa v katastri obce Huncovce, celkovej výmery 11,22 ha, kategórie IUCN IV. Nachádza sa na glaciáluálnych nánosoch a fytocenologicky patrí k prechodným typom medzi rašelinovými lúkami a vrchoviskami.

Rastú tu chránené druhy rastlín, viaceré sú kriticky ohrozené a nenarušené zoocenózy montánneho stupňa. Ochranné pásmo je do vzdialenosti 100m smerom von od hranice chráneného územia (§17 ods. 7 Zákona o ochrane prírody) a má 3.stupeň ochrany.

Prírodná rezervácia Slavkovský jarok bola vyhlásená Vyhláškou Slovenskej komisie pre ŽP č. 166/1991 Zb. o štátnych prírodných rezerváciách a chránených náleziskách v Tatranskom národnom parku a Vyhláškou KÚŽP v Prešove č. 5/2004 zo 14.5.2004 – s účinnosťou od 15.5.2004 na ochranu veľmi ohrozeného

taxónukosatca sibírskeho, ktorý má v podtatranskej oblasti len tri známe lokality. Nachádza sa v katastrálnom území Malý Slavkov, s celkovou výmerou rezervácie 2,48 ha, kategórie IUCN IV. Ochranné pásmo je do vzdialenosti 100m smerom von od hranice chráneného územia (§17 ods. 7 Zákona o ochrane prírody) a má 3.stupeň ochrany.

Obrázok 9 Mapa prírodných rezervácií v širšom okolí (Mapový portál KIMS)

Územia zaradené do siete NATURA 2000

V záujmovej území navrhovanej činnosti sa nenachádza žiadne z území zaradených do siete NATURA 2000.

V širšom okolí sa vyskytujú :

Územie európskeho významu Tatry - SKUEV0307 Tatry

Územie s rozlohou 61.735,30 ha bolo vymedzené výnosom MŽPSR č. 3/2004-5.1, zo 14.6.2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu. Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánneho stupňa (8120), Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni (4060), Kosodrevina (4070), Spoločenstvá subalpínskych krovín (4080), Alpínske trávinné bylinné porasty na silikátovom substráte (6150), Alpínske a subalpínske vápno milné trávinné bylinné porasty (6170), Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (6230), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Horské kosné lúky (6520), Aktívne vrchoviská (7110), Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov (3220), Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140), Oligotrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried *Littorelleteauniflorae*/alebo *Isoeto-Nanojuncetea*(3130), Silikátové skalné sutiny v montánnom až alpínskom stupni (8110), Smrekovcovo-limbové lesy (9420),

Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa (8160), Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8220), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Kyslomilné bukové lesy (9110), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Javorovo-bukové horské lesy (9140), Vápnomilné bukové lesy (9150), Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Brezové, borovicové a smrekové lesy na rašeliniskách (91D0), Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0), Horské smrekové lesy (9410), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230).

Územie je navrhované z dôvodu ochrany a druhov európskeho významu: poniklec slovenský (*Pulsatilla slovacica*), črievičník papučkový(*Cypripedium calceolus*), zvonček hrubokoreňový (*Campanula serratata*), vrchovka alpínska (*Tozziacarpathica*), lyžičník tatranský (*Cochlearia tatrayana*), klinček lesklý (*Dianthus nitidus*), korýtkovec(*Scapania massalongii*), grimaldiatrojtyčinková(*Manniatrionandra*), závitovka (*Tortellaria rigens*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), mihuľa potočná (*Lampetraplaneri*), mlok

hrebenať (*Triturus cristatus*), mlok karpatský (*Triturus montandoni*), kunkažltobruchá (*Bombina variegata*), kamzík vrchovský (*Rupicapra rupicapra tatrica*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), vydra riečna (*Lutra lutra*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), vlk dravý (*Canis lupus*), hraboš tatranský (*Microtus tatricus*), svišť vrchovský (*Marmota marmota latirostris*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*) a podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*).

Územie európskeho významu Poš - SKUEV0709 Poš

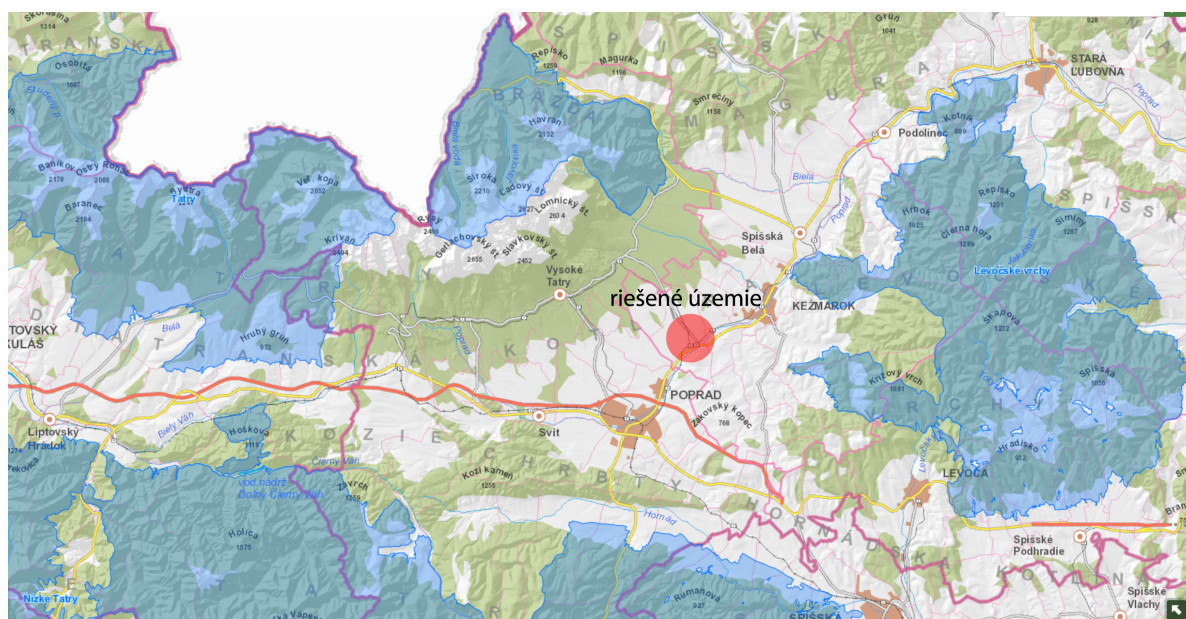
Územie s rozlohou 34,45 ha bolo vymedzené opatrením Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky z 29. novembra 2018 č. 1/2018, ktorým sa mení a dopĺňa výnos Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky zo 14. júla 2004 č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu v znení opatrenia č. 1/2017. Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Nižinné a podhorské kosné lúky (6510), Prechodné rašeliniská a trasoviská (7140), Brezové, borovicové a smrekové lesy na rašeliniskách (*91D0), Horské smrekové lesy (9410), Prirodzené dystrofné stojaté vody (3160), Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (*91E0) a druhu európskeho významu: kunkažltobruchá (*Bombina variegata*).

Chránené vtáčie územie Tatry

Územie s výmerou 54.611,29 ha bolo vyhlásené Vyhláškou MŽP SR č. 4/2010 zo dňa 22.12.2010, ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Tatry na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu: orla skalného, tetra hlucháňa, kuvika kapcavého, tetra hoľniaka, kuvika vrabčieho, jariabka hôrneho, sokola sťahovavého, bociana čierneho, orla krikľavého, lelka lesného, ďatľa čierneho, ďatľa trojprstého a strakoša sivého a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Chránené vtáčie územie Levočské vrchy

Územie s výmerou 45.597 ha bolo vyhlásené Vyhláškou MŽP SR č. 434/2012 zo dňa 19.12.2012, ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Levočské vrchy na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov: bociana čierneho, ďatľa trojprstého, chriašteľa poľného, jariabka hôrneho, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho, muchárika sivého, orla krikľavého, orla skalného, prepelice poľnej, rybárika riečného, sovy dlhochvostej, strakoša sivého, tesára čierneho, tetra hlucháňa, tetra hoľniaka, včelára lesného, výra skalného a žlny sivej a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Obrázok 10 Mapa chránených vtáčích území v širšom okolí (Mapový portál KIMS)

Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov

Biosférická rezervácia Tatry plní tri základné funkcie: funkciu ochrany prírody, rozvojovú funkciu a logistickú funkciu. Zabezpečuje ochranu biodiverzity na génovej, druhovej a ekosystémovej úrovni, podporuje trvalo udržateľné využívanie zložiek biodiverzity a spravodlivú deľbu úžitku plynúceho z využívania genetických zdrojov. Ústredný motív biosférickej rezervácie je spojenie ochrany biodiverzity s potrebami rozvoja miestnych komunít a výskum, sústavný monitoring, školenie a výchova.

V rámci biosférickej rezervácie sa vyčleňujú tri zóny:

Jadrová zóna predstavuje prevažne územia národných prírodných rezervácií, ktoré sú prísne chránené podľa národnej legislatívy. Ide najmä o horské a vysokohorské lesy smrekového vegetačného stupňa a spoločenstvá kosodrevinového, alpínskeho a subniválneho stupňa. Slúžia na ochranu biodiverzity, nedeštruktúrnemu výskumu a inému málo zaťažujúcemu využitiu.

Nárazníková zóna predstavuje lesné spoločenstvá okolo intravilánu tatranských osád, kúpeľných, liečebných a turisticko-športových stredísk. Uprednostňovanými aktivitami v tejto zóne sú environmentálne vzdelávanie, rekreácia, ekoturistika a základný výskum.

Prechodná (rozvojová) zóna predstavuje celé ochranné pásmo TANAPu. Táto zóna umožňuje rozmanité využívanie územia v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja miestnych zdrojov. Pre túto zónu sa vypracováva územný systém ekologickej stability

Navrhovaná činnosť leží na území Biosférickej rezervácie Tatry v jej prechodnej rozvojovej zóne.

V záujmovom území navrhovanej činnosti sa nenachádza žiadne z území zaradených do siete NATURA 2000, nie je súčasťou schváleného chráneného vtáčieho územia CHVU030 Tatry, ani územia Európskeho významu SKUEV0307 Tatry. Nenachádzajú sa tu chránené územia, nezasahujú tu maloplošné ani veľkoplošné prvky ochrany prírody a krajiny. Hodnotené územie sa nenachádza ani v citlivých a zraniteľných oblastiach podľa Nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z.z. Navrhovaná činnosť leží na území Biosférickej rezervácie Tatry v jej prechodnej rozvojovej zóne.

Osobitne chránené druhy živočíchov a rastlín

Chránené, vzácne a ohrozené druhy rastlín

V riešenom území sa nenachádzajú chránené, vzácne a ohrozené druhy rastlín.

Osobitne chránené druhy živočíchov

V riešenom území sa nenachádzajú osobitne chránené druhy živočíchov.

Chránené stromy

V riešenom území sa nenachádzajú osobitne chránene stromy, na ktoré sa vzťahuje ochrana v zmysle § 49 zákona.

Ochranné pásma

Na predmetné plochy sa vzťahuje II. stupeň ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Dotknuté územie nie je zasiahnuté či už maloplošnými alebo veľkoplošnými prvkami ochrany prírody a krajiny. Hodnotené územie sa nenachádza ani v citlivých a zraniteľných oblastiach podľa Nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z.z..

V katastrálnom území obce Veľká Lomnica je odbornou organizáciou ministerstva životného prostredia SR Štátnou ochranou prírody (ŠOP) SR evidovaná mokraď ako významná genofondová plocha v severovýchodnej časti katastrálneho územia, ktorá plynule nadväzuje na podmáčané lokality širšej oblasti vrátane PR Slavkovský jarok a Kút. V tejto lokalite bol prevedený Monitoring biotopov a živočíšnych druhov (Správa TaNaP, júl 2017).

Do severozápadnej časti riešeného územia zasahuje ochranné pásmo lesa (50m) podľa § 10 ods. 2 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch.

3.2.3 STABILITA KRAJINY - ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY (ÚSES)

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) predstavuje takú celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základnými štrukturálnymi elementmi ÚSES sú biocentrá, biokoridory, interakčné prvky a genofondovo významné lokality. Biocentrá - predstavujú ekosystémy alebo skupiny ekosystémov, ktoré vytvárajú trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev. Biokoridory - predstavujú priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktoré spájajú biocentrá a umožňujú migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktoré priestorovo nadväzujú interakčné prvky.

Hodnotená lokalita nezasahuje významným spôsobom do siete prvkov a interakčných línií štruktúry ekologickej stability. Ekologická stabilita širšieho okolia územia je v hodnotení pomerne vysoká, napriek tomu, že územie je v porovnaní s pôvodným stavom zmenené a zastúpenie pôvodných prvkov je minimálne.

Regionálny územný systém ekologickej stability Popradského regiónu vyčlenil v blízkosti posudzovaného územia tieto prvky ÚSES:

Biocentrá

Za biocentrum považujeme geoekosystém alebo skupinu geosystémov, ktoré vytvárajú trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev. Ide teda o taký segment krajiny, ktorý svojou veľkosťou a stavom ekologických podmienok umožňuje trvalú existenciu druhov a spoločenstiev jej prirodzeného genofundu :

- *RBc Slavkovský jarok – Kút*
- *RBc rieka Poprad a jej prítoky*
- *LBc Barich*
- *LBc Lomnické Jazero*

Biokoridory

Biokoridor tvorí priestorovo prepojené súbory geoekosystémov, ktoré spájajú biocentrá a umožňujú migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorých priestorovo nadväzujú interakčné prvky.

• *nBK Hydrický biokoridor nadregionálneho významu rieka Poprad – nadregionálny biokoridor tvorený tokom rieky Poprad*

• *rBK Biokoridor regionálneho významu – Severný biokoridor, ktorý spája biocentrum regionálneho významu Zlatý vrch (RBc) s biocentrom nadregionálneho významu Vysoké Tatry*

- *LBk Starolesnínska dolinka*
- *LBk Kamenný potok*
- *LBk Skalnatý potok*
- *LBk Huncovský lesík*

• *BK1 – Rieka Poprad – s jeho brehovými porastami, pripotočnými spoločenstvami a aluviálnymi lúkami prechádza medzi riešeným územím a intravilánom obce, asi 3km južne od posudzovaného územia. Predstavuje významnú migračnú cestu fauny viazanej na tieto biotopy a pripotočné spoločenstvá a aluviálne lúky. So sústavou okolitých vodných plôch a močiarnych biotopov je rieka Poprad najvýznamnejším hydrickým biokoridorom nadregionálneho významu v okolí riešeného územia. Je dočasným útlukom migrujúcich druhov vodných a pri vode žijúcich druhov vtáctva.*

Všetky spomenuté prvky územného systému ekologickej stability sú definované ako plochy osobitného záujmu ochrany prírody.

Obec Veľká Lomnica leží v Podtatranskej kotline na východnom okraji Vysokých Tatier. Prevažnú časť jej územia tvorí odlesnená poľnohospodárska oráčino-lúčna krajina, ale značnú časť katastra už dnes zaberajú urbanizované plochy. Južná časť katastra obce leží v 1.stupni ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, severná časť v ochrannom pásme Tatranského národného parku, v ktorom platí 2. stupeň ochrany.

Z prvkov sústavy NATURA 2000 do katastrálneho územia obce nezasahuje žiadne vyhlásené alebo navrhované územie, rovnako sa v ňom nenachádza žiadne vyhlásené alebo navrhované chránené územie prírody podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Hranica Tatranského národného parku prebieha severne od hranice katastra obce v katastrálnom území Tatranská Lomnica.

Základom územného systému ekologickej stability v riešenom území sú prvky nadregionálneho a regionálneho významu. V súčasnej dobe sú rozdielne zadefinované v Územnom pláne Prešovského samosprávneho kraja a novom návrhu Regionálneho systému ekologickej stability (R-ÚSES) pre okres Kežmarok.

Pre územie obce sú podstatné:

- *Nadregionálne biocentrum európskeho významu TANAP – interakčná zóna biocentra európskeho významu;*
- *Nadregionálny biokoridor Losy – Kút;*
- *Regionálne biocentrum Slavkovský jarok – Kút, vrátane genofondovej lokality Slavkovský jarok – Kút;*
- *Regionálne biocentrum Rieka Poprad a jej prítoky vrátane genofondových lokalít Poprad a Mlynica.*

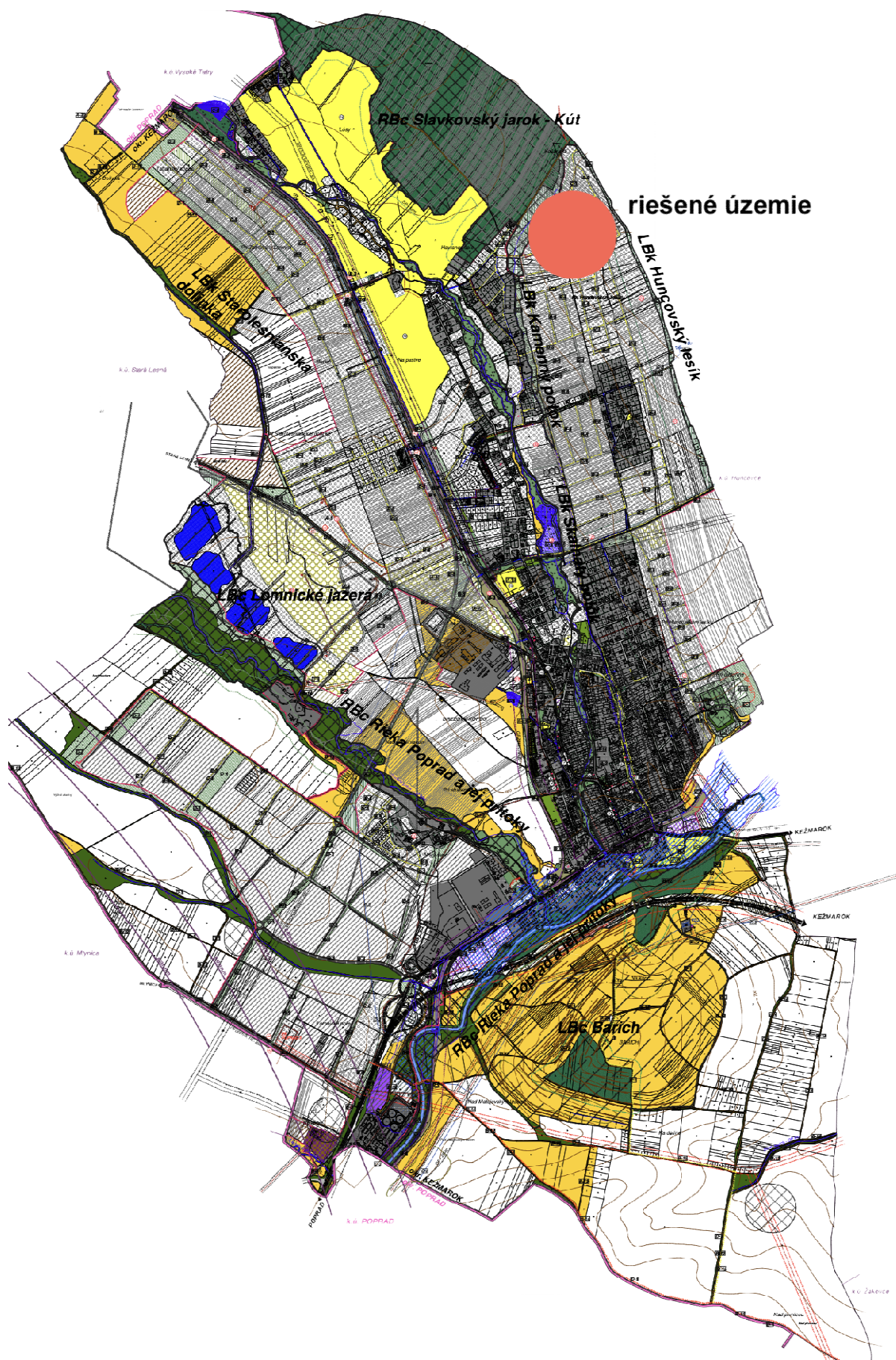
V ÚPN obce Veľká Lomnica sa uvádzajú prvky územného systému ekologickej stability miestneho (lokálneho) významu - biokoridor prepájajúci biocentrum *Slavkovský jarok - Kút* a Huncovský lesík pozdĺž katastrálnej hranice ku areálu vodojemu Huncovce a biokoridor *Kamenného potoka*. Túto kostru ekologickej stability doplní výsadba sprievodných alejí pozdĺž verejných a účelových ciest a cyklistických cestičiek a trás mimo zastavané územie obce. Ekologicky významné segmenty v krajine sú prevažne lesné remízky v poľnohospodárskej krajine (*Barich*), mokraďové spoločenstvá a ich biotopy, brehové porasty vodných tokov, nelesná stromová a krovinná vegetácia a extenzívne využívané TTP.

Ekostabilizačné prvky v zastavanom území, alebo v jeho tesnej blízkosti sú zeleň intravilánu, cintorína, záhrad, brehová a sprievodná vegetácia pri potokoch.

Priamy vplyv zámeru na *ekostabilizačné prvky* sa nepredpokladá vzhľadom na dostatočný odstup a za predpokladu zriadenia pásma izolačnej zelene na hranici podmáčaného územia z osvedčených domácich druhov rastlín, skladbu ktorej je nutné predkonzultovať so Správou NP.

Najbližšie k posudzovanej lokalite sa nachádzajú dva biokoridory –Lokálny biokoridor *LBk Skalnatý potok*(juhozápadne od územia) a regionálny *RBk Slavkovský jarok* – hydrický biokoridor tvorený vlastným tokom a súvislým lesným spoločenstvom (severovýchodne na rozhraní katastier obcí Huncovce a Malý Slavkov sa nachádza).

V návrhovej časti ÚPN obce Veľká Lomnica sa uvádza aj lokálny biokoridor LBk Huncovský lesík na severovýchodnej hranici katastrálneho územia s obcou Huncovce. Predmetný navrhovaný prvok MÚSES však predstavuje skôr snahu o vytvorenia izolačného hraničného vegetačného pásu, nakoľko nemá parametre biokoridoru a v ÚPN susediacej obce Huncovce nie je uvádzaný a momentálne je bez drevinatý porastu.

Obrázok 11 ÚPN obce Veľká Lomnica - V.č.6 Ochrana prírody a tvorba krajiny (ATELIÉR URBEKO s.r.o., Prešov 2022)

Funkčnosť MÚSES v katastrálnom území obce Veľká Lomnica je založená na zásadách:

- zachovanie hlavných ekologických väzieb a vzťahov v živých systémoch prírody
- zachrany genetickej biodiverzity s dôrazom na ochranu geofondu
- zabezpečenie trvale udržateľného vývoja druhov a ekosystémov.

Z hľadiska stupňa ekologickej stability je územie obce hodnotené veľmi negatívne, lebo sa v ňom nachádza minimum prirodzených a trvalých biotopov. Lesy tvoria len 6,0 % plochy katastra, trvalé trávne porasty 12,2 % a vodné plochy 1,3 %. Zastavané a ostatné plochy tvoria až 21,7 % plochy katastra a počíta sa s ich výrazným nárastom. Lesné porasty patria do kategórie lesov osobitného určenia. Základnou úlohou riešenia územného systému ekologickej stability je zachovanie súčasnej prirodzenej zelene, návrh na doplnenie sprievodnej zelene vodných tokov a krajinnej zelene a vymedzenie plôch zelene v zastavanom území obce.

V rámci spracovania územného plánu obce je navrhnutý miestny územný systém ekologickej stability, predmetom ktorého je vyznačenie reálnych prvkov ekologickej stability na miestnej úrovni. Jeho základom je biocentrum *Slavkovský potok - Kút*, ktorého súčasťou sú lesné biotopy a mokrad' v lokalite *Košariská*, a biokoridory *Studeného potoka* a rieky *Poprad*. Doplnkovými prvkami sú lokálne biocentrum *Barich* a biokoridory *Skalnatého potoka* a *Kamenného potoka* a migračné trasy pozdĺž severnej a východnej hranice katastra.

Túto kostru ekologickej stability doplní výsadba sprievodných alejí pozdĺž ciest a cyklistických cestičiek a trás mimo zastavané územie obce a plochy a koridory verejnej zelene v zastavanom území obce. Prvky ÚSES na všetkých hierarchických úrovniach ako aj ostatné záujmové územia ochrany prírody a krajiny sú vyznačené vo výkrese ochrany prírody a krajiny. Všetky vymedzené prvky ÚSES sú akceptované ako záujmové územia ochrany prírody a ako územia s ekostabilizačnou funkciou.

3.3 OBYVATEĽSTVO, JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA A KULTÚRNO-HISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA

3.3.1 DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE

Riešené územie sa nachádza v katastrálnom území obce Veľká Lomnica. Posudzovaná navrhovaná činnosť však bude mať priamy vplyv aj na susediaci kataster obce Malý Slavkov, Huncovce a iné. Prehľad základných údajov a charakteristík obyvateľstva sa preto týka okrem obce Veľká Lomnica, na katastrálnom území ktorého sa bude navrhovaná činnosť realizovať, aj na bezprostredne susediacu obec Malý Slavkov, Huncovce. Údaje sú uvedené podľa informácií získaných pri sčítaní obyvateľov, domov a bytov, uskutočneného Štatistickým úradom Slovenskej republiky v roku 2014 ako aj z údajov uverejnených na stránkach Štatistického úradu SR a na stránkach dotknutých obcí.

Obec Veľká Lomnica patrí do okresu Kežmarok a do regiónu Spiš Prešovského samosprávneho kraja. V Kežmarskom okrese žije podľa údajov ŠÚ SR k 31.12.2017 74.408 obyvateľov, z toho v meste Kežmarok žije 16.481 obyvateľov. Priemerná hustota zaľudnenia je 118 obyvateľov na km².

Obec má 5 120 obyvateľov (na základe údajov ŠÚ SR (ročné sčítanie r. 2021) s hustotou osídlenia 260 obyv./km² prevažne obyvateľstvo slovenskej národnosti 72%, druhá najpočetnejšia je rómska národnosť – až 14 %, čo je vysoký podiel v porovnaní s prešovským krajom (4,0%) a SR (1,7%).

V obci je zaznamenaný mierny nárast počtu obyvateľstva za obdobie r. 2011-2021 za uvedené obdobie v Kežmarku 4,6%, v Prešovskom kraji malý pokles -0,7% a na Slovensku celkom 1,0%.

V obci žijú obyvatelia prevažne rímskokatolíckeho vierovyznania, nasledujúca najpočetnejšia skupina nezisteného vierovyznania, tretia najpočetnejšia skupina je evanjelického vierovyznania.

V obci je vysoký podiel obyvateľstva obce v predproduktívnom veku 31,8% v porovnaní s 18,2% obyvateľov v Prešovskom kraji podľa posledného sčítania ľudu; a tiež nižší podiel obyvateľstva obce v poproduktívnom veku 9,8% v porovnaní s 14,80% v prešovskom kraji. To potvrdzuje výrazne vyšší podiel mladých (predproduktívnych) a nižší podiel seniorov (poproduktívnych) v obci v porovnaní s krajom.

Vysoký podiel obyvateľstva v predproduktívnom veku je dôsledkom vysokého prírastku obyvateľstva - pôrodnosti v poslednom období a hlavne pôrodnosti obyvateľov rómskej národnosti. Podobne sa

obyvatelia rómskej národnosti výrazne podieľajú na nízkom podiele obyvateľov v poproduktívnom veku v obci: rómske obyvateľstvo má výrazne inú vekovú štruktúru ako nerómske, čo je dôsledkom ich životných podmienok, sociálneho postavenia, zdravotného stavu a tým aj nižšieho priemerného veku, ktorého sa dožívajú. Aj podľa aktuálnych údajov z obecného úradu je zrejмый pretrvávajúci vysoký podiel (a jeho nárast voči predošlému obdobiu) počtu obyvateľov rómskej národnosti z celkového počtu obyvateľov obce a jeho oveľa vyšší prírastok obyvateľstva voči štatisticky vyrátanému medzročnému prírastku obyvateľstva Prešovského kraja.

Vzhľadom na nedostatok pracovných miest v sídle, väčšina obyvateľov dochádza za prácou (Kežmarok, Matejovce, Poprad, Tatranská Lomnica). Rozhodujúcimi odvetviami sú priemysel, poľnohospodárstvo a služby. Ekonomickú situáciu v obci možno pokladať za dlhodobu nepriaznivú. Miera evidovanej nezamestnanosti v obci je vysoká až 20% celkovo okres Kežmarok ma zvýšenú nezamestnanosť, čo predstavuje regionálny problém.

Ďalším kultúrnym znakom obyvateľov obce je vierovyznanie. Podľa údajov z SODB 2021 pre obec Veľká Lomnica je náboženské zloženie Rímskokatolícke s hodnotou 73,2 %. Veľmi malé zastúpenie má evanjelické a to iba 0,9 % a taktiež Gréckokatolícke s hodnotou 1,64 %. U 5 % obyvateľstva sa nepodarilo zistiť vierovyznanie.

Vzdelanie je považované za jedno z najdôležitejších faktorov, ktorý sa viaže na priaznivý vývoj územia a to nielen z ekonomického, ale aj z kultúrneho hľadiska. Z tohto hľadiska obec Veľká Lomnica veľmi nevyniká. Podľa SODB 2021 najväčšie percentuálne zastúpenie má základné vzdelanie s 32,56%. O niečo menšie zastúpenie dosahuje obyvateľstvo bez vzdelania (osoby 0-14 rokov) 24,88%. Bez vzdelania (osoby 15+ rokov) je 0,45 %. Je to pomerne vysoká hodnota obyvateľstva, ktoré nemá žiadne vzdelanie. Za touto skupinou nasleduje ukončené vzdelanie učňovské bez maturity (14,06 %). Úplne stredné odborné vzdelanie s maturitou má 12,77 % obyvateľov. Ďalším vzdelaním s maturitou, ktoré dosiahlo 2,75 % obyvateľov je vyššie odborné. Relatívne vysoké hodnoty dosiahlo najvyššie vzdelanie vysokoškolské (10,1 %), vzhľadom na vysoké hodnoty obyvateľstva bez vzdelania. U 2,42 % sa nepodarilo zistiť ich dosiahnuté vzdelanie

3.3.2 EKONOMICKÁ AKTIVITA

Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo

Aktivita miestnych obyvateľov miestnych obcí v poľnohospodárskom sektore každoročne klesá. V dotknutých obciach obhospodarujú ornú pôdu okrem samostatne hospodáriacich roľníkov ešte Poľnohospodárske družstvo podielnikov Kežmarok. V súčasnosti toto družstvo hospodári na pôde v katastrálnych územiach Kežmarok, Malý Slavkov, Rakúsy, Mlynčeky, Stráne pod Tatrami, Huncovce, Strážky, Spišská Belá a Tatranská Lomnica.

Od roku 1962 je v prevádzke Výskumný a šľachtiteľský ústav zemiakársky a.s. vo Veľkej Lomnici. Ďalšou prevádzkou s poľnohospodárskym charakterom je TATRAOSIVO a.s., ktorý bol najväčším poľnohospodárskym podnikom okresu Poprad, pričom z 5390 ha pôdy bolo zúrodnených až 75%. Na pôdnom fonde priamo dotknutého územia boli vykonané melioračné zásahy, pričom pozostatkom zostali melioračné kanály a drenážne skruže.

Lesy patriace kedysi do majetkov a aj územne majiteľom z Veľkej Lomnice sa dostali do katastra Tatranskej Lomnice. Lesné hospodárstvo je výlučne spravované Štátnymi lesmi TANAPu. Hospodárenie sa riadi programom starostlivosti o les. V minulosti postihla lesné komplexy Tatier veterná smršť, takže sa zvýšila zamestnanosť a aj orientácia obyvateľov Veľkej Lomnice na lesné hospodárstvo.

Priemysel a služby

Na území katastra obce Veľká Lomnica sa nevyskytujú priemyselné podniky. Z menších podnikov v obci Veľká Lomnica možno spomenúť Autoservis, BULLY poľnohospodárska prvovýroba, kominárske služby, AUTOREMO, živnostníci v oblasti stolárskej a drevárskej výroby a v oblasti obchodu a služieb. Z menších podnikov možno spomenúť Thymoss.r.o. baliareň korenín a obalovačku živých zmesí. Ekonomicky aktívny obyvateľia väčšinou dochádzajú do práce do okolitých podnikov v regióne. V obci Veľká Lomnica je

situácia podstatne slabšia. Podľa živnostenského registra je v obci evidovaných 160 samostatne zárobkovo činných osôb.

Významným poskytovateľom pracovných príležitostí je verejná správa - okrem samosprávy obce (Základná škola, Materská škola, Obecný úrad a pod.) sú aj inštitúcie v okresných mestách Kežmarok a Poprad (materské školy a základné školy na území týchto miest, Mestské úrady a pod.), a rovnako i ďalšie subjekty verejnej správy (Okresné úrady, Okresné úrady práce, sociálnych vecí a rodiny a pod.).

Nakoľko sa v tejto obci nenachádza príliš veľa pracovných príležitostí, následkom toho je vysoká miera odchádzania do zamestnania mimo miesto trvalého bydliska prakticky vo všetkých odvetviach hospodárstva.

Hospodárska základňa obce je vzhľadom na veľkosť obce nedostatočná, veľká časť ekonomicky aktívnych obyvateľov (57 %) dochádza za prácou mimo obec, prevažne do Popradu alebo Kežmarku. Pre jej posilnenie je potrebné riešiť plochy pre ďalšie výrobné a skladové areály, vytvorenie vhodnejších podmienok pre rozvoj malého a stredného podnikania a rozvoj ďalších ekonomických činností v území vrátane cestovného ruchu.

Obec leží v plytkom údolí rieky Poprad v krajine s vysokým potenciálom na hospodárske využitie, s limitovanou vhodnosťou na polyfunkčné využitie - na rozličné funkčné a veľkostné typy sídiel po úroveň malých až ústredných miest, výstavbu zovretej všestrannej až usmernenej komunikačnej siete, podpriemerným potenciálom na poľnohospodársku výrobu a stredne atraktívnom pre rozvoj cestovného ruchu. V katastri obce a najmä v bezprostrednom okolí súčasne zastavaných plôch je dostatok vhodných plôch na rozvoj bývania, vybavenosti územia aj výrobné, športové a rekreačné areály. Na základe uvedeného je zrejmé, že obec má predpoklady pre ďalší rozvoj prejavujúci sa okrem iného aj rastom počtu jej obyvateľov.

Spoločnosť	Okres	Odvetvie / výroba
Podtatranská s.r.o.	Kežmarok	Spracovanie hydiny (potravinarstvo)
TESCA SLOVAKIA s.r.o.	Kežmarok	Automotive komponenty (autosedačky – opierky)
PLASTIFLEX Slovakia, spol. s r.o.	Kežmarok	Plastové produkty
ASPEL SLOVAKIA s.r.o.	Kežmarok	Elektrotechnika / elektronické súčiastky
Tatrapoma a.s.	Kežmarok	Výroba lyžiarskych vlekov
Tatranská mliekareň, a.s.	Kežmarok	Mliečne výrobky (potravinar'ský sektor)
KE Prešov Elektrik, s.r.o.	Kežmarok	Automotive káblové zväzky a komponenty
Tanker, s.r.o.	Kežmarok	Pohonné látky / maloobchod + doprava
Hengstler spol. s r.o.	Kežmarok	Elektronické a elektrotechnické komponenty

Tabuľka 3 Najvýznamnejšie priemyselné podniky v regióne (z hľadiska objemu tržieb – 2024-2025)

Cestovný ruch

Cestovný ruch vo Vysokých Tatrách sa vyznačuje rozvinutým stupňom rozvoja a sústreďuje sa pozdĺž Cesty slobody, ktorá je súčasne osou Mesta Vysoké Tatry. Začal sa rozvíjať najmä po skončení 1. svetovej vojny. Spolu s kúpeľníctvom je jediným zdrojom pracovných príležitostí ľudí, ktorí vo Vysokých Tatrách žijú. Vďaka tomu, že kúpeľné osady v minulosti slúžili najmä solventnejším a aj dnes napriek kvalite služieb predstavujú vyššie finančné nároky, začali sa na cestovný ruch preorientovávať aj podhorské obce, často však bez ucelenej koncepcie riešenia v rámci územných plánov.

Veľká Lomnica je atraktívnou destináciou v regióne Vysokých Tatier, ktorá ponúka širokú škálu možností pre cestovný ruch počas celého roka od zimných po letné športy. Jej výhodná poloha medzi Popradom a Tatranskou Lomnicou poskytuje návštevníkom kombináciu prírodných krás, kultúrnych zážitkov a moderných rekreačných zariadení.

Okolie Veľkej Lomnice je bohaté na prírodné krásy a historické pamiatky. V blízkosti sa nachádzajú turistické chodníky, ktoré vedú k Skalnatému plesu a ďalším prírodným zaujímavostiam. Kultúrne dedičstvo zahŕňa rímskokatolícky kostol sv. Kataríny Alexandrijskej z 13. storočia a evanjelický kostol z 18. storočia.

Okolie Veľkej Lomnice je ideálne na cykloturistiku a turistiku. Nový cyklochodník vedie popri rieke Poprad cez Huncovce do Kežmarku a ďalej do Spišskej Belej a Tatranskej Kotliny. V lete sú obľúbené aj jazdecké záprahové preteky a parkúrové skákanie. Lyžiarske stredisko Tatranská Lomnica, vzdialené len 8 km od Veľkej Lomnice, ponúka najdlhšiu zjazdovku na Slovensku a detský park Maxiland pre najmenších. V zime sú k dispozícii aj bežecké lyžiarske trate v okolí.

K dispozícii je Kočiarové múzeum s viac ako 30 historickými kočmi a viac ako 100 rokov starými exponátmi ponúka návštevníkom jedinečný pohľad na históriu dopravy. Možnosť vidieť prácu sedlára a zakúpiť si ručne vyrábané kožené výrobky pridáva autentický zážitok.

3.3.3 INFRAŠTRUKTÚRA

Sociálna infraštruktúra

K sociálnej infraštruktúre zaraďujeme zariadenia poskytujúce obyvateľstvu rozvoj a oddych. Súčasťou sú zariadenia vzdelávacie, stravovacie, kultúrne, športové a administratívne a tiež domový a bytový fond obce. V obci Veľká Lomnica je zdravotná starostlivosť – pôsobí praktický lekár pre dospelých v ambulantnej prevádzke, pediatrika starostlivosť, zubná ambulancia ako aj lekáreň. Špecializovaná starostlivosť je dostupná v spádovom meste Kežmarok (cca 7 km) alebo Poprad (cca 8 km), kde sa nachádza aj nemocnica s urgentným príjmom.

V obci pôsobí zariadenie opatrovateľskej služby a poskytuje sa aj terénna sociálna starostlivosť, najmä pre seniorov a osoby so zníženou mobilitou. Funguje komunitné centrum, ktoré slúži najmä obyvateľom z marginalizovaných skupín (napr. rómska komunita). Zameriava sa na podporu vzdelávania, sociálnej integrácie a zamestnateľnosti. V spolupráci s obcou sa realizujú projekty zamestnanosti a asistencie financované z eurofondov (napr. aktivačné práce, komunitní pracovníci, asistenti učiteľa).

Obec má vlastnú obecnú knižnicu, kultúrny dom, ktorý je využívaný na konanie spoločenských a kultúrnych podujatí napr. folklór, koncerty, výstavy, obecné slávnosti. V obci pôsobia miestne folklórne a spevácke súbory, ktoré prispievajú k zachovaniu kultúrnych tradícií Spiša.

Športová a voľno časová infraštruktúra je tiež bohatá a to vďaka futbalovému ihrisku, multifunkčnému ihrisku pre deti, mládež a širokú verejnosť ako aj detské ihriská a oddychové zóny, ktoré sú v obci rozmiestnené v obytných častiach obce.

Obec je vďaka svojej polohe vhodná aj pre cyklistiku a pešiu turistiku – blízkosť Tatranského národného parku zvyšuje rekreačný potenciál územia.

Školské zariadenia v obci Veľká Lomnica predstavujú materská škola - poskytuje pred primárne vzdelávanie pre deti z obce i okolia, základná škola s materskou školou - zabezpečuje výučbu od 1. – 9. ročník.

Špeciálnu vybavenosť obce tvoria cintorín a dom smútku.

Dopravná infraštruktúra

Cez zastavané územie obce Veľká Lomnica je trasovaná cestná sieť vyššieho dopravného významu – nadregionálna cesta I. triedy číslo I/66 (pôvodná cesta I/67) Maďarsko – Šahy – Krupina – Zvolen – Banská Bystrica – Brezno – Poprad (v úseku Poprad - Matejovce napojenie na D-1) - Kežmarok - Spišská Belá – (I/77 Stará Ľubovňa)- hraničný prechod Podspády / PR, zaradená do dopravnej siete celoštátneho významu v rámci Slovenskej republiky a rovnako plniaca funkciu medzinárodného turistického koridoru vo východnej severojužnej vetve (Kraków – NowyTarg) Poľsko - hraničný prechod Poľsko (Podspády) –Kežmarok – Poprad – Banská Bystrica – Zvolen – Šahy – MR (Budapešť), respektíve cez I/67 smer Rožňava – Tornaľa - Král – MR (Budapešť).

Cesta I/66 tvorí dopravnú os okresu Kežmarok. Úsek Poprad - Matejovce - Kežmarok je navrhovaný v novej samostatnej trase s južnými obchvatmi Veľkej Lomnice a Huncoviec v kategórii C 22,5/80. Na cestu I/66 sa v obci Veľká Lomnica napája cesta II/540 do Tatranskej Lomnice (križovatka cesta II/537). V súčasnom priebehu trasy ciest I/66 a II/540 prechádzajú zastavaným územím obce.

Dopravná obslužnosť obyvateľov verejnou dopravou je postačujúca aj v smere na Kežmarok, aj v smere na Poprad. I keď uvedená cesta I/66 zabezpečuje obslužnosť obyvateľov obce, tým že prechádza zastavaným územím obce je jej celkový dopad a vplyv na bežný život obyvateľov veľmi silný a veľmi negatívny. Jej

dopravné zaťaženie už dávno prevyšuje únosnú mieru a je nevyhnutné čím skôr riešiť preložku uvedenej cesty mimo zastavanú časť obce.

Obec Veľká Lomnica je napojená aj na systém celoštátnej železničnej dopravy prostredníctvom jednokoľajnej neelektrifikovanej železničnej trate č. 185 Poprad - Tatry – Plaveč s priepustnosťou traťového úseku 70 vlakov za deň. Trať miestneho významu Plaveč - Stará Ľubovňa – Kežmarok – Studený Potok – Poprad má regionálny význam a súčasne slúži ako odklonová trasa hlavného ťahu v úseku Poprad – Kysak a trate Kysak – Plaveč.

Železničná zastávka Studený Potok sa nachádza vedľa cesty I/66, v južnej časti obce, medzi odbočkou na nový dvor a križovatkou s cestou II/540, v zastavanom území obce. Zastávka Veľká Lomnica – Golf na trati Studený potok – Veľká Lomnica v súčasnosti je v prevádzke na znamenie.

Najbližšie napojenie na leteckú dopravu je možné z medzinárodného letiska v Poprade, vzdialené od obce len 12km.

Obec Veľká Lomnica je tiež zapojené do strategického cezhraničného poľsko-slovenského projektu Euroregiónu Tatry „Historicko – kultúrno - prírodná Cesta okolo Tatier“, ktorá zahŕňa realizáciu viac ako 250 km cyklistických, bežeckých, turistických a náučných trás s cieľom vytvoriť neprerušenu, bezpečnú a priaznivú regionálnu sieť cyklotrás. Navrhovaná trasa predpokladá spájanie regiónov, zlepšenie dostupnosti, sprístupnenie unikátnych miest a lokálnych hodnôt krajinného, kultúrneho, historického a prírodného charakteru na oboch stranách hranice, podporu rozvoja voľno časových aktivít šetrných voči životnému prostrediu, zdravý životný štýl a aktívny oddych.

Na slovenskej strane sa v rámci projektu bude postupne realizovať výstavba cyklistických trás od Ždiaru v smere na Tatranskú Kotlinu a Spišskú Belú, ďalej do Kežmarku. V budúcnosti sa uvažuje tiež s prepojením Kežmarku s Levočou cyklotrasou cez Levočské vrchy a následne na cyklotrasu v okolí Spišského hradu a Spišského Podhradia, cez Uložu, Repáše, Brutovce a Bijacovce.

Technická infraštruktúra

Komplexne vybudovaná technická infraštruktúra je dôležitým faktorom v každej obci. Je základnou podmienkou nielen podnikania, ale aj pre samotnú kvalitu života občanov. Do technickej infraštruktúry zaraďujeme systémy zásobovania vodou, energiami, kanalizačnú sieť, telekomunikačnú sieť.

Vodovod

Obec Veľká Lomnica má vybudovaný systém zásobovania pitnou vodou z verejného vodovodu v celej obci. Prevádzkovateľom vodovodného systému je Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s., Poprad, ktorá prevádzkuje celú Spišsko – popradskú vodárenskú sústavu. Niektoré hospodárske objekty sú zásobované z vlastných studní. Obec Veľká Lomnica je zásobovaná pitnou vodou z diaľkového privádzača Liptovská Teplička – Poprad– Kežmarok.

Vodárenské zdroje Spišsko–popradskej vodárenskej sústavy - pramene a vrty Liptovská Teplička, vrt BTH-1, potok Biela voda - majú kapacitu 194,5 l/s. Prípadný deficit vody v návrhovom roku možné vykrývať z vodárenských zdrojov Tatranské Mlynčeky. Doplnkovými vodárenskými zdrojmi môžu byť aj vodné zdroje Tatranská Lomnica.

Prívodným potrubím DN 500 je pitná voda privádzaná do vodojemu Veľká Lomnica 1x1000 m³ v lokalite Barich, s dnom vo výške 700,00 m n.m. a maximálnou hladinou 705 m n. m., z ktorého je zásobované I. tlakové pásmo vo Veľkej Lomnici a obec Huncovce.

Z prívodu DN 500 Liptovská Teplička je prívodným potrubím TVL DN 200 voda privádzaná do vodojemu pre II. tlakové pásmo Huncovce 2x 1000 m³ v lokalite Smrekovec za východnou hranicou katastra obce, už v k.ú. Huncovce. Celková kapacita vodojemov zásobujúcich obec je 3000 m³.

Obec Veľká Lomnica je pitnou vodou zásobovaná zásobným potrubím pre I. tlakové pásmo HDPE DN300 mm a zásobným potrubím pre 2. tlakové pásmo TVL DN 200 mm. Distribučné rozvody sú v novej zástavbe prevažne PE a HDPE DN 100 - 110 mm, v staršej zástavbe LT alebo PVC DN 100 až 160mm. Vodovodné potrubia sú vedené sčasti pod miestnymi komunikáciami a verejnými priestranstvami a sčasti po súkromných pozemkoch obyvateľov obce. Verejný vodovod zabezpečuje zásobovanie obce pitnou vodou a potrebu požiarnej vody pre hasenie požiarov. Na tento účel sú na rozvádzacom potrubí vybudované nadzemné a podzemné požiarne hydranty.

Kanalizácia

Obec Veľká Lomnica má vybudovaný čiastočne jednotný a čiastočne delený kanalizačný systém na odvedenie splaškových odpadových vôd do čistiarny odpadových vôd a dažďových vôd do miestnych tokov. Odvádzanie odpadových vôd zo samotnej obce je riešené do prečerpávacích staníc a výtlačným potrubím do ČOV Poprad - Matejovce. Časť pôvodných objektov rodinných domov je odkanalizovaná do žump. V lokalite Nový dvor sa nachádza samostatná kanalizačná sústava a ČOV určená pre rómsku osadu.

Kanalizácia je vybudovaná v samotnej obci, v rekreačnej časti golfového areálu a samostatne v časti rómskej osady. Kanalizačný zberač vedený pozdĺž cesty II. triedy odvádzajú splaškové vody aj z Tatranskej Lomnice, preto na odľahčenie kanalizačnej stoky v samotnej obci sa pripravuje dobudovanie nového kanalizačného zberača v severnej časti obce, ktorý bude priamo prepojený cez novú prečerpávaciu stanicu, ktorá bude umiestnená pri obaľovačke asfaltových zmesí Inžinierskych stavieb Košice, do ČOV Poprad – Matejovce.

Kanalizáciu v obci tvoria jednotlivé stoky DN 500 a DN 300 mm a tlaková kanalizácia DN 200. Kanalizačné stoky sú vedené prevažne v koridoroch miestnych komunikácií alebo zelených pásoch miestnych ulíc. Kanalizáciu vlastní obec, spolu s ČOV ju prevádzkuje Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť Poprad, okrem kanalizácie a ČOV Nový dvor. Recipientom odľahčenia DN 500a vyčistených odpadových vôd sú rieka Poprad a Studený potok, ktorý je prítokom rieky Poprad.

Čistenie splaškových vôd z domácností, technickej a občianskej vybavenosti, výrobných areálov aj rekreačných zariadení v samotnej obci Veľká Lomnica je zabezpečené v mechanicko-biologickej čistiarni odpadových vôd Poprad - Matejovce. Po rekonštrukcii v rokoch 2004 - 2006 má ČOV kapacitu 143.200 ekvivalentných obyvateľov. Aktuálne sa pripravuje navýšenie jej kapacity na 150.000 EO, čo vytvára predpoklad dlhodobu vyhovujúcej prevádzkovej kapacity na cca 30 rokov. ČOV Poprad - Matejovce čistí odpadové vody zo skupinovej kanalizácie sídiel Poprad, Smokovce, Nová Lesná, Mlynica, Štrba, Tatranská Štrba, Lučivná, Veľká Lomnica, Mengusovce a Štôla.

ČOV je vybudovaná ako mechanicko-biologická čistiareň s odstraňovaním nutrientov so zvýšeným biologickým odstraňovaním fosforu. Linka kalového a plynového hospodárstva zahŕňa anaeróbnú stabilizáciu kalu s využívaním vyprodukovaného bioplynu pre potreby čistiarny. V prípade prekročenia kapacity ČOV Poprad - Matejovce alebo jej recipientu rieky Poprad v mieste zaústenia vyčistených vôd z nej je možné existujúce prečerpávacie stanice vo Veľkej Lomnici prebudovať na samostatné čistiarny odpadových vôd so zaústením prečistených odpadových vôd do recipientu rieky Poprad pod tromi ľavobrežnými (bezmenný, Studený a Skalnatý potok) prítokmi.

Zásobovanie teplom a zemný plyn

Územie Prešovského kraja je zásobované zemným plynom naftovým z nadradenej plynárenskej sústavy. Ako zdroj plynu slúži medzistátny plynovod VTL DN 700, PN 6,4 MPa. Na tento medzistátny plynovod je napojený vysokotlakový plynovod DN 500/300, PN 4,0 MPa Haniska pri Košiciach - Drienovská Nová Ves – Tatranská Štrba.

Obec je zásobovaná zemným plynom z nadradenej sústavy VTL plynovodu Poprad – Stará Ľubovňa DN 300 PN 2,5 MPa, úsek Veľká Lomnica - Kežmarok DN 200 PN 2,5 MPa. Vo Veľkej Lomnici sa z tejto trasy odpoja VTL plynovod DN 200 PN 2,5 MPa Veľká Lomnica - Vysoké Tatry. V TL prípojka DN 100, PN 25, materiál oceľ vedie k regulačnej stanici RS Veľká Lomnica s výkonom 3000 m³/rok s výstupným tlakom 100 kPa pri futbalovom ihrisku.

Plynovodná sieť v podstate pokrýva celé obývané územie obce. V obci je vybudovaná STL distribučná sieť z oceľových alebo polyetylénových rúr prevádzkovým tlakom do 100 kPa, v centre aj NTL sieť s prevádzkovým tlakom 2,1 kPa. Plynové distribučné rozvody sú umiestnené v krajniciach ciest alebo chodníkoch. Plánované a uvažované zámery: STL plynové potrubia v obci sú vyhovujúce, bezporuchové, s kapacitnou rezervou pre rozvoj obce. Plynifikácia obce veľkou mierou prispela k doriešeniu situácie v zásobovaní teplom.

V historickom centre obce a v pôvodnej zástavbe je zásobovanie teplom realizované na báze tuhých palív. V novej výstavbe budú ako zdroje tepla využívané aj nové technológie a obnoviteľné zdroje energie, ako tepelné čerpadlá, biomasa alebo geotermálna energia.

V obci Veľká Lomnica nie je vybudovaný systém centrálného zásobovania teplom, zásobovanie teplom je riešené individuálne. Podľa posledného sčítania z r. 2011 je spôsob využívania surovín na vykurovanie domov a bytov nasledovný: plyn, električka, tuhé palivo a iný spôsob vykurovania. Väčšina domov, ktoré sú vykurované zemným plynom, sú z časti dokurované tuhým palivom. Objekty občianskej vybavenosti sú vykurované zemným plynom.

V obci sa nachádza *geotermálny vrt* VL-1. Vrt sa v súčasnosti využíva na zásobovanie teplom v apartmánových domoch Lomnica, v minulosti i na vykurovanie apartmánov Tatragolf, ktoré sa od geotermálneho zdroja odpojili v roku 2011. Jeho využitie bude spojené s plánovaným budovaním aquaparku, resp. termálnych kúpeľov a ďalších zariadení cestovného ruchu v jeho blízkosti v severnej časti obce. Vhodné je rozširovať využitie geotermálnej energie na vykurovanie objektov občianskej vybavenosti a bytového fondu v celej obci. V riešenom území sa počíta s alternatívnym zdrojom vykurovania geotermálna energia.

Elektrina

Obec je zásobovaná el. energiou zo vzdušných 22 kV VN vedení č. 487 a č. 488 napojených z ES110/22 kV Kežmarok, prevádzkovaných Východoslovenskou distribučnou, a.s., Košice. Z týchto vedení sú vyvedené odbočky pre napojenie transformačných staníc 22/0,4 kV. Zásobovanie elektrickou energiou je zabezpečené NN vzdušným vedením.

V obci ani v celom okrese nie je situovaný žiadny významnejší zdroj elektrickej energie a neuvažuje sa o ňom ani v strednodobom výhľade. Malými lokálnymi zdrojmi el. energie sú malé vodné a fotovoltické elektrárne - v záujmovom území sú v prevádzke MVE Huncovce na rieke Poprad a MVE Veľká Lomnica na Skalnatom potoku.

Stav siete je v súčasnosti vyhovujúci a pri súčasnom odbere pracuje spoľahlivo pri dodržaní predpísaných parametrov elektroenergetickej siete. Pre zabezpečenie dostatočného príkonu elektrickej siete v širšom dotknutom území bude na južnom okraji katastra na ploche susediacej s priemyselným parkom vybudovaná Elektrická stanica 110/22 kV Poprad 3 napojená privodným vedením 110 kV z linky VVN č.6410/6411.

Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie zabezpečujú svietidlá osadené na samostatných stožiaroch alebo podperných stĺpoch NN rozvodov. V celej obci budú pôvodné svetelné zdroje nahradené LED-svietidlami s nízkou spotrebou. Pre novú zástavbu bude potrebné rozšírenie existujúceho VO, nové osvetľovacie body budú mať úsporné LED svietidlá.

Energetické zdroje

V strednej časti obce je na Skalnatom potoku vybudovaná malá vodná elektráreň. V obci je možné vybudovať malé zdroje elektrickej energie pomocou fotovoltických panelov umiestnených na strechách vhodných objektov alebo kogeneračných tepelných zdrojov väčších objektov. Energetické využitie bude mať aj geotermálny zdroj, ktorým je realizovaný vrt na Golfovej ulici, ktorý bude slúžiť na prevádzku rekreačných zariadení (aquapark, termálne kúpalisko) aj vykurovanie časti objektov v okolitom území.

Spoje a telekomunikačné zariadenia

Pevnú telefónnu sieť na území obce Veľká Lomnica prevádzkuje T-Com. Veľká Lomnica je súčasťou RTC Východ a nachádza sa v nej telefónna ústredňa, ktorá je napojená optickým oblastným káblom odbočkou z trasy Poprad - Kežmarok. Kapacita ústredne je dostatočná pre pripojenie nových účastníkov. V obci je v súčasnej dobe vybudovaná oznamovacia MTS, ktorá je zriadená káblovým vedením. Väčšina objektov má pevné telekomunikačné prípojky zriadené pre pripojenie na internetovú sieť, mnohé pevné telefónne stanice boli zrušené a nahradené mobilnými telefónmi.

Nové úseky pevnej siete budú vybudované v novej zástavbe. V zastavanom území budú budované ako optické káblové uloženie v zemi, rovnako budú zrekonštruované aj existujúce rozvody. Územie obce je pokryté signálom všetkých prevádzkovateľov mobilných sietí. Pokrytie obce Veľká Lomnica je signálom štyroch operátorov.

Televízne signály pre obec zabezpečuje vysielateľ Kráľova hoľa. Prijem signálov je individuálnymi anténami každého koncesionára. Vyskytujú sa aj parabolické antény na príjem programov satelitných vysielateľov. V obci je vysokorychlostný internet DSL.

3.3.4 KULTÚRNO-HISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA

Neoddeliteľnou súčasťou krajiny a jej sociosféry sú jej kultúrne a historické hodnoty, ktoré v nej mnohokrát dominantne vystupujú a vo viacerých prípadoch sa podieľajú na historickej štruktúre krajiny (jej segmentu), často krátko v spojení s prírodnými hodnotami.

Okres Kežmarok je súčasťou regiónu a historického územia horného Spiša. Na území regiónu sa stretávajú z európskeho hľadiska dve významné oblasti charakterizované určitými kultúrnymi prvkami a to nížinná kultúra, ktorá v ľudovej architektúre predstavuje stavbu hlinenú, príp. kamennú a horská kultúra, ktorá v ľudovej architektúre predstavuje stavbu zrubovú a drevenú.

Zoznam najbližších pamiatkových rezervácií v okruhu do 50km (ďalej len „PR“) a pamiatkových zón (ďalej len „PZ“) podľa registra pamiatkových rezervácií a pamiatkových zón sprístupneného na internetovej stránke www.pamiatky.sk :

Pamiatkové rezervácie:

Mestská pamiatková rezervácia: Kežmarok, Levoča, Spišská Sobota, Spišská Kapitula, Podolíne

Pamiatková rezervácia ľudového staviteľstva: Ždiar, Osturňa

Pamiatkové zóny:

Hniezdne, Stará Ľubovňa, Vysoké Tatry - Tatranská Lomnica, Spišské Podhradie, Nižné Repáše, Torysky, Spišská Belá, Vrbov

Zoznam ochranných pásiem nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok:

(Grafické vyznačenie ochranných pásiem je k dispozícii na Krajskom pamiatkovom úrade Prešov)

Okres Kežmarok

Spišská Belá – Strážky – Kaštieľ s areálom,

Kostol a zvonica : Červený Kláštor – Kláštor Kartuziánov

Okres Levoča

Lokalita UNESCO Levoča, Spišský hrad a pamiatky okolia

Spišský Štvrtok – Kláštor minoritov

Sídlisko opevnené (Myšia hôrka)

Okres Stará Ľubovňa

Hraničné – Rímskokatolícky kostol Nepoškvrneného počatia Panny Márie

Stará Ľubovňa – hrad

V blízkom regióne sú do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO zapísané tieto lokality:

Levoča, Spišský hrad a pamiatky okolia (MPR Spišská Kapitula, PZ Spišské Podhradie, Kostol sv. Ducha v Žehre) a Kežmarok – evanjelický artikulárny Kostol a. v. (č. ÚZPF 2582/1)

Skanzeny:

Múzeum ľudovej architektúry v Starej Ľubovni

Kombinácia prírodného bohatstva (blízkosť Tatranského národného parku) a kultúrnych pamiatok vytvára významný rekreačný a kultúrno-turistický potenciál. Územie je vhodné pre trvalo udržateľný turizmus s

dôrazom na ochranu historického dedičstva. V blízkom okolí posudzovaných obcí sa významné archeologické náleziská nenachádzajú.

3.4 SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA

V procese aktualizácie environmentálnej regionalizácie SR na základe komplexného zhodnotenia stavu ovzdušia, podzemnej a povrchovej vody, pôdy, horninového prostredia, bioty a ďalších faktorov sa vymedzilo päť stupňov kvality životného prostredia, pričom ohrozené územia z hľadiska životného prostredia sú tie, ktoré sú zaradené do 4. a 5. stupňa kvality životného prostredia (prostredie narušené a silne narušené). Dotknuté územie, resp. jeho širšie okolie je zaradené medzi regióny s nenarušeným prostredím. Podľa environmentálnej regionalizácie SR patrí územie do 2. stupňa úrovne životného prostredia - prostredie vyhovujúce.

3.4.1 CHARAKTERISTIKA ZDROJOV ZNEČISTENIA A ICH VPLYV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Znečistenie ovzdušia

Z hľadiska životného prostredia kvalita ovzdušia je ovplyvnená emisnými záťažami a rozptylovými podmienkami, ktoré sú zas podmienené orografickými a meteorologickými pomermi, ktoré v Prešovskom kraji vykazujúce značné rozdiely. Rozptylové podmienky sú dobré vo východnej časti kraja vzhľadom na relatívne rovinný charakter. V severnej a severozápadnej časti sú rozptylové podmienky v ovzduší zložitejšie, vzhľadom na morfológiu terénu. Podobne nie najvhodnejšie podmienky pre rozptyl škodlivých látok v ovzduší má aj územie údolia rieky Poprad v okolí Kežmarku. Kvalita ovzdušia v Prešovskom kraji je ovplyvnená najmä činnosťou niektorých priemyselných zdrojov, ktoré sú tu lokalizované ale aj prenosom z oblastí mimo posudzovaného regiónu.

ZNEČISŤOVATEĽ	TYP/ODVETVIE	HLAVNÉ EMISIE
Chemosvit, Svit	Výroba celulózy, fólií	SO ₂ , chlórové zlúčeniny, merkaptány
Chemes, Humenné	Textilný priemysel (vlákna)	PM, SO ₂
Bukóza, Vranov n. T.	Priemyselné zariadenie / likvidácia odpadov	PM, SO ₂ , emisie do vody
Kronospan, Prešov	Drevospracujúci priemysel	PM, priemyselné plyny
Pivovar Šariš, Prešov	Potravinársky priemysel	PM, pachové látky
Domácnosti (tuhé palivá)	Domáce vykurovanie	PM (PM ₁₀ , PM _{2,5})
Doprava (mestské oblasti)	Cestná doprava	NO _x , PM, CO

Tabuľka 4 Prehľad najväčších znečisťovateľov ovzdušia v Prešovskom kraji

Regionálne znečistenie ovzdušia je znečistenie hraničnej vrstvy atmosféry krajiny vidieckeho typu v dostatočnej vzdialenosti od lokálnych priemyselných a mestských zdrojov. Hraničná vrstva atmosféry je vrstva premiešavania, siahajúca od povrchu do výšky asi 1.000m. Na území Kežmarského okresu sa nachádza jedna meracia stanica v Kežmarku, ktorá je súčasťou siete regionálnych staníc SR.

Na celkovom znečistení ovzdušia sa podieľajú aj stredné a malé zdroje, ktoré predstavujú emisie zo zdrojov zabezpečujúce dodávku tepla pre bytovo-komunálnu sféru, ale ich podiel je značne menší v porovnaní s veľkými zdrojmi. K významným zdrojom znečistenia ovzdušia patrí aj automobilová doprava, ktorá je koncentrovaná predovšetkým v hlavných dopravných koridoroch vstupujúcich do miest a v centrálnych častiach miest, ako aj tranzitná automobilová doprava vedená cez obytné zóny obcí.

Regionálne znečistenie ovzdušia je znečistenie hraničnej vrstvy atmosféry krajiny vidieckeho typu v dostatočnej vzdialenosti od lokálnych priemyselných a mestských zdrojov. Regionálne znečistenie ovzdušia v SR je monitorované na sieti 7 regionálnych staníc z ktorých najbližšie riešenému územiu je Stará Lesná.

Najvýznamnejšie znečisťujúce látky z hľadiska ľudského zdravia sú predovšetkým PM₁₀, PM_{2,5}, Benzo(a)pyrén a NO₂. Kvalita ovzdušia z hľadiska ochrany zdravia obyvateľstva sa v SR výrazne zlepšila vďaka prijatým opatreniam politik a ich účinkom. V posledných dvoch desaťročiach bolo možné pozorovať sústavné a výrazné zlepšovanie.

Vyhodnotenie znečistenia ovzdušia podľa limitných hodnôt na ochranu ľudského zdravia a počty prekročení výstražných prahov (2021) na stanici Stará Lesná:

NO ₂		PM ₁₀		PM _{2,5}
1 hod	1 rok	24 hod	1 rok	1 rok
počet prekročení	priemer	počet prekročení	priemer	priemer
0	5	1	12	8

Tabuľka 5 Vyhodnotenie znečistenia ovzdušia, Stará Lesná, AÚ SAV, EMEP (enviroportal.sk)

Zdroje znečistenia ovzdušia v riešenej lokalite predstavujú prevádzky na obalovacie súpravy živých zmesí na povrchovú úpravu ciest. Jedna z prevádzok má svoje sídlo medzi Veľkou Lomnicou a Starou Lesnou. Prevádzky sú v činnosti od roku 1987, resp. 1970.

Zvlášť znečistením bez stanovenia zdroja je regionálny prenos pri nekontrolovanom spaľovaní haluziny po vzniku kalamity.

Riešené územie

Nakoľko sa v blízkosti lokalizácie navrhovanej činnosti nenachádzajú nadnormatívne zdroje znečistenia ovzdušia, nie je nadmernými emisiami znečisťujúcich látok ovplyvnená ani úroveň znečistenia ovzdušia. V riešenom území nie sú priemyselné areály, ani zdroje znečistenia priemyselným odpadom. V širšom území sa nachádza priemyselný areál - Obalovačka živých zmesí Inžinierskych stavieb nad Veľkou Lomnicou. Jeho znečistenie pre danú lokalitu je nízke.

Znečistenie podzemných a povrchových vôd

Kvalita povrchových vôd

Kvalita vody na prírodných vodných plochách závisí najmä od počasia a od samočistiacich schopností jednotlivých lokalít. Na prírodných vodných plochách môže kontaminácia pochádzať z odpadových komunálnych vôd, zvierat ale aj nekontrolovaného hromadenia odpadov a využívania lokalít. Tieto faktory majú vplyv na mikrobiologickú, chemickú aj senzorickú kvalitu vody na kúpanie a preto je nevyhnutná jej pravidelná kontrola.

Povrchové vody s bezprostredným vplyvom na riešené územie predstavuje hlavne Skalnatý potok (kód VÚ SKP0080), ktorý je ľavostranným prítokom rieky Poprad. Skalnatý potok je charakterizovaný ako tok II. - III. triedy čistoty. Na kvalitu toku vplývajú vyššie položené sídla v gravitačnej línii.

Všeobecne možno územie charakterizovať ako oblasť s malým počtom nevýznamných zdrojov znečistenia, podzemných a povrchových vôd. Hlavným zdrojom znečistenia je, osídlenie a turistický ruch v nižších častiach povodia a poľnohospodárstvo.

Na režim a vodnosť rieky vplývajú klimatické a geografické činitele a možno ho charakterizovať ako veľmi nevyrovnaný.

Povrchové vody sú charakterizované ukazovateľmi BSK₅ a ChSKMn (v mg/l). Dostupné údaje o Skalnom potoku pred ich ústím do Popradu sú z rokov 2013 a 2016. Podľa uvedených údajov možno stav kvality vody v tokoch charakterizovať ako ustálený.

Kvalitatívne ukazovatele povrchových vôd v roku 2016 boli monitorované podľa schváleného Programu monitorovania stavu vôd na rok 2016. Monitorovaných bolo 413 miest v základnom a prevádzkovom režime. Výsledky monitoringu boli zhodnotené podľa platnej legislatívy. Pre prioritné látky a niektoré ďalšie látky bolo hodnotené dodržanie environmentálnej normy kvality.

Pôvodcami odpadových vôd sú okrese Kežmarok najmä priemysel (najmä ťažobný), poľnohospodárstvo a komunálna sféra (kanalizačné systémy miest a obcí). Aj geologické faktory môžu nepriaznivo ovplyvniť kvalitu vo vodných tokoch obzvlášť vo flyšovej oblasti, kedy sa do tokov dostáva difúzne znečistenie v

dôsledku splachov z rozrušeného podložia a poľnohospodárskej pôdy. Ďalej nepriaznivo ovplyvňuje kvalitu v tokoch sezónnosť rekreačných aktivít a turistiky a menšie riedenie vody v tokoch v jeseni pri slabých prietokoch. Aj nedostatočným čistením sa do povrchových vôd dostávajú vysoké koncentrácie znečisťujúcich látok a látok podporujúcich rozvoj rias a planktónu, čoho dôsledkom je celkové zhoršenie kvality vody v tokoch a stojatých vodách (eutrofizácia).

Kvalita podzemných vôd

Podzemné vody sú ohrozené okrem prirodzených zdrojov znečistenia, aj plošným znečistením z poľnohospodárstva, priemyslu a obývanosťou územia. Časť zdrojov podzemných vôd okresu Kežmarok je vyhovujúca bez potreby náročnejších úprav, existujú tu aj lokality zdrojov podzemnej vody s problematickou, príp. ohrozenou kvalitou vody.

Kvalita podzemných vôd sa v riešenom území sleduje v riečnych náplavách Popradu vo vrte základnej siete SMMU Veľká Lomnica č. 137590, kde podľa STN boli zistené nadlimitné hodnoty mangánu, železa, chloridov.

Fyzikálna a chemická degradácia pôdy

Kontaminácia pôdy

Pod kontamináciou pôdy sa rozumie prekročenie najvyššej prípustnej hodnoty obsahu prvkov a zlúčenín v pôde sledovaných v "Čiastkovom monitorovacom systéme Pôda". Kontaminácia pôdy predstavuje významný negatívny vplyv ľudskej činnosti na túto zložku životného prostredia. Samotná prítomnosť škodlivých látok v pôde ich v prevažnej väčšine nepoškodzuje. Škodlivosť sa prejavuje najmä ich absorpciou pôdnymi organizmami, rastlinami, ako i prienikom do pôdneho roztoku a následne do podzemných vôd. V riešenom území boli vykonané štandardné odbery pôdy za účelom ich identifikácie. Vzhľadom na spôsob využívania a charakter, neočakáva sa nadpriemerná kontaminácia pôdneho prostredia.

Oblasť obce Veľká Lomnica sa z hľadiska kontaminácie pôd nachádza v území s nízkym obsahom rizikových látok, ktoré sú sledované v celoštátnom monitoringu pôd (VÚPOP Bratislava). Najbližšie monitorovanie pôdy bolo prevedené medzi Kežmarkom a Mlynčekom a pri Spišskej Belej.

Obsah všetkých rizikových látok - Cd, Pb, Cr, Ni, Pb, Cu, Zn, As bol v oboch monitorovaných objektoch hlboko pod hygienickými limitmi. Obsah ostatných polutantov zo skupiny chlórovaných uhľovodíkov (PCB, HCH, DDT atď.) a ropného znečistenia (NEL) v plošne významnejšej miere nebol zaznamenaný (tzv. bodové znečistenia nie sú predmetom monitoringu pôd). Na základe uvedených údajov možno pôdy v okolí Kežmarku hodnotiť ako pôdy nekontaminované.

V riešenom území boli vykonané štandardné odbery pôdy za účelom ich identifikácie. Vzhľadom na spôsob využívania a charakter, neočakáva sa nadpriemerná kontaminácia pôdneho prostredia. Podľa zhodnotenia stavu kontaminácie SR hodnotená plocha, pôda je evidovaná ako mierne kontaminovaná.

Zhutnenie pôd

Zhutnenie pôd (kompakcia) je plošne relatívne rozšírenou degradáciou pôd. Prejavuje sa prakticky vo všetkých poľnohospodársky intenzívne využívaných oblastiach nížin a kotlín a je dôsledkom utlačenia pod povrchovej vrstvy pôdy dlhodobým používaním ťažkých mechanizmov.

Z hľadiska aktuálnej *erózie pôd* (Atlas krajiny SR, Lapin a kol., 2002) je navrhovaná činnosť situovaná do priestoru so stredne silnou náchylnosťou na vodnú eróziu. Veterná erózia sa vzhľadom na prevládajúce zrnitosťne ťažšie pôdy nevyskytuje.

Radón

Z hľadiska ochrany ľudského zdravia je dôležitá aj radiačná ochrana a to hlavne pred vnútorným ožarovaním prírodnými rádio nuklidmi, ktorých hlavným zdrojom v geologickom prostredí je prírodný radón. Územie predstavuje podľa prieskumu Slovenskej republiky na radónové riziko (URANPRES š.p.

Spišská Nová Ves,1992), spracované na mapách v mierke 1:200 000 nízke radónové riziko (Podtatranská kotlina).

Znečistenie horninového prostredia

Environmentálnou záťažou je znečistenie horninového prostredia - t.j. zemín a podzemnej vody nad prípustnú úroveň. Z hľadiska znečistenia horninového prostredia nie sú predpoklady znečistenia.

Podľa registra environmentálnych záťaží je v k. ú. Veľká Lomnica evidovaná 1 pravdepodobná environmentálna záťaž. Ide o priemyselný areál - Obaľovačka živичných zmesí Inžinierskych stavieb nad Veľkou Lomnicou.

Z hľadiska možnosti aktivácie *geodynamických javov* je záujmové územie vzhľadom na jeho fyzikálno-mechanické vlastnosti a sklonitostné pomery stabilné.

Poškodenie vegetácie a biotopov

Škodliviny v ovzduší poškodzujú aj vegetáciu, a to často krátko vo väčšej miere ako živočíšne organizmy. Tuhé imisie usadené na povrchu rastlín vplývajú na príjem energie, obmedzujú dýchanie, upchávajú prieduchy tuhými časticami. Podľa citlivosti na exhaláty možno rastliny deliť nasledovne (začínajúc od najcitlivejších): ihličnaté dreviny, listnaté dreviny, viacročné byliny, jednoročné byliny.

Veľkým problémom je aj poškodzovanie stanovištných podmienok drevín, porušenie vhodnej štruktúry lesných porastov, odumieranie koreňového systému. Ako základný symptóm hodnotenia zdravotného stavu lesov sa používa strata asimilačných orgánov (SAO) - defoliácia (odlistenie). Stromy sa zatriedujú do medzinárodne stanovenej 5 - triednej stupnice poškodenia: 0-bezdefoliácie (0-10%SAO), 1-slabo defoliované (11-25% SAO), 2 - stredne defoliované (26-60% SAO), 3 - silne defoliované (61-90% SAO), odumierajúce a mŕtve stromy (91-100% SAO).

Biotopy v sledovanom území sú často poškodzované antropickými a najmä abiotickými faktormi, biotickými činiteľmi a tiež imisiami, ktoré prvotne oslabujú ich stabilitu. V spolupôsobení s prírodnými škodlivými činiteľmi znižujú ich odolnostný potenciál. Poškodzovaniu vegetácie imisiami sú vystavené najmä biotopy v blízkosti ľudských sídiel, z nich vedúcich komunikácií a exponovaných lesných biotopov a drevín (stromoradia).

Na ohrození vegetácie širšieho okolia územia sa podieľa viacero negatívnych faktorov - priemyselné emisie, dopravné exhaláty, lesohospodárske faktory a pod. Vplyv týchto faktorov zhoršuje celkovú vitalitu vegetácie, predovšetkým lesných spoločenstiev. Lesné ekosystémy územia sú tiež ohrozované ťažbou dreva, nezodpovedajúcou prirodzeným podmienkam - výrub prirodzených spoločenstiev a ich nahradzovanie umelými kultúrami.

V riešenom území sa lesné porasty nenachádzajú.

3.4.2 ODPADY

Vznik odpadov v Kežmarskom okrese kraji je možné členiť na bilancie podľa kategórií odpadov (O/N), osobitne pre komunálny odpad a pre vybrané druhy odpadov.

Výskyt odpadov podľa kategórií významne odráža štruktúru ekonomických činností vykonávanej v Kežmarskom okrese a len málo, až na niektoré druhy odpadov, súvisí s počtom obyvateľstva. Skutočný, aktuálny vplyv odpadov na životné prostredie však závisí od úrovne nakladania so vznikajúcimi odpadmi a to predovšetkým nebezpečnými.

Obec Veľká Lomnica nemá vo svojom katastri vlastnú skládku komunálneho odpadu – namiesto toho využíva viacero mechanizmov na triedenie a odvoz odpadu. Obec zabezpečuje separovaný zber viacerých druhov odpadov (sklo, papier, plasty, kovy, drobná chémia, batérie, elektronika) prostredníctvom dotriedňovania vo Vlčom hrdle. Zmesový komunálny odpad sa spracováva buď spaľovaním, alebo – ak to nie je možné – skládkovaním na riadenej skládke mimo obce. Obec občanom poskytuje veľkoobjemové kontajnery (momentálne 6, plán na 10), kam sa odpad zbiera vo vreciach, čakajúc na odvoz, pričom triedeniu a zvozom sa začalo venovať intenzívne od minulého roka.

Okres	Počet v okrese	Názov skládky	Katastrálne územie	odpad	Trieda skládky	Prevádzkovateľ skládky / vlastníctvo
Kežmarok	3	Úsvit	Žakovce	KO, N, O, OO	N, I, O	Tatranská odpadová spoločnosť s.r.o., Žakovce / Marius Pedersen
		Ľubica	Ľubica	KO, OO	O	Obec Ľubica / verejné
		Spišská Belá	Spišská Belá	KO, OO	O	Mestský podnik Spišská Belá s.r.o. / verejné

Tabuľka 6 Skládky odpadov na území okresu Kežmarok

Zdroj: OÚ ŽP

KO – komunálny odpad, O – ostatný odpad, N – nebezpečný odpad, I – interný odpad

V katastri obce je na základe výpisu z Informačného systému environmentálnych záťaží evidovaná environmentálna záťaž:

- Názov EZ : KK (O16) / Veľká Lomnica – obalovačka
- Druh činnosti: obalovačka bitúmenových zmesí

Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35-65) registrovaná ako: A - pravdepodobná environmentálna záťaž. Pravdepodobná environmentálna záťaž môže negatívne ovplyvňovať okolité územie, preto daná lokalita nie je vhodná na umiestňovanie budov na bývanie a dlhodobější pobyt osôb.

3.4.3 HLUK

Z regionálneho hľadiska je najvýznamnejším zdrojom hluku doprava. Najväčší podiel má cestná doprava - 76%, nasleduje železničná - 14 % a letecká - 10 %. Podľa poznatkov zdravotníctva hluková hladina 65 dB (A) predstavuje hranicu, od ktorej začína byť negatívne ovplyvňovaný vegetatívny nervový systém.

V posudzovanom území je hlavným zdrojom hlukovej záťaže cestná doprava na ceste I/66. Jej intenzita je premenlivá s časom, je však zrejmá tendencia stáleho nárastu s rastúcim počtom najrôznejších druhov dopravných prostriedkov a ich vzrastajúcimi výkonmi. Na druhej strane je možné konštatovať, že dnešné motorové vozidlá sú menej hlučné a postupne sa starý vozový park obnovuje.

Meraná intenzita dopravy na cestnej komunikácii I/66v úseku 01310 Veľká Lomnica - Kežmarok bola v roku 2022 je cca 14.839 vozidiel za 24 hodín, z toho 12877 osobných vozidiel, 1.932 nákladných vozidiel a 30 motocyklov. Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí stanovuje Vyhláška č. 549/2007 Ministerstva zdravotníctva SR, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

3.4.4 SÚČASNÝ ZDRAVOTNÝ STAV OBYVATEĽSTVA

Súčasný zdravotný stav obyvateľstva je ovplyvňovaný viacerými faktormi – demografickou štruktúrou, životným štýlom, kvalitou životného prostredia, dostupnosťou zdravotnej starostlivosti a sociálno-ekonomickými podmienkami.

V populácii prevažuje starnutie obyvateľstva, čo sa prejavuje rastúcim podielom osôb vo vyšších vekových skupinách a zároveň nárastom chronických ochorení, najmä kardiovaskulárneho a metabolického typu (vysoký krvný tlak, cukrovka, obezita). Medzi časté diagnózy patria aj ochorenia pohybového aparátu, dýchacích ciest a duševné poruchy vrátane depresie a úzkostných stavov.

U mladšej populácie pretrvávajú problémy spojené so sedavým spôsobom života, nedostatočnou fyzickou aktivitou a nevhodnými stravovacími návykmi. Zaznamenáva sa tiež nárast alergií a civilizačných ochorení, čo môže súvisieť aj s kvalitou životného prostredia a rastúcou mierou stresu.

Úmrtnosť je najčastejšie spôsobená chorobami obehovej sústavy, nádorovými ochoreniami a poruchami dýchacieho systému. Preventívne prehliadky nie sú využívané dostatočne, čo vedie k neskoršiemu záchytu

ochorení. V niektorých skupinách obyvateľstva pretrváva nižšia zdravotná gramotnosť a obmedzený prístup k zdravotnej starostlivosti, najmä v sociálne zraniteľných komunitách.

Pozitívnym trendom je zvyšovanie záujmu o zdravý životný štýl, športové aktivity a zdravú výživu, najmä u mladších vekových kategórií. Rovnako rastie dostupnosť zdravotníckych zariadení a odborných služieb, vrátane telemedicíny.

Veľká Lomnica má približne 5 099 obyvateľov, z čoho je 31,8 % detí vo veku 0–14 rokov, 58,3 % sú osoby vo veku 15–64 rokov a 9,8 % predstavujú seniori nad 64 rokov. Priemerný vek je 31,3 roka, čo naznačuje „mladú“ populáciu s nižším stredným vekom oproti priemeru SR.

Vplyv životného prostredia na zdravotný stav obyvateľstva sa odhaduje na 15 - 20%. Určenie podielu kontaminácie životného prostredia na vývoj zdravotného stavu však nie je jednoduché. Pohoda a kvalita života sú atribúty života človeka, spojené s objektívnymi javmi vonkajšieho prostredia ľudí a zároveň aj so subjektívnymi javmi ich „vnútorného prostredia“, charakterizovaného ich zdravotným stavom a psychikou.

Stredná dĺžka života pri narodení, tzv. nádej na dožitie je základným ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov. Predstavuje priemerný počet rokov života novorodenca, ktoré môže dosiahnuť pri rešpektovaní špecifickej úmrtnosti v danom období. V porovnaní s celoslovenskou úrovňou v roku 2015 (73,03 rokov u mužov a 79,73 u žien) je na tom okres Kežmarok mierne horšie (72,3 u mužov a 78,93 u žien). Vo všeobecnosti sa uvádza, že prostredie je determinantom zdravia, z ktorého najznámejšiu skupinu tvoria determinanty demografické a biologické (vek, pohlavie, národnosť a iné), socio - ekonomické (životný štýl, vzdelanie, zamestnanie, sociálne kontakty a iné), prostredie (životné a pracovné) a zdravotníctvo.

K základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, odrážajúcich ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky patrí aj úmrtnosť - mortalita.

Výška ukazovateľov celkovej úmrtnosti závisí však nielen od uvedených podmienok, ale ju bezprostredne ovplyvňuje aj veková štruktúra obyvateľstva. Prešovský kraj vzhľadom k pomerne nepriaznivej vekovej štruktúre obyvateľstva patrí k regiónom s vysokou mortalitou. Pri sledovaní úmrtnosti obyvateľstva v závislosti od veku a pohlavia je možné tak ako v republikovom priemere aj v okrese Kežmarok pozorovať nad úmrtnosť mužov.

Číslo MKCH	Príčina smrti	Spolu
Spolu		6684
I.	Infekčné a parazitárne choroby	18
II.	Nádory	1656
III. kapitola	Choroby krvi a krvotvorných orgánov a daktoré poruchy imunitných	3
IV.	Choroby žliaz s vnútorným vylučovaním, výživy a premeny	42
V.	Duševné poruchy a poruchy správania	3
VI.	Choroby nervového systému	127
IX.	Choroby obehovej sústavy	3247
X.	Choroby dýchacej sústavy	657
XI.	Choroby tráviacej sústavy	324
XII.	Choroby kože a podkožného tkaniva	1
XIII.	Choroby svalovej a kostrovej sústavy a spojivového	2
XIV.	Choroby močovej a pohlavnej sústavy	125
XV.	Ťarchavosť, pôrod a popôrodne	1
XVI.	Daktoré choroby vznikajúce v perinatálnej perióde	36
XVII.	Vrodené chyby, deformácie a chromozómové	32
XVIII.	Subjektívne a objektívne príznaky, abnor. klinické	105
XIX.	Poranenia, otravy a daktoré iné následky vonkajších	305

Tabuľka 7 Najčastejšie príčiny smrti v Prešovskom kraji za rok 2016

Obyvatelia Prešovského kraja podľa údajov z Infostatu za rok 2016 najčastejšie zomierajú na choroby obehovej sústavy (3247 úmrtí), nádorové ochorenia (1656 úmrtí) a v menšej miere na choroby dýchacej sústavy (657 úmrtí), na choroby tráviacej sústavy (324 úmrtí). Veľmi závažné je pretrvávajúce konštatovanie, že v prípade prvých dvoch príčin smrti ide o dlhodobý nepriaznivý vývoj. V poslednom období - podobne ako v celej republike aj v okrese Kežmarok je zaznamenaný rapídny nárast alergií, najmä alergickej rinitídy sezónnej i celoročnej.

Populačný vývoj ovplyvňuje aj ďalší významný demografický ukazovateľ - pôrodnosť (natalita). Okres Kežmarok sa radí medzi okresy s najväčším percentuálnym prírastkom počtu obyvateľov a ako jediný okres sa dostal nad hranicu 2,1 dieťaťa na ženu. Tým sa okres Kežmarok dostal aj medzi okresy s najvyšším celkovým prírastkom obyvateľstva (7,65/1000obyv.) a demograficky najmladšie okresy s vekovým priemerom 32,94 roka.

Úmrtnosť sa zvýšila najmä u mužov v produktívnom veku, čo môže byť všeobecne zhoršenými životnými a hlavne pracovnými podmienkami. Podiel jednotlivých úmrtí sa nevymyká z celoslovenského trendu. Dominujú srdcovocievne úmrtia a nádorové úmrtia. Spolu tvoria takmer 90% všetkých úmrtí.

V porovnaní s predošlými rokmi bol zaznamenaný mierny nárast strednej dĺžky života. Pri charakteristike úrovne zdravia obyvateľov riešeného územia možno porovnať podľa štatistických ukazovateľov okresy Kežmarok a Poprad, Prešovský kraj a priemer na Slovensku.

Stredná dĺžka života v Prešovskom kraji (vrátane Kežmarku) v 2020: muži 73,5 roka, ženy 80,4 roka a v 2021: muži 71,2 roka, ženy 78,1 roka. Na celoslovenskej úrovni sa po roku 2021 trend zlepšil a v roku 2023 dosiahla priemerná dĺžka života 78,2 roka (muži 74,9; ženy 81,5 roka).

Rok	Celková dĺžka života	Muži	Ženy
2020	≈ 77,0 roka	73,5	80,4
2021	≈ 74,6 roka	71,2	78,2
2022	≈ 77,0 roka	73,6	80,5
2023	≈ 78,2 roka	74,9	81,5

Tabuľka 8 Priemerná dĺžka života – Slovensko (2020–2023)

4 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

4.1 POŽIADAVKY NA VSTUPY

Záujmová lokalita určená na výstavbu rekreačnej zóny sa nachádza mimo zastavaného územia obce Veľká Lomnica.

Jedná sa o svahovité územie s celkovou rozlohou 224.753 m², bez existujúcich stavebných objektov a bez pôvodnej vegetácie. Pozemky v danom území sú evidované ako trvalé trávnaté porasty v súčasnosti bez funkčného využitia.

4.1.1 ZÁBER PÔDY

Predmetná činnosť je navrhovaná na území s celkovou rozlohou 224.753 m², v súčasnosti bez funkčného využitia. Dotknuté pozemky sú v rámci katastrálneho územia klasifikované ako zastavané plochy a nádvoria a ostatné plochy. Na základe tejto klasifikácie pozemkov, nedochádza k záberu poľnohospodárskej pôdy,

ktorý by si vyžadoval súhlas orgánov ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu (OOPF) v súlade so zákonom č. 220/2004 Z. z. Navrhovaná činnosť nemá nároky na záber ani lesného pôdneho fondu.

4.1.2 NÁROKY NA ZASTAVANÉ ÚZEMIE

Bez nárokov na zastavané územie.

4.1.3 NÁROKY NA SUROVINOVÉ A ENERGETICKÉ ZDROJE

Elektrická energia

Z hľadiska energií sa ako primárny zdroj uvažuje napojenie všetkých objektov a technologických celkov (vrátane vykurovania a vzduchotechniky) ako aj verejného osvetlenia na novozriadenú blokovú trafostanicu TS. Predpokladaná energetická náročnosť celého zámeru je maximálne $P_{\text{celk.}} = 749 \text{ kW}$.

V ďalších stupňoch dokumentácie, pri definitívnom riešení navrhovanej výstavby, nevyklúčujeme korekciu pri lokalizácii navrhovanej trafostanice VN/NN podľa pripojovacích podmienok, ktoré stanovuje prevádzkovateľ siete Východoslovenská distribučná a.s. s ohľadom na pomery v sieti v čase spracovania projektovej dokumentácie.

Alternatívnym doplnkovým zdrojom do budúcnosti sa uvažuje s inštaláciou fotovoltaických panelov na strechy objektov.

Voda

Primárnym zdrojom vody pre celý areál má byť vodojem VDJ2x1.000 m³ (min. hl. 732 m.n.m. – max.hl. 736m.n.m.) vo Veľkej Lomnici vo vlastníctve PVS a.s. a prevádzkovaná PVPS a.s., Poprad.

Navrhovaná vodovodná sieť bude vykrývať aj požiaru potrebu vody pre danú lokalitu.

Potreba vody a množstvo odpadových vôd

$$Q_p = 428 \text{ EO} \times 135 \text{ l/deň} = 57.780 \text{ l/deň} = 2.407,5 \text{ l/hod} = 0,67 \text{ l/s}$$

Maximálna denná potreba (135 l/os)

$$Q_m = Q_p \times 1,4 (k_d) = 80.892 \text{ l/deň}$$

Maximálna hodinová potreba vody

$$Q_h = Q_m \times 2,1 (k_h) = 7.078 \text{ l/hod}$$

Priemerná ročná potreba vody: **21.089 m³**

4.1.4 NÁROKY NA DOPRAVNÚ INFRAŠTRUKTÚRU

Primárna dopravná sieť :

Primárnu dopravnú sieť tvorí komunikácia kategórie C3 MO6,5/40, ktorá je napojená na existujúcu ulicu Pod lesom a pokračuje severovýchodným smerom až po hranicu katastrálneho územia obce Huncovce kde je ukončená obratiskom. Súčasťou tejto komunikácie je cestné teleso doplnené o jednostranný cyklochodník.

Sekundárna dopravná sieť :

Ostatná dopravná infraštruktúra pozostáva z miestnych obslužných komunikácií kategórií C3-MO 6,5/40 a C3-MO 7,5/50 s priepustným živičným konštrukčným povrchom, šírka prístupovej komunikácie 5,5 m a jednostranným chodníkom pre peších šírky min. 1,5 m a s 1 m širokým zeleným pásom po stranách.

Odvodnenie dažďových vôd z komunikácií :

Primárne a sekundárne komunikácie budú oddrenážované jednostranným sklonom do odvodňovacích povrchových rigolov s voľným rozptylom povrchovej vody do terénu klopeného do podmáčaných mokradí v severozápadnej strane časti riešeného územia.

4.1.5 NÁROKY NA PRACOVNÚ SILU

Plánovaná navrhovaná činnosť počíta so vznikom nových pracovných miest nielen počas fázy výstavby, kedy pôjde o dočasné pracovné príležitosti, ale predovšetkým so vznikom trvalých pracovných miest počas samotnej prevádzky zariadenia.

Vyššie nároky na pracovnú silu sa predpokladajú počas doby výstavby, kde sa predpokladá vytvorenie pracovných príležitostí pre miestne firmy i obyvateľov okolitých obcí.

4.1.6 VÝZNAMNÉ TERÉNNÉ ÚPRAVY A ZÁSAHY DO KRAJINY

Riešené územie je svahovité s plynulým severo-západným až západným sklonom. Napriek nutnosti terasovitých terénnych úprav z dôvodu zakladania dopravných ako aj základových konštrukcií pozemných stavieb, navrhovaná činnosť si nevyžaduje náročné zakladanie stavieb ani radikálne zásahy do krajiny. Terénne úpravy v rámci optimalizácie bilancie presunu hmôt budú navrhované tak, aby sa zamedzilo, resp. minimalizovali presuny zemín.

Výstavba si vyžiada skrývku humusovej vrstvy v rozsahu vytýčených stavieb a spevnených plôch. Získaná ornica sa použije na následné rekultivačné účely a prípadnú modeláciu terénu na základe projektu parkových úprav.

4.2 ÚDAJE O VÝSTUPOCH

4.2.1 EMISIE

Zdroje znečistenia ovzdušia **pčas výstavby** :

- Bodové zdroje znečistenia sa predpokladá pri montážnych prácach prevádzkou stavebnej techniky.
- Líniové zdroje znečistenia budú vytvárané prevádzkou stavebnej techniky, pri navážaní stavebného materiálu.
- Plošné zdroje znečistenia možno považovať samotné stavenisko, ktoré bude zdrojom prachu, jedná sa hlavne o skrývkové práce a skládky sypkých materiálov.

Zdroje znečistenia ovzdušia **pčas prevádzky** podľa Vyhlášky MŽP SR č. 410/2003 o zdrojoch znečisťovania ovzdušia :

- Bodové zdroje znečistenia sa môžu vyskytnúť v prípade užívania inštalovaných krbov do objektov. Ich prevádzkovanie sa predpokladá len za príležitostné.
- Líniové zdroje znečistenia budú predstavovať vozidlá pohybujúce sa na komunikáciách.
- Plošné zdroje znečistenia možno považovať parkovisko a to pohyb automobilov pri príchode, zaparkovaní a odchode.

4.2.2 HLUK A VIBRÁCIE

Zdrojom hluku a vibrácií počas výstavby bude stavebná činnosť. Vibrácie budú najmä na začiatku výstavby pri práci ťažkých zemných strojov. Veľkosť otrasov je úmerná hmotnosti, rýchlosti pohybu hmoty, resp. výške nerovnosti jazdnej dráhy. Tento vplyv bude dočasný, ovplyvní iba blízke okolie posudzovaného územia. Hluk a vibrácie budú na bežnej úrovni realizácie stavieb podobného rozsahu. Opatrenia proti šíreniu hluku nie sú nevyhnutné.

Po skolaudovaní obytnej zóny sa zdroje hluku nepredpokladajú. Prípadným zdrojom hluku bude zvýšený pohyb motorových vozidiel po uvedení zóny do užívania. Hluk je možné eliminovať vhodnými vegetačnými úpravami.

4.2.3 ODPADOVÉ VODY

Obec Veľká Lomnica má vybudovaný čiastočne jednotný a čiastočne delený kanalizačný systém na odvedenie splaškových odpadových vôd do čistiarne odpadových vôd a dažďových vôd do miestnych tokov. Odvádzanie odpadových vôd zo samotnej obce je riešené do prečerpávacích staníc a výtlačným potrubím do ČOV Poprad - Matejovce.

Kanalizačný zberač vedený pozdĺž cesty II. triedy odvádza splaškové vody aj z Tatranskej Lomnice, preto na odľahčenie kanalizačnej stoky v samotnej obci sa pripravuje dobudovanie nového kanalizačného zberača v severnej časti obce, ktorý bude priamo prepojený cez novú prečerpávaciu stanicu, ktorá bude umiestnená pri obaľovačke asfaltových zmesí do predmetnej ČOV.

Splaškové vody z predmetného územia sa budú gravitačnou kanalizáciou odvádzať do navrhovanej kanalizačnej siete obce Veľká Lomnica a ďalej do ČOV Poprad – Matejovce.

Povrchové zrážkové vody z objektov rodinných domov a príslušných plôch budú riešené voľným rozptylom do terénu klopeného do podmáčaných mokradí v severozápadnej strane časti riešeného územia.

Dažďová voda zo spevnených plôch a chodníkov bude časť otekať cez priepustný podklad do podlažia, časť do vsakovacích objektov, resp voľne do príslušného terénu. Povrchová zrážková voda z vozovky bude odvedená priečnym a pozdĺžnym sklonom do dažďových vpustov, ktoré sú súčasťou objektu dažďovej kanalizácie do odlučovača ropných látok. Prečistené dažďové vody budú odvedené do vsakovacích objektov.

Bilancia splaškových vôd :

Priemerné denné množstvo splaškových odpadových vôd (Q₂₄) = Priemerná denná potreba vody odkanalizovanej oblasti:

Potreba vody a množstvo odpadových vôd

$$Q_p = 428EO \times 135l/deň = 57.780 l/deň = 2.407,5 l/hod = 0,67 l/s$$

Maximálna denná potreba (135 l/os)

$$Q_m = Q_p \times 1,4 (k_d) = 80.892 l/deň$$

Maximálna hodinová potreba vody

$$Q_h = Q_m \times 2,1 (k_h) = 7.078l/hod$$

Priemerná ročná potreba vody: **21.089 m³**

4.2.4 ODPADY

Vzniknuté odpady a ich následné zhodnocovanie alebo zneškodňovanie musí pôvodca/držiteľ zaradovať podľa katalógu odpadov, zhromažďovať a triediť. Oddelene treba triediť nebezpečný odpad. Odpad čo v najväčšej miere treba zhodnocovať sám. Odpad , ktorý sám nevie zhodnotiť musí odovzdať na miesto nato určenom, osobe oprávnenej nakladať z odpadmi.

Pôvodca/držiteľ vedie a uchováva evidenciu o druhoch a množstve odpadu, ktorým nakladá a o ich zhodnotení a zneškodnení. Evidencia musí byť vedená podľa kategorizácie odpadov a musí poznať podmienky zhromažďovania, triedenia, nakladania, zhodnocovania a zneškodnenia odpadov.

Číslo druhu odpadu	Názov druhu odpadu	Kategória odpadu
16 02 13	Výradené zariadenia obsahujúce nebezpečné časti, iné ako uvedené v 16 02 09 až 16 02 12.	N
17 01 01	Betón	O
17 01 02	Tebly	O
17 01 03	Obkladačky, dlaždice a keramika	O
17 01 07	Zmesi betónu, tebál, obkladačiek, dlaždíc a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06	O
17 02 01	Drevo	O
17 02 02	Sklo	O
17 02 03	Plasty	O
17 03 02	Bitúmenové zmesi iné ako uvedené v 17 03 01.	O
17 04 05	Železo a oceľ	O
17 04 11	Káble iné ako uvedené v 17 04 10	O
17 05 06	Výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	O
17 06 04	Izolačné materiály iné ako uvedené v 17 06 01 a 17 06 03	O
17 08 02	Stavebné materiály na báze sádry iné ako uvedené v 17 08 01.	O
17 09 04	Stavebná suť – zmiešané odpady	O
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O

Tabuľka 9 Odpady, ktoré budú vznikať počas výstavby

Číslo druhu odpadu	Názov druhu odpadu	Kategória odpadu
13 05 08	Zmesi odpadov z lapačov piesku a odlučovača olejov	N
15 01 07	Obaly zo skla	O
15 02 03	Absorbenty, filtračné materiály, handry na čistenie a ochranné odevy iné ako uvedené v 15 02 02.	O
16 02 13	Výradené zariadenia iné ako uvedené v 16 02 09 až 16 02 13	N
19 08 09	Zmesi tukov a olejov z odlučovačov oleja z vody obsahujúce jedlé oleje a tuky.	N
19 09 99	Odpady inak nešpecifikované. (jedná sa o kal z úpravy vody)	N
20 01 01	Separovaný zber papiera	O
20 01 02	Separovaný zber skla	O
20 01 05	Jedlé oleje a tuky	O
20 01 08	Biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad	O
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O

Kategória odpadu: N – nebezpečný odpad, O – ostatný odpad

Tabuľka 10 Odpady, ktoré budú vznikať počas prevádzky

4.2.5 ŽIARENIE A INÉ FYZIKÁLNE POLIA

Navrhovaná činnosť vzhľadom na prírodné a urbánne prostredie, nebude zdrojom žiarenia, alebo iných ekvivalentných zdrojov.

4.2.6 TEPLA, ZÁPACH A INÉ VÝSTUPY

Počas výstavby ani následnej prevádzky sa nepredpokladá vznik tepla, zápachu a podobných výstupov.

4.2.7 POSÚDENIE DOPADOV NA ZDRAVOTNÝ STAV OBYVATEĽSTVA

Navrhovaná činnosť svojím charakterom nie je zdrojom znečisťujúcich látok, stresových faktorov, alebo iných negatívnych vplyvov na organizmus a zdravie človeka v miere presahujúcej povolené limity.

V posudzovanej lokalite nie sú očakávané žiadne vplyvy, ktoré by mohli ovplyvniť pohodu a kvalitu života obyvateľov dotknutého územia, či prírodné krajinné prostredie.

4.3 ÚDAJE O PRIAMYCH A NEPRIAMYCH VPLYVOCH NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Hodnotenie predpokladaných priamych a nepriamych vplyvov vychádza z predbežnej identifikácie najevidentnejších vstupov a výstupov plánovaného zámeru uvedených v kapitole 4.1. a 4.2.

Cieľom špecifikácie dopadov týchto vstupov a výstupov na jednotlivé zložky životného prostredia je podchytenie tých okolností, ktoré by závažným spôsobom modifikovali existujúcu kvalitu životného prostredia, či už v pozitívnom alebo negatívnom smere.

Základným členením predpokladaných vplyvov je ich časové hľadisko vzhľadom k etapám projektu.

Takto sa vplyvy rozdeľujú na :

- *Vplyvy počas výstavby* – ich pôsobenie je dané trvaním stavebných aktivít a ich špecifikáciou;
- *Vplyvy počas prevádzky* – sú dané povahou prevádzok a ich kvalitatívnymi a kvantitatívnymi parametrami (vstupmi a výstupmi). Ich trvanie je identické s fungovaním (prevádzkovaním) objektu (čo však nemusí platiť o ich dôsledkoch).

Pre hodnotenie vplyvov zámeru navrhovanej činnosti na životné prostredie je základom skutočnosť, že :

- Riešené územie je lokalizované mimo zastavaného územia katastra obce Veľká Lomnica s priamou nadväznosťou na zastavané územie a jej umiestnenie je v súlade s predurčenou funkciou územia podľa platného Územného plánu obce, ktorým je dané územie definované ako plochy bývania – plochy bývania v rodinných domoch.
- Predmetné územie nie je súčasťou žiadneho schváleného chráneného územia, nezasahujú tu maloplošné ani veľkoplošné prvky ochrany prírody a krajiny, ani geologické lokality a nenachádza sa ani v žiadnom ochrannom pásme chráneného územia.
- Realizácia navrhovanej činnosti prispeje k podpore možností bývania v regióne a bude mať aj pozitívny ekonomický dopad na socio - ekonomickú sféru obce Veľká Lomnica ako aj na širší región.
- Navrhovaná činnosť vzhľadom na situovanie v priestore katastra a vzdialenostiach nebude mať vplyv na kultúrne a historické pamiatky, štruktúru sídiel a okolitú architektúru. Nenachádzajú sa tu žiadne paleontologické a archeologické náleziská.
- Riešené územie tvoria pozemky, ktoré sú v rámci katastrálneho územia klasifikované ako zastavané plochy a nádvoria a ostatné plochy, v súčasnosti bez funkčného využitia. Na základe tejto klasifikácie pozemkov, nedochádza k záberu poľnohospodárskej pôdy a ani ku vplyvu na lesné hospodárstvo.

4.3.1 VPLYVY NA PRÍRODNÉ PROSTREDIE

4.3.1.1 *Vplyvy na prírodné prostredie, geodynamické javy a reliéf*

Z charakteru geomorfologických pomerov priamo dotknutého územia nevyplývajú také dopady výstavby navrhovanej činnosti, ktoré by za štandardných podmienok výstavby závažným spôsobom zmenili reliéf, nakoľko sa jedná o súvislý svahovitý terén, vrátane bezprostredného okolia.

Počas prevádzky môžu byť potencionálnym zdrojom znečistenia horninového prostredia havarijné situácie (únik ropných látok z motorových vozidiel, havária odpadového potrubia, alebo nesprávna manipulácia s odpadom).

Navrhovaná činnosť nevyvolá počas výstavby a prevádzky dotknutého prostredia vznik geodynamických javov.

Navrhovaná činnosť, jej samotná výstavba i prevádzka, **nebude mať vplyv** na horninové prostredie a reliéf krajiny, prípadné vplyvy majú iba charakter možných rizík.

4.3.1.2 Vplyvy na ovzdušie a miestnu klímu

Pri stavebných prácach počas výstavby navrhovanej činnosti, najmä v počiatočnej fáze, dôjde k dočasnému zvýšeniu prašnosti a hluku spôsobeného činnosťou stavebných mechanizmov.

Z hľadiska *vplyvu na ovzdušie* dôjde aj k nárastu objemu výfukových splodín v ovzduší na stavenisku a na trase prístupových ciest. Tento vplyv výraznejšie nezhorší kvalitu ovzdušia a bude krátkodobý, nepravidelný a vzhľadom na mikroklimu a expozíciu areálu bude mať **nevýznamný negatívny vplyv** na ovzdušie dotknutého územia.

Vplyvy na ovzdušie počas prevádzky sú dané emisiami zo zvýšenej dopravy, čo predstavuje **nevýznamný negatívny vplyv**.

4.3.1.3 Vplyvy na povrchové a podzemné vody

Bilančné pomery povrchovej a podzemnej vody budú trvalo ovplyvnené prestavbou predmetného pozemku na urbanizovaný priestor, nakoľko dôjde k záberu zelenej plochy na stavby a spevnené plochy, čím dôjde k zmenšeniu infiltrácie zrážkovej vody do podzemných vôd z územia. Splaškové odpadové vody budú odvádzané novou kanalizačnou stokou do obecnej ČOV.

Dažďové vody z jednotlivých objektov a pozemkov vrátane vnútro-areálových komunikácií k objektom budú riešené voľným rozptylom a vsakom priamo v území.

Povrchová zrážková voda z vozovky, chodníkov a prilahlých plôch bude odvedená priečnym a pozdĺžnym sklonom do dažďových vpustov, ktoré sú súčasťou objektu dažďovej kanalizácie do odlučovača ropných látok. Prečistené dažďové vody budú odvedené do vsakovacích objektov.

Príspevok splaškových a dažďových odpadových vôd vypúšťaných z areálu obytnej zóny k celkovému množstvu vôd odvádzaných z širšieho dotknutého územia nebude významný. Prevádzka obytnej zóny neovplyvní kvalitu podzemných vôd. Kontaminácia podzemnej vody môže byť spôsobená neštandardnou situáciou v doprave únikom pohonných hmôt pri havárii alebo zlom technickom stave. Potencionálnym zdrojom znečistenia podzemných vôd môžu byť havarijné situácie vozidiel a kanalizačnej siete, ale tento vplyv má iba povahu možného rizika a považujeme ho tak za **nevýznamný negatívny vplyv**.

Výstavba ani prevádzka obytnej zóny neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery priamo dotknutého areálu ani dotknutého územia, bude mať **nevýznamný negatívny vplyv** na kvalitatívno-quantitatívne pomery povrchových a podzemných vôd.

4.3.1.4 Vplyvy na pôdu

Pôdny kryt v priamo dotknutom území bude v súvislosti s realizáciou navrhovanej činnosti zmenený. Približne 17% z celkového riešeného územia bude pôda prekrytá zastavanými a spevnenými plochami. Vrchná vrstva pôdy bude v týchto miestach stiahnutá a použitá na inom mieste na konečné vyrovnanie a úpravy terénu.

Kontaminácia pôdy sa nepredpokladá, počas výstavby a prevádzky predstavuje takéto ovplyvnenie iba riziko a to pri náhodných havarijných situáciách (únik ropných látok zo stavebných mechanizmov, prevádzkovej dopravy, havárie potrubí, nesprávna manipulácia s odpadom a pod.).

Navrhovaná činnosť bude mať **nevýznamný negatívny vplyv** na kvalitu pôdy. Nakoľko k záberu poľnohospodársky využívannej pôdy nedôjde, predmetná činnosť **nebude mať vplyv** na celkovú výmeru plôch PPF v katastri obce, resp. v okrese.

4.3.1.5 Vplyvy na biotu

Navrhovaná činnosť sa bude realizovať na plochách bez funkčného využitia, na severozápadných až západných svahoch kopca Smrekovec, v navrhovanom rozvojovom území obce Veľká Lomnica, funkčne definovanom ako plochy pre výstavbu rodinných domov. Predmetná posudzovaná lokalita sa aktuálne

nachádza mimo zastavaného územia obce, avšak v zóne jeho navrhovaného rozšírenia, zo západnej strany nadväzujúcej na už realizovanú zástavbu so súvisiacou dopravnou a technickou infraštruktúrou. Zo severozápadnej strany susedí územie s podmäčným územím, zadokumentovanej orgánmi Štátnej ochrany prírody ako významná chránená genofondová plocha, ktorá plynule nadväzuje na podmäčané lokality širšej oblasti vrátane PR Slavkovský jarok a Kút. Táto časť katastrálneho územia bude, na základe konzultácií so Správou TANAP a príslušným úradom ŽP pri spracovaní riešenia predkladanej činnosti, citlivo oddelená izolačnou zeleňou s rešpektovaním všetkých dohodnutých opatrení orgánov Štátnej ochrany prírody za účelom zamedzenia negatívnych dopadov zástavby a urbanizácie riešenej lokality.

Na riešenej ploche sa pôvodné dreviny nenachádzajú a predmetný svah severo-západnej až západnej orientácie pokrýva občasne vykášaný lúčny porast. Vzhľadom na zanedbateľnú pestrosť rastlinných a živočíšnych spoločenstiev nedôjde k zásadnému narušeniu a fragmentácii biodiverzity (rozmanitosti živých organizmov). O zásah do ekologicky významnejších plôch zelene sa nejedná a okolitá vegetácia nebude ovplyvnená zámerom. Nové zelené plochy bude tvoriť novovysadená zeleň areálu v rámci navrhovaných vegetačných úprav so zámerom vytvorenia optimálnej mikroklimy obytného územia.

Počas výstavby bude okolitá flóra a fauna ovplyvnená emisiami a hlukom zo stavebných mechanizmov a presunu materiálu. Tento vplyv možno považovať za **málo významný negatívny**.

Následný vplyv *počas prevádzky* je z hľadiska vplyvu na okolitú biotu zanedbateľný a pri užívaní budov málo významný. Táto skutočnosť je z hľadiska vplyvov **málo významná negatívna**.

4.3.2 VPLYVY NA KRAJINU

4.3.2.1 Vplyvy na krajinnú štruktúru

Realizáciou navrhovanej činnosti sa zmení charakter prvkov súčasnej krajinej štruktúry v riešenom území – plocha zastavaná jednotlivými stavebnými objektmi spolu so spevnenými plochami a vysadenou zeleňou nahradí súčasnú funkčne málo využívanú plochu. Po realizácii sa stavba stane súčasťou usporiadaného priestoru s funkčným využitím na bývanie. Z pohľadu existencie objektov v širšom okolí možno konštatovať, že výstavba bude mať krajínotvorný vplyv na krajinnú štruktúru zmenou prírodného prostredia na urbanizovaný.

Navrhovaná výstavba bude začlenená do krajiny s novými plochami zelene. Umiestnenie zámeru, priestorovo - výškové prevedenie a realizácia vegetačných úprav v závere zmien, ale neovplyvní negatívne krajinnú scenériu. Priamo dotknuté územie realizáciou obytnej zóny zmení svoju estetickú hodnotu a v dotknutom území vzniknú nové antropogénne prvky. Realizáciou navrhovanej činnosti sa stabilita krajiny zmení, tento vplyv možno považovať za trvalý, významný. Samotný vplyv na štruktúru krajiny možno definovať ako **málo významný pozitívny**.

Navrhovaná činnosť nemá rušivý vplyv na budúci vzhľad a charakter krajiny, nakoľko v nadväznosti ako aj v blízkom okolí prebieha výstavba obdobnej funkcie a je v súlade s platnou územno-plánovacou dokumentáciou obce.

4.3.2.2 Vplyvy na stabilitu krajiny

Vplyvy na územný systém ekologickej stability súvisiace s navrhovanou činnosťou v posudzovanom území sa dotýkajú a vplývajú predovšetkým na nasledovné prvky, biokoridory a interakčné prvky v ÚSES:

Biocentrá **nebudú realizáciou priamo ovplyvnené**.

Biosférické biocentrum Vysoké Tatry - regionálne biocentrum Slavkovský jarok – Kút predstavujú významné genofondové lokality rastlinstva a živočíšstva. Priamy vplyv zámeru na *ekostabilizačné prvky* sa nepredpokladá vzhľadom na dostatočný odstup a za predpokladu zriadenia pásma izolačnej zelene na

hranici podmäččaného územia z osvedčených domácich druhov rastlín, skladbu ktorej je nutné predkonzultovať so Správou NP.

Najbližšie k posudzovanej lokalite sa nachádzajú dva biokoridory – Lokálny biokoridor *LBk Skalnatý potok* (juhozápadne od územia) a regionálny *RBk*

Slavkovský jarok – hydrický biokoridor tvorený vlastným tokom a súvislým lesným spoločenstvom (severovýchodne na rozhraní katastrov obcí Huncovce a Malý Slavkov sa nachádza).

V návrhovej časti ÚPN obce Veľká Lomnica sa uvádza aj lokálny biokoridor *LBk Huncovský lesík* na severovýchodnej hranici katastrálneho územia s obcou Huncovce. Predmetný navrhovaný prvok MÚSES však predstavuje skôr snahu o vytvorenia izolačného hraničného vegetačného pásu, nakoľko nemá parametre biokoridoru a v ÚPN susediacej obce Huncovce nie je uvádzaný a momentálne je bez drevinaty porastu.

Vplyv navrhovanej činnosti na stabilitu krajiny predmetnej lokality bude vzhľadom na jej zmenu charakteru z trávinatej plochy na urbánny podstatný, ale **málo významný negatívny** na základe regulácie podielu zelene vyplývajúcej zo VZR ÚPN obce Veľká Lomnica. Navrhovaná činnosť bude mať tiež pri dodržaní bezbariérového riešenia málo významný vplyv na celkovú ekologickú stabilitu územia. Realizáciou navrhovanej činnosti vznikne rozptýlená hmotová bariéra v relatívne otvorenom území. Napriek tomu však, že v danej lokalite vzniknú bariéry obmedzujúce voľný pohyb živočíchov, čiastočné riešenie bez oplocovania (mimo rodinných domov) zásadne nezamedzí možnosť ich migrácie, prípadné vplyvy je možné izolovať výsadbou vzrastlej stromovej a krovitej vegetácie.

4.3.2.3 Vplyvy na scenériu krajiny

Navrhovaná činnosť zmení pôvodný krajinný obraz miesta, pretože vznikne nový rozsiahlejší antropogénny komplex na doterajších plochách ornej pôdy. Avšak, vzhľadom na prebiehajúcu výstavbu na západ a juh od riešeného územia, z komplexného hľadiska zámer nadväzuje na zmenu scenérie lokality.

V území spôsobí zmena funkčného využívania časti katastrálneho územia obce z agrárnej na obytnú zónu zmenené vnímanie krajiny, čo je významný vplyv. Nízka vnímavosť daného areálu zo širšieho okolia a jej začlenenie do krajiny i obce bude mať navrhovaná činnosť **málo významný pozitívny** a bude závisieť od porovnania vnímania terajšieho a budúceho priestoru.

4.3.2.4 Vplyvy na ochranu prírody

Na predmetné plochy sa vzťahuje II. stupeň ochrany v zmysle zákona. Dotknuté územie nie je zasiahnuté či už maloplošnými alebo veľkoplošnými prvkami ochrany prírody a krajiny. Hodnotené územie sa nenachádza ani v citlivých a zraniteľných oblastiach podľa Nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z.z. Na základe toho možno konštatovať, že **nedochádza k ovplyvneniu chránených území** v okolí riešenej lokality.

Vhodnými vegetačnými úpravami plánovanej obytnej zóny vzrastlou zeleňou sa vytvoria podmienky na hniezdenie a pobyt vtáctva s minimálnou mierou rušenia hlukom z prevádzky.

4.3.3 VPLYVY NA OBYVATEĽSTVO, SÍDLA A SOCIO-EKONOMICKÚ SFÉRU

4.3.3.1 Vplyvy na obyvateľstvo a urbánny komplex

Hlavným dôvodom realizácie navrhovanej činnosti je zvýšenie atraktivity lokality vytvorením nadštandardného prostredia pre bývanie so sekundárnou podporou regionálneho rozvoja, zamestnanosti a podnikateľských aktivít. Obec Veľká Lomnica vníma navrhovanú činnosť ako výrazný impulz jej sociálno-ekonomického rozvoja. Významným pozitívnym vplyvom navrhovanej činnosti na obyvateľstvo je vytvorenie atraktívneho životného prostredia. Tento vplyv bude pre samotnú obec mať **významný pozitívny vplyv**.

Predmetná činnosť bude počas obdobia výstavby dočasne negatívne ovplyvňovať svoje okolie emisiami, hlukom a prašnosťou, ako aj zvýšenou produkciou odpadov. Intenzita vplyvu zemných prác, dopravy materiálu a stavebných prác na obec a okolie bude závisieť predovšetkým od organizácie výstavby a určenia trás zásobovania materiálom miestnou samosprávou. Výstavba plánovaného zámeru bude mať **málo významný negatívny vplyv** na bezprostredné okolie a obec.

Ku zvýšenej produkcii odpadov dôjde aj po uvedení samotného zariadenia do prevádzky, čo bude znamenať **málo významný negatívny vplyv** na bezprostredné okolie a obec oproti výstavbe, keď likvidáciu odpadu zabezpečuje dodávateľ stavby.

Pozitívny aj keď **málo významným vplyvom** navrhovanej činnosti je *vytvorenie nových pracovných miest* a to dočasných (počas výstavby) a niekoľko trvalých (počas prevádzky) v službách (komerčné objekty).

4.3.3.2 Vplyvy na kultúrno-historické pamiatky a hodnoty nehmotnej povahy

Paleontologické, archeologické náleziská, kultúrno-historické hodnoty ani kultúrne hodnoty nehmotnej povahy v dotknutom území nebudú výstavbou ani prevádzkou navrhovanej činnosti ovplyvnené. Navrhovaná činnosť sa priamo žiadneho z nich nedotýka a neovplyvní ani pohľady na tieto objekty.

Navrhovaná činnosť nemá priamy negatívny vplyv na evidované kultúrne pamiatky, ale nachádza sa v prostredí s významnou nehmotnou kultúrnou hodnotou a historickou pamäťou krajiny. Je preto žiaduce, aby bol projekt vedený citlivo, so zohľadnením kultúrnej identity regiónu a participáciou miestnych obyvateľov.

4.3.3.3 Vplyvy na poľnohospodársku výrobu a lesné hospodárstvo

Navrhovaná výstavba a prevádzka navrhovanej činnosti záberom pozemkov, ktoré sú v súčasnosti agrárne funkčne nevyužívané, neovplyvní poľnohospodársku výrobu v regióne. K vplyvu na celkovú výmeru plôch PPF v katastri obce, resp. v okrese nedôjde.

Lesné hospodárstvo realizácia navrhovanej činnosti neovplyvní, keďže sa nachádza mimo lesného porastu.

4.3.3.4 Vplyvy na priemyselnú výrobu

Na priemyselnú výrobu realizácia navrhovanej činnosti nemá vplyv.

4.3.3.5 Vplyvy na vodné hospodárstvo

Na vodné hospodárstvo realizácia navrhovanej činnosti nemá vplyv.

4.3.3.6 Vplyvy na dopravu a inú infraštruktúru

Vplyvy stavebnej dopravy *počas výstavby* sa prejavujú iba minimálnym zaťažením prístupových komunikácií. Ich trvanie bude dočasné a nepravidelné. Intenzita vplyvu dopravy materiálu a stavebných prác na obec ako aj na okolité obce bude závisieť predovšetkým od organizácie výstavby a určenia trás zásobovania materiálom miestnou samosprávou. Tento vplyv bude **málo významný negatívny**.

Dopravné zaťaženie miestnych komunikácií sa v súvislosti s *prevádzkou* navrhovanej činnosti zvýši málo významne a to prevažne osobnou dopravou. Pripravované cestné komunikácie sú nadimenzované primerane s výhľadom aj na intenzívnejšiu záťaž.

Vplyv prevádzky navrhovanej činnosti zvýšenou intenzitou automobilovej dopravy ako aj s tým súvisiacimi zvýšenými emisiami na obyvateľstvo obce bude **málo významný negatívny**.

4.3.3.7 Vplyvy na služby, rekreáciu a cestovný ruch

Realizácia navrhovanej činnosti vytvorí nové možnosti kvalitného bývania v regióne a poskytne možnosť na rozmach lokálnej demografie, čo sekundárne pozitívne podporí aj lokálnych poskytovateľov služieb a prevádzkovateľov rekreačných zariadení, čo znamená **málo významný pozitívny vplyv** pre dotknutý región. Jeho pozitívny vplyv sa prejaví impulzom pre rozšírenie ponuky služieb navýšením dopytu, čo pomáha stabilizovať príjmy miestnych podnikateľov.

4.4 HODNOTENIE ZDRAVOTNÝCH RIZÍK

Počas výstavby navrhovanej činnosti nedôjde k ovplyvneniu zdravotného stavu obyvateľov. Stavebné práce sa budú vykonávať v extraviláne mimo dosah obývaného územia a v značnej vzdialenosti od nej. Ovplyvnení budú len prísunom stavebného materiálu a presunmi mechanizmov. Tento vplyv bude občasný a pri optimálnej organizácii výstavby a vhodného určenia trás zásobovania materiálom miestnou samosprávou bude tento **vplyv nevýznamný negatívny**.

Počas prevádzky nebudú vznikať negatívne vplyvy na ľudský organizmus a zdravotné riziká ľudskej populácie. Nebudú sa produkovať emisie nad rámec platných emisných limitov príslušných znečisťujúcich látok v ovzduší, posudzovanou činnosťou sa nebudú produkovať znečistené vody nad rámec platných limitov znečisťujúcich látok vypúšťaných do povrchových tokov, resp. do kanalizácie a ani iné toxické alebo inak škodlivé výstupy, ktorých koncentrácie by mohli ohroziť zdravie a hygienické pomery dotknutého obyvateľstva.

Prípadným negatívnym javom z výstavby bude produkovaný hluk, ktorý bude mať **málo významný negatívny vplyv** na celkovú hlukovú situáciu dotknutého územia.

Nové mobilné zdroje hluku – prejazdy automobilov, ktoré sa očakávajú v súvislosti s prevádzkou danej navrhovanej činnosti budú produkovať nepravidelné hlukové zaťaženie, hluk z miestnej dopravy *nebude mať vplyv* na celkovú hlukovú situáciu, tá ostane závislá od intenzity automobilovej dopravy. Hluk z následnej prevádzky navrhovanej činnosti (pohyb budúcich rezidentov atď.) bude mať **nevýznamný negatívny vplyv** na celkovú hlukovú situáciu dotknutého územia.

Posudzovaná činnosť ponúka podmienky, kde obyvatelia budú vystavovaní minimálnym negatívnym vplyvom a je predpoklad, že zdravšie životné prostredie bude významne pozitívne vplývať na ich zdravotný stav. Účelom predmetnej činnosti je vytvoriť zdravé životné prostredie pre bývanie, tj. výsledný vplyv na zdravotný stav obyvateľstva počas prevádzky bude **významný pozitívny**.

4.5 ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Posudzované územie sa nachádza v ochrannom pásme TANAPu v zmysle (nariadenia vlády SR č. 58/2003 zo dňa 5. februára 2003, ktorým sa vyhlasuje Tatranský národný park), čo predstavuje druhý stupeň ochrany v zmysle zákona o ochrane prírody.

V záujmovom území navrhovanej činnosti sa nenachádza žiadne z území zaradených do siete NATURA 2000, nie je súčasťou schváleného chráneného vtáčieho územia CHVU030 Tatry, ani územia Európskeho významu SKUEV0307 Tatry. Nenachádzajú sa tu chránené územia, nezasahujú tu maloplošné ani veľkoplošné prvky ochrany prírody a krajiny. Hodnotené územie sa nenachádza ani v citlivých a zraniteľných oblastiach podľa zákona č. 617/2004 Z.z. Navrhovaná činnosť leží na území Biosférickej rezervácie Tatry v jej prechodnej rozvojovej zóne.

Riešené územie je vzdialená od SKUEV0307 Tatry cca. 4,2 km; 3,7 km od SKUEV0709 Poš, od CHVÚ Tatry cca 8,2 km a od CHVÚ Levočské vrchy cca 8,4 km.

Navrhovaná činnosť nebude mať významný negatívny vplyv na predmet ochrany ani na priaznivý stav predmetu ochrany územia európskeho významu. Z uvedeného tiež vyplýva, že k stretom záujmov

navrhovanej činnosti so záujmami smerujúcimi k zachovaniu biotopov druhov vtákov európskeho významu a zabezpečeniu ich prežitia a rozmnožovania nedôjde.

Na základe charakteru a rozsahu navrhovanej činnosti a jej lokalizácie usudzujeme, že navrhovaná činnosť nebude mať samostatne ani v kombinácii s iným plánom alebo projektom na uvedené územie NATURA 2000 významný vplyv z hľadiska cieľov ich ochrany.

Dotknuté územie je určené na zastavanie, preto usudzujeme, že navrhovaná činnosť *nebude mať významný negatívny vplyv* na prírodné hodnoty (predmet ochrany) národného parku. Navrhovaná činnosť *nebude mať negatívny vplyv* na priaznivý stav dotknutého územia z hľadiska jeho ochrany, ani na populácie a priaznivý stav dotknutých druhov z hľadiska ich ochrany.

Navrhovaným areálom nebude dotknutá žiadna chránená vodohospodárska oblasť.

4.6 POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HĽADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ČASOVÉHO PRIEBEHU PÔSOBNIA

V predchádzajúcich častiach spracovaného zámeru boli identifikované všetky vplyvy na životné prostredie, ktoré sa objavili v súvislosti s výstavbou a následnou prevádzkou navrhovanej činnosti. Pre hodnotenie ich významnosti bola zvolená 5 stupňová škála s nasledujúcimi charakteristikami, uplatňovanými rovnako pre negatívne ako aj pozitívne vplyvy.

- NIE JE VPLYV (navrhovaná činnosť žiadnym spôsobom neovplyvní zložky životného prostredia, obyvateľstvo, využiteľnosť zeme a kultúrne a historické hodnoty územia).
- NEVÝZNAMNÝ VPLYV (ide prevažne o vplyv s charakterom rizika, náhody alebo so zanedbateľným pôsobením alebo príspevkom).
- MÁLO VÝZNAMNÝ VPLYV (vplyv, ktorého pôsobenie je z kvantitatívneho hľadiska minimálne, lokálny vplyv alebo pôsobiaci na málo zraniteľnú zložku životného prostredia, príp. nie je vnímateľný alebo je subjektívny).
- VÝZNAMNÝ VPLYV (má dosah na širšie okolie, alebo pôsobí na najzraniteľnejšie zložky životného prostredia, príp. jeho vnímavosť je vysoká).
- VEĽMI VÝZNAMNÝ VPLYV (má regionálny dosah, alebo pôsobí na najzraniteľnejšie zložky životného prostredia, ovplyvňuje ekologickú únosnosť, príp. nie je v súlade s príslušnou legislatívou alebo inými normami).

Všetky identifikované vplyvy sú rozdelené na základe ovplyvnenej zložky životného prostredia. Ich významnosť vyplýva z vyhodnotenia a komentárov podávaných v časti 4.1., 4.2., 4.3. a 4.4.

V nasledujúcom texte je k jednotlivým identifikovaným vplyvom (atakovaná zložka životného prostredia je uvedená v zátvorke) priradená hodnota ich významnosti a prípadne príslušná legislatívna alebo iná norma, ktorej rešpektovanie sa viaže k uvedenému vplyvu. Neuvádzajú sa tu už zložky, na ktoré posudzovaná činnosť nemá vplyv.

4.6.1 VPLYV NA PRÍRODNÉ PROSTREDIE

Vplyvy na ovzdušie a klímu

Emisie z mobilných zdrojov počas výstavby – NEVÝZNAMNÝ NEGATÍVNY VPLYV

Emisie z technologických a mobilných zdrojov počas prevádzky – NEVÝZNAMNÝ NEGATÍVNY VPLYV

- Zákona č. 478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia (zákon o ovzduší)
- Zákona č. 39/2013 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia

Vplyvy na povrchové a podzemné vody

Spotreba pitnej vody a produkcia odpadových vôd (povrchové vody), vplyv na infiltráciu vody v dôsledku zástavby dotknutého územia – **NEVÝZNAMNÝ NEGATÍVNY VPLYV**

- Zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách

Riziko možnej kontaminácie podzemných vôd z technologických a mobilných zdrojov počas výstavby i prevádzky – **NEVÝZNAMNÝ NEGATÍVNY VPLYV**

- Zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách
- Zákona č. 39/2013 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia

Vplyvy na pôdu

Riziko možnej kontaminácie pôdy z technologických a mobilných zdrojov – **NEVÝZNAMNÝ NEGATÍVNY VPLYV**

- Zákon o pôdach
- Zákona č. 39/2013 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia

Vplyvy na biotu

Vplyv výstavby a následnej prevádzky na okolitú flóru a faunu – **MÁLO VÝZNAMNÝ NEGATÍVNY VPLYV**

- Zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody.

4.6.2 VPLYV NA KRAJINU

Vplyvy na štruktúru krajiny

Zmena štruktúry krajiny – **MÁLO VÝZNAMNÝ POZITÍVNY VPLYV**

Vplyvy na stabilitu krajiny

Ovplyvnenie scenérie krajiny – **MÁLO VÝZNAMNÝ NEGATÍVNY VPLYV**

Vplyvy na krajinný obraz a scenériu krajiny

Ovplyvnenie scenérie krajiny – **MÁLO VÝZNAMNÝ POZITÍVNY VPLYV**

4.6.3 VPLYVY NA OBYVATEĽSTVO, SOCIO-EKONOMICKÚ SFÉRU A INFRAŠTRUKTÚRU

Vplyvy na obyvateľstvo a urbánny komplex

Vplyv počas výstavby na obyvateľov – **MÁLO VÝZNAMNÝ NEGATÍVNY VPLYV**

Vplyv prevádzky na obec a jeho obyvateľov – **VÝZNAMNÝ POZITÍVNY VPLYV**

Vplyvy na odpadové hospodárstvo

Vplyv následnej prevádzky na odpadové hospodárstvo obce – **MÁLO VÝZNAMNÝ NEGATÍVNY VPLYV**

Vplyvy na ekonomickú aktivitu

Vplyv na pracovné príležitosti počas výstavby a následnej prevádzky pre obyvateľov – **MÁLO VÝZNAMNÝ POZITÍVNY VPLYV**

Vplyvy na dopravu a inú infraštruktúru

Vplyv výstavby a následnej prevádzky na lokálnu dopravu a technickú infraštruktúru – **MÁLO VÝZNAMNÝ NEGATÍVNY VPLYV**

Vplyvy na služby

Vplyv na lokálne a regionálne služby – **MÁLO VÝZNAMNÝ POZITÍVNY VPLYV**

Vplyvy na súčasný zdravotný stav obyvateľstva

Ovplyvnenie zdravotného stavu obyvateľstva výstavbou – **NEVÝZNAMNÝ NEGATÍVNY VPLYV**

Vplyv prevádzky na zdravotný stav obyvateľstva obce – **MÁLO VÝZNAMNÝ POZITÍVNY VPLYV**

Vplyvy na hlukovú situáciu územia

Vplyv výstavby hlučnosťou na obyvateľov – **MÁLO VÝZNAMNÝ NEGATÍVNY VPLYV**

Vplyv hluku prevádzky na obec a jeho obyvateľov – **NEVÝZNAMNÝ NEGATÍVNY VPLYV**

Z vyhodnotenia vyplýva, že predmetná navrhovaná činnosť počas výstavby má prevažne *nevýznamný negatívny vplyv* (ide prevažne o vplyv s charakterom rizika, náhody alebo so zanedbateľným pôsobením alebo príspevkom) na životné prostredie. Významnejší vplyv má na miestne obyvateľstvo, ale jedná sa o vplyv dočasný, závislý od času a spôsobu organizácie výstavby.

Počas prevádzky má posudzovaná navrhovaná činnosť tiež prevažne *nevýznamný negatívny vplyv* na svoje okolie, ale následne sa tu prejaví významný pozitívny vplyv na obyvateľstvo a priľahlý región, hlavne na jej socio-ekonomickú stránku.

VPLYV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE		VEĽMI VÝZNAMNÝ	VÝZNAMNÝ	MÁLO VÝZNAMNÝ	NEVÝZNAMNÝ	POZITÍVNY+ NEGATÍVNY -	NEVÝZNAMNÝ	MÁLO VÝZNAMNÝ	VÝZNAMNÝ	VEĽMI VÝZNAMNÝ
VPLYVY POČAS VÝSTAVBY										
PÔDA	KONTAMINÁCIA PÔDY Z TECHNOLOGICKÝCH A MOBILNÝCH ZDROJOV				-	-				
POVRCHOVÉ A PODZEMNÉ VODY	KONTAMINÁCIAPODZEMNÝCH A POVRCHOVÝCH VÔD Z TECHNOLOGICKÝCH A MOBILNÝCH ZDROJOV				-	-				
OVZDUŠIE A KLÍMA	PRACH A EMISIE Z MECHANIZMOV A TECHNOLOGIÍ				-	-				
BIOTA	HLUK, PRACH A EMISIE Z MECHANIZMOV A TECHNOLOGIÍ			-		-				
OBYVATEĽSTVO	VPLYV VÝSTAVBY NA OBEC A JEHO OBYVATEĽOV			-		-				
	VPLYV NA DOPRAVU A TECHNICKÚ INFRAŠTRUKTÚRU			-		-				
	ZVÝŠENÁ PRODUKCIA ODPADOV			-		-				
	VYTVORENIE PRACOVNÝCH MIEST					+		+		
	VPLYV HLUKU, PRACHU, EMISIÍ Z MECHANIZMOV A TECHNOLOGIÍ A ZVÝŠENEJ INTENZITY DOPRAVY NA ZDRAVOTNÝ STAV OBYVATEĽSTVA			-		-				
VPLYVY POČAS PREVÁDZKY										
PÔDA	KONTAMINÁCIA PÔDY Z TECHNOLOGICKÝCH A MOBILNÝCH ZDROJOV				-	-				
POVRCHOVÉ A PODZEMNÉ VODY	SPOTREBA PITNEJ VODY A PRODUKCIA ODPADOVÝCH VÔD				-	-				
	KONTAMINÁCIA PODZEMNÝCH A POVRCHOVÝCH VÔD Z TECHNOLOGICKÝCH A MOBILNÝCH ZDROJOV				-	-				
OVZDUŠIE A KLÍMA	EMISIE Z TECHNOLOGICKÝCH A MOBILNÝCH ZDROJOV (DOPRAVY)				-	-				

BIOTA	VPLYV NA OKOLITÚ FLÓRU A FAUNU				-	-				
KRAJINA	ZMENA ŠRUKTÚRY KRAJINY					+	+			
OBYVATELSTVO	OVPLYVNENIE SOCIO-EKONOMICKEJ SFÉRY DOTKNUTEJ OBCE					+			+	
	VPLYV NA ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO OBCE				-	-				
	VPLYV NA DOPRAVU A TECHNICKÚ INFRAŠTRUKTÚRU				-	-				
	VPLYV NA LOKÁLNE A REGIONÁLNE SLUŽBY					+		+		
	VPLYV PREVÁDZKY NA ZDRAVOTNÝ STAV OBYVATEĽSTVA					+			+	
	VPLYV HLUKU PREVÁDZKY NA OKOLIE				-	-				

Tabuľka 11 Priame a nepriame vplyvy na životné prostredie

Výstavba a prevádzka navrhovanej činnosti bude rešpektovať kompletnú v súčasnosti platnú environmentálnu legislatívu, právne predpisy v oblasti ochrany ľudského zdravia, ako aj normatívne požiadavky bezpečnosti práce, technického prevedenia a riešenia rizikových situácií.

4.7 PREDPOKLADANÉ VPLYVY PRESAHUJÚCE ŠTÁTNE HRANICE

Navrhovanou činnosťou žiadnym spôsobom nedôjde k priamym vplyvom presahujúcim štátne hranice Slovenskej republiky.

4.8 VYVOLANÉ SÚVISLOSTI, KTORÉ MÔŽU SPÔSOBIŤ VPLYVY S PRIHLIADNUTÍM NA SÚČASNÝ STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V DOTKNUTOM ÚZEMÍ

Všetky súvislosti, ktoré spracovateľ na súčasnej úrovni poznania navrhovanej činnosti i posudzovaného územia očakáva, sú uvedené v kapitole o základných údajoch zámeru a o jeho priamych a nepriamych vplyvoch.

Navrhovaná činnosť môže mať viacero súvisiacich vplyvov na životné prostredie, ktoré sa môžu prejavíť priamo alebo sekundárne (napr. cez dopravu, urbanizáciu alebo tlak na prírodné zdroje). Pri jej realizácii je potrebné zabezpečiť environmentálne kompenzačné a minimalizačné opatrenia, vrátane dôsledného plánovania v súlade s ochranou prírodného prostredia, ekologickou stabilitou a udržateľným rozvojom územia.

Všetky súvislosti, ktoré spracovateľ na súčasnej úrovni poznania navrhovanej činnosti i posudzovaného územia očakáva, sú uvedené v kapitole o základných údajoch zámeru a o jeho priamych a nepriamych vplyvoch.

4.9 ĎALŠIE MOŽNÉ RIZIKÁ SPOJENÉ S REALIZÁCIOU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Za dodržania všetkých prevádzkových, organizačných, požiarnych a bezpečnostných predpisov, by malo byť eliminované riziko posudzovanej činnosti počas výstavby a následnej prevádzky. Projekt organizácie výstavby navrhovanej činnosti bude zohľadňovať všetky možné riziká v súvislosti so stavebnými prácami, budú v ňom zahrnuté všetky bezpečnostné normy, požiadavky a predpisy. Dodávateľ stavby sa bude riadiť okrem iného Nariadením vlády SR č.510/2001 Z.z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko.

Na základe analýzy predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti nie je možné vylúčiť určité riziká (zdravotné, bezpečnostné, enviromentálne) spojené s prevádzkou navrhovanej činnosti. Ide o riziká vyvolané súvisiacimi (technologická havária, poruchy alebo havárie inžinierskych sietí, nesprávne nakladanie odpadov a pod.) alebo nesúvisiacimi (seizmické, klimatické, katastrofické) faktormi.

Potenciálne riziká poškodenia a ohrozenia životného prostredia je možné určiť zhruba v rozsahu a pravdepodobnosti výskytu takto:

- 1 - únik ropných látok do kanalizácie alebo pôd pri havárii alebo poruche motorového vozidla
- 2 - zlyhanie technických opatrení
- 3 - požiar v objektoch
- 4 - zlyhanie ľudského faktoru
- 5 - sabotáže, teroristické útoky, vlámania a krádeže
- 6 - extrémne alebo katastrofické poveternostné situácie - prírodné sily, prízračné dažde, povodne, úder blesku, zemetrasenie

Následky môžu byť nasledovné:

- poškodenie majetku
- požiar
- poškodenie zdravia alebo smrť
- havárie na životnom prostredí.

Následky rizika je možné minimalizovať bežnými opatreniami a dodržiavaním všeobecne záväzných predpisov, noriem, manipulačných, protipožiarnych a havarijných plánov. Špeciálne preventívne alebo bezpečnostné opatrenia (varovné systémy) nie sú nutné.

4.10 OPATRENIA NA ZMIERNENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV JEDNOTLIVÝCH VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Účelom opatrení je predchádzať, zmierniť, minimalizovať alebo kompenzovať očakávané (predpokladané) vplyvy činnosti, ktoré môžu vzniknúť počas jej prípravy a následnej prevádzky. Tento cieľ je možné dosiahnuť opatreniami, ktoré sa viažu na jeden alebo na viac vplyvov zároveň. Cieľom enviromentálneho hodnotenia teda nie je iba vplyvy identifikovať, ale nájsť k nim aj relevantné riešenie, pričom priorita by mala postupovať v poradí ELIMINÁCIA-MINIMALIZÁCIA KOMPENZÁCIA. Opatrenia sa po ich akceptácii začleňujú do rozhodnutia a stávajú sa súčasťou ďalších konaní a povolovacích činností podľa stavebného zákona.

Pri projektovej príprave predmetného zámeru navrhovanej činnosti budú zohľadnené všetky bezpečnostné normy a predpisy, týkajúce sa zakladania podobných druhov stavieb, špeciálne manipulácie a inštalácie vnútornej aj vonkajšej infraštruktúry. Okrem prísneho dodržania týchto predpisov pri výstavbe s dôrazom na bezpečnostné skúšky sa navrhujú realizovať nasledujúce enviromentálne opatrenia :

Technické opatrenia počas výstavby:

- v rámci ochrany pred prachom v období výstavby vykonávať kropenie zeminy a čistenie prístupových komunikácií pre čo najväčšie zamedzenie prašnosti; v rámci ochrany pred hlukom pri hlučných a vibračných prácach zohľadniť dennú dobu; zabezpečiť ochranu okolitých vodných prvkov počas výstavby a ďalšie využitie počas prevádzky na základe požiadaviek štátnej vodnej správy; pri zemných prácach a ukladaní inžinierskych prácach zamedziť vzniku úrazu a výkopy riadne označiť; v rámci ochrany podzemných a povrchových vôd a ochrana pôdy prevádzať systematické kontroly mechanizmov, technických a technologických zariadení a tiež priestorov skladovania stavebných materiálov; zabezpečiť bezpečnosť a plynulosť dopravy dôslednou organizáciou zásobovania stavby a presunov mechanizácií; skrývky ornice z plôch výkopov podľa príslušných predpisov použiť na parkové a terénne úpravy v areáli; vhodným návrhom a realizáciou krajinárskych úprav na území pripravovaného rezortu podporiť prirodzený charakter posudzovaného územia;

Opatrenie počas prevádzky: -

- realizovať separovanie odpadu. Pre zhromažďovanie komunálneho odpadu je potrebné vybudovať samostatnú jednotku zberu zabezpečeného proti vniknutiu voľne žijúcim divým zverom. Pre nebezpečný odpad zriadiť jednotku zabezpečenú aj proti vniknutiu nepovolaným osobám;
- plán údržby a súbežnej kontroly realizovaného komplexu.

Kompenzačné opatrenia:

Kompenzačné opatrenia predstavujú náhradu za spôsobenú ujmu, najčastejšie majetkovú, ekonomickú a environmentálnu. Za kompenzačné opatrenia voči životnému prostrediu v prípade predmetnej navrhovanej činnosti možno pokladať použitie priepustných a polopriepustných spevnených plôch mimo cestnej komunikácie, zachytávanie a využívanie dažďových vôd zo striech na polievanie a ponechanie vody v území inštalovaním vsakovacích objektov. Ďalším kompenzačným opatrením je výsadba vegetácie v rámci vegetačných úprav ako aj založenie izolačnej vegetácie ako v záujme minimalizácie negatívneho vplyvu urbanizácie predmetného územia na predmety záujmu ochrany ŽP.

Opatrenia k zmierneniu negatívnych dôsledkov zmeny klímy:

- Tepelno-technické opatrenia - Obytné objekty a objekty rekreácie a občianskej vybavenosti budú komplexne zateplené so zameraním na minimalizáciu tepelných strát a zvýšenie energetickej efektívnosti s cieľom znížiť spotrebu energie na vykurovanie a chladenie.
- Vodozadržné opatrenia - V areáli budú realizované vodozadržné prvky na zadržanie a akumuláciu zrážkových vôd, čím sa zamedzí nadmernému nekontrolovanému odtoku počas prívalových dažďov a prispeje k stabilizácii a optimalizácii odtokových pomerov v území v rámci manažmentu nakladania s povrchovými vodami.
- Zatrávňovacie vsakovacie plochy - Parkoviská pre osobné automobily budú v rámci možností prednostne zrealizované z drenážnej dlažby alebo zatrávňovacích tvárnic, ktoré umožnia priamy vsak dažďovej vody. Použité materiály budú osadené do štrkového lôžka, čím sa podporí prirodzené vsakovanie zrážok.
- Zelená strecha - V rámci obytných a rekreačných objektov budú na plochých strechách navrhnuté a zrealizované extenzívne zelené strechy, ktorá prispeje k znižovaniu lokálnej teploty zamedzením prehrievania tvrdých povrchov, zadržiavaním dažďovej vody a zlepšeniu lokálnej mikroklimy.
- Ekologické vykurovanie - Na vykurovanie objektu budú využité tepelné čerpadlá, čím sa zabezpečí nízkoemisný obnoviteľný zdroj tepla.
- Obnoviteľné zdroje energie - Pre lokálnu výrobu elektrickej energie budú – v rozsahu technických a priestorových možností – inštalované fotovoltické panely, čím sa prispeje k zníženiu uhlíkovej stopy objektu.

Iné opatrenia:

Medzi iné opatrenia je možné zaradiť štandardné dodržiavanie platných technických, organizačných a bezpečnostných predpisov súvisiacich s navrhovaným druhom činnosti ako aj protipožiarne opatrenia počas prevádzky. Medzi najdôležitejšie opatrenia z tohto hľadiska patrí realizácia schváleného protipožiarneho systému opatrení.

Vyjadrenie o technicko-ekonomickej realizovateľnosti opatrení:

Všetky navrhované opatrenia sú po technickej stránke realizovateľné a ekonomicky prijateľné.

4.11 POSÚDENIE OČAKÁVANÉHO VÝVOJA ÚZEMIA, AK BY SA NAVRHOVANÁ ČINNOSŤ NEREALIZOVALA

Pri porovnaní variantov vychádzame zo stavu a využitia dotknutého územia pre:

- navrhovaná činnosť, ktorá je predložená v jednom variante

- zotrvanie v terajšom stave, tzv. nulový variant.

V prípade, že by sa nerealizovala navrhovaná činnosť, ostala by situácia v posudzovanom území v súčasnom stave s charakterom voľného zatrávneného priestranstva tj. posudzované územie by sa nevyužívalo, resp. využívanie by zostalo v pôvodnom stave. V nulovom variante by sa neprejavili očakávané vplyvy výstavby a prevádzky na životné prostredie, najmä na obyvateľstvo (napriek tomu, že sú prevažne nevýznamné resp. málo významné). Ak by sa navrhovaná činnosť v riešenom území nerealizovala, územie by sa vyvíjalo pravdepodobne v obmedzenom rozsahu, bez významnejšieho impulzu pre rozvoj miestneho hospodárstva. Územie by naďalej čelilo obmedzenému využitiu svojho ekonomického potenciálu, čo by malo za následok malý záujem o investície a súkromný rozvoj služieb, pokračujúce zaostávanie oproti iným regiónom na Slovensku. Z hľadiska vývoja a stavu jednotlivých zložiek životného prostredia posudzovaného územia vrátane obyvateľstva síce nemá realizácia ani nerealizácia navrhovanej činnosti významnejší dopad avšak z dôvodu významnosti niektorých očakávaných vplyvov sa javí realizácia navrhovanej činnosti pri rešpektovaní navrhnutých opatrení ekonomicky aj enviromentálne vhodná, s vyzdvihnutím jej pozitívnych prínosov pre zdravie a kvalitu života obyvateľov. Z hľadiska stavu životného prostredia v priamo dotknutom území vyplývajú z porovnania realizácie a nerealizovania výstavby navrhovanej činnosti a jej následnej prevádzky nasledovné zmeny: zvýši sa celková spotreba elektrickej energie a pitnej vody; zvýši sa odtok splaškových vôd.

4.12 POSUDENIE SÚLADU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI S PLATNOU ÚZEMNO-PLÁNOVACOU DOKUMENTÁCIOU A ĎALŠÍMI RELEVANTNÝMI STRATEGICKÝMI DOKUMENTMI

Posudzované územie sa nachádza v katastrálnom území Veľká Lomnica obce Veľká Lomnica. Navrhovaná činnosť je v súlade s platným územným plánom obce Veľká Lomnica ako aj s regionálnymi a nadregionálnymi strategickými dokumentmi, ktoré funkčne definujú plochy jej situovania a plochy rodinných domov.

Územný plán veľkého územného celku (VÚC) Prešovského kraja, ktorý podporuje rozvoj plôch bývania v oblasti pod Vysokými Tatrami, podporuje udržateľné využívanie území v blízkosti TANAP a zachovanie krajinného rázu.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) obce Veľká Lomnica – deklaruje rozvoj plôch pre bývanie ako jednu z priorít, podporuje tvorbu pracovných miest v sektore služieb a rekreácie.

Z podrobnej analýzy vyplýva, že navrhovaná činnosť je svojim charakterom v plnom súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou obce Veľká Lomnica, ako aj s príslušnými regionálnymi a národnými strategickými dokumentmi z oblasti územného rozvoja a životného prostredia. Jej realizácia je v súlade s cieľmi obce, prinesie posilnenie rozvoja demografie, nové pracovné miesta a prispeje k udržateľnému rozvoju územia.

Nevyžaduje sa zmena územného plánu, pokiaľ charakter a rozsah činnosti rešpektuje stanovené regulatívy (napr. podlažnosť, podiel zastavanosti, ochranné pásma).

Kritérium	Územnoplánovacia požiadavka / Strategický cieľ	Stav v navrhovanej činnosti	Súlad
Funkčné využitie územia	Plochy rodinných domov (RD)	Individuálna bytová výstavba rodinných domov	☑ Áno
Zastavanosť územia	Max. 40 % plochy	Plánovaná zastavanosť cca 20–22 %	☑Áno
Zeleň a nezastavaná plocha	Min. 30 % vegetačných plôch	Zeleň tvorí viac ako 50 % územia, vrátane vegetačných úprav	☑ Áno
Výška zástavby	Max. 2 NP + podkrovie	Navrhované objekty: 1–2 NP + podkrovie	☑ Áno
Architektonické riešenie	Tradičný regionálny štýl (sedlové strechy, prírodné materiály)	Predpokladané využitie regionálneho štýlu – štúdia bude doložená	☑ Áno
Napojenie na infraštruktúru	Vyžaduje sa dopravné a technické napojenie na obecné siete	Napojenie plánované – na existujúcu cestu, kanalizáciu,	☑ Áno

		vodovod	
Zámer podľa PHSR obce	Podpora rozvoja bývania, tvorba pracovných miest, ekologické investície	Zámer naplňa cieľ rozvoja obce	☒ Áno
Súlad s VÚC Prešovského kraja	Podpora regionálneho rozvoja pod Tatrami, rozvoj služieb pri zachovaní krajinného rázu	Rozvoj bývania, rešpektovanie krajiny	☒ Áno

Tabuľka 12 Územnoplánovacia požiadavka

4.13 ĎALŠÍ POSTUP HODNOTENIA VPLYVOV S UVEDENÍM NAJZÁVAŽNEJŠÍCH OKRUHOV PROBLÉMOV

O záujmovom území máme dostatočné informácie, na základe ktorých môžeme konštatovať, že najdôležitejšie okruhy problémov boli identifikované a riešené. Obdobné konštatovanie platí aj pre samotnú navrhovanú činnosť, kde boli dostatočne identifikované všetky predpokladané parametre súvisiace s jej výstavbou, ako aj vstupy a výstupy jej následnej prevádzky. Niektoré parametre navrhovanej činnosti budú spresnené v projektovej dokumentácii pre stupeň povoľovania resp. rozhodnutie o stavebnom zámere a osvedčenie stavieb, ale ide o také údaje, ktoré žiadnym spôsobom neovplyvnia environmentálne charakteristiky. Počas spracovania zámeru navrhovanej činnosti neboli identifikované žiadne problémy, ktoré by mohli v budúcnosti pri prevádzke navrhovanej činnosti vzniknúť a ktoré by si vyžadovali ďalší proces posudzovania. Pokiaľ v procese posudzovania tj. v zisťovacom konaní predmetnej navrhovanej činnosti nedôjde k objaveniu nových skutočností, ktoré by zásadným spôsobom menili charakter posudzovanej činnosti a pri uplatnení všetkých bezpečnostných predpisov ako aj navrhnutých environmentálnych opatrení a ich premietnutí do podmienok rozhodnutia nepovažujeme za potrebné posudzovací proces ďalej rozvíjať a navrhuje sa ukončiť v zisťovacom konaní.

5 POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRHOPTIMÁLNEHO VARIANTU

5.1 TVORBA SÚBORU KRITÉRIÍ A URČENIE ICH DÔLEŽITOSTI NA VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU

Východiská pre výber optimálneho variantu :

Vstupom do daného vyhodnotenia je :

1. Variantné riešenie navrhovanej činnosti, kde porovnávanými variantmi sú
 - Navrhovaná činnosť (variant 1)
 - Tzv. „nulový variant“, tj. ponechanie riešeného územia v pôvodnom stave (variant 0)
2. Identifikácia a interpretácia vplyvov, ktorá vzišla z environmentálneho hodnotenia (pozri časti 4.1. až 4.5.) a vyhodnotenie ich významnosti (pozri časť 4.6.)

Kritériá pre výber optimálneho variantu :

Pre výber optimálneho variantu sme hodnotené vplyvy zatriedili do spoločných skupín a k týmto vplyvom ako aj skupinám sme

V prvom stupni hodnotenia priradili hodnotu ich významnosti – osobitne pre každý variant nasledovne :

0	nie je vplyv		
-1	negatívny vplyv nevýznamný	+1	pozitívny vplyv nevýznamný
-2	negatívny vplyv málo významný	+2	pozitívny vplyv málo významný

-3	negatívny vplyv významný	+3	pozitívny vplyv významný
-4	negatívny vplyv veľmi významný	+4	pozitívny vplyv veľmi významný

V druhom stupni hodnotenia priradili jednotlivým skupinám váhu vo forme koeficientu pre hodnotenie významnosti nasledovne :

- Vplyvy na prírodné prostredie	2,00
- Vplyvy na krajinu	2,00
- Vplyvy na obyvateľstvo	3,00
- Priame vplyvy	1,00

Hodnoty váhovania boli zvolené na základe :

- Celkovej povahy dotknutého územia a priamo dotknutého areálu z hľadiska krajinej štruktúry, významnosti a zastúpenia prírodných a krajinných prvkov.
- Osídlenia dotknutého územia a koncentrácie obyvateľstva.
- Stratégie využívania územia a regiónu z celonárodného hľadiska.
- Priestorových a kapacitných nárokov činnosti.

5.2 VÝBER OPTIMÁLNEHO VARIANTU ALEBO STANOVENIE PORADIA VHODNOSTI PRE POSUDZOVANÉ VARIANTY

Vyhodnotenie variantov na základe predchádzajúcich kritérií je prezentované v nasledujúcich tabuľkách. Čísla jednotlivých vplyvov zodpovedajú číslam identifikovaným vplyvom pri vyhodnotení ich významnosti (pozri časť 4.6.).

VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE			variant 0	variant 1
	PÔDA	KONTAMINÁCIA PÔDY Z TECHNOLOGICKÝCH A MOBILNÝCH ZDROJOV	0	-1
	POVRCHOVÉ A PODZEMNÉ VODY	KONTAMINÁCIA PODZEMNÝCH A POVRCHOVÝCH VÔD Z TECHNOLOGICKÝCH A MOBILNÝCH ZDROJOV	0	-1
	OVZDUŠIE A KLÍMA	EMISIE Z TECHNOLOGICKÝCH A MOBILNÝCH ZDROJOV (DOPRAVY)	0	-1
	BIOTA	VPLYV NA OKOLITÚ FLÓRU A FAUNU	+1	-2
VPLYVY NA PRÍRODNÉ PROSTREDIE SPOLU			+1	-5
KRAJINA	ZMENA ŠTRUKTÚRY KRAJINY		0	+2
	OVPLYVNENIE SCENÉRIE KRAJINY		0	+2
VPLYVY NA KRAJINU SPOLU			0	+4
OBYVATEĽSTVO	OVPLYVNENIE SOCIO-EKONOMICKEJ SFÉRY DOTKNUTEJ OBCE		-3	+3
	VPLYV NA LOKÁLNE A REGIONÁLNE SLUŽBY		0	+2
	VPLYV PREVÁDZKY NA ZDRAVOTNÝ STAV OBYVATEĽSTVA		0	+3
VPLYVY NA OBYVATEĽSTVO SPOLU			-3	+8
PRIAME VPLYVY	SPOTREBA PITNEJ VODY A PRODUKCIA ODPADOVÝCH VÔD		0	-1
	VPLYV NA ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO OBCE		0	-2
	VPLYV NA DOPRAVU A TECHNICKÚ INFRAŠTRUKTÚRU		0	-2

	VPLYV HLUKU PREVÁDZKY NA OKOLIE	0	-1
PRIAME VPLYVY SPOLU		0	-6
VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE SPOLU		-2	+1

Tabuľka 13 Porovnanie vplyvov a ich vyhodnotenie pre jednotlivé varianty bez váhovania významnosti (1. Stupeň vyhodnotenia)

Z čiastkových porovnaní jednotlivých variantov vyplýva po prvostupňovom vyhodnotení nasledujúca interpretácia :

Z hľadiska vplyvov na prírodné prostredie vykazuje variant 0 (pôvodný stav) výrazne menej nepriaznivé dopady ako variant 1 a to u všetkých kritérií.

Z hľadiska vplyvov na krajinu vykazuje variant 1 celkovo priaznivejšie dopady ako variant 0. Je to spôsobené vytvorením vhodnej štruktúry a scenérie v krajine formou optimálnej urbanizácie nevyužívaného územia v blízkosti zastavaného územia v území určenom na bývanie.

Z hľadiska vplyvov na obyvateľstvo a socio-ekonomickú sféru dotknutej obce sa prejavujú najmä priaznivé vplyvy v dôsledku vytvorenia atraktívneho pobytového priestoru a výraznej podpory bývania v regióne, ktoré tak hovoria v prospech variantu 1.

Z hľadiska priamych vplyvov vyplýva rozdiel medzi oboma variantmi v neprospech variantu 1 z prirodzených nárokov na vstupy a výstupy pri realizácii navrhovanej činnosti a zhoršením dopravnej situácie v okolí. Kvantita týchto vplyvov je však relatívne malá a bez významnejšieho pôsobenia.

Z celkového porovnania variantov v prvostupňovom hodnotení vyplýva nepatrne väčší prospech pre variant 1 – realizácia navrhovanej činnosti.

VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	váha	variant 0	variant 1
VPLYVY NA PRÍRODNÉ PROSTREDIE	2,00	+2	-12
VPLYVY NA KRAJINU	1,00	0	+4
VPLYVY NA OBYVATEĽSTVO A SOCIÁLNO-EKONOMICKÝ KOMPLEX	3,00	-9	+24
PRIAME VPLYVY	1,00	0	-6
VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE SPOLU		-7	+10

Tabuľka 14 Porovnanie vplyvov a ich vyhodnotenie pre jednotlivé varianty po váhovaní významnosti (2. Stupeň vyhodnotenia)

Po druhostupňovom vyhodnotení – pri vyhodnotení významnosti všetkých skupín vplyvov po váhovaní, ktorá je daná súčtom významnosti jednotlivých vplyvov po vynásobení koeficientom váhovania sa rozdiel medzi oboma variantmi znásobil v prospech variantu 1.

Z daného vyhodnotenia vyplýva hlavne prevaha sociálnych a ekonomických pozitív navrhovanej činnosti nad výraznými vplyvmi na prírodu a krajinu, ako aj nad relatívne nízkymi kvantitami priamych vplyvov.

5.3 ZDÔVODNENIE NÁVRHU OPTIMÁLNEHO VARIANTU

Realizácia navrhovanej činnosti prináša sociálne a ekonomické úžitky pre dotknutú obec ako aj okolitý región. Zvolená lokalita plne ťaží z atraktivity svojej polohy, má dobré napojenie na dopravnú infraštruktúru. Z porovnania oboch variantov vyplýva prevaha pozitívnych vplyvov realizácie navrhovanej činnosti. Väčšina identifikovaných negatívnych vplyvov, najmä na životné prostredie, ktoré majú charakter väčšej významnosti, sú zmierniteľné vhodnými opatreniami. Pri výstavbe ako aj prevádzke navrhovanej činnosti budú zohľadnené všetky hygienické, zdravotné a bezpečnostné požiadavky na jednotlivé priestory. Z hľadiska ochrany životného prostredia prevádzka navrhovanej činnosti pri dodržaní kompletnej environmentálnej legislatívy ako aj pri realizácii navrhovaných opatrení bude mať len menej významné nepriaznivé vplyvy na životné prostredie, hlavne na neďaleké územia vyššieho záujmu ochrany prírody a

krajiny. Z uvedených dôvodov pokladáme realizáciu navrhovanej činnosti a jeho následnú prevádzku za environmentálne a ekonomicky vhodnú a technicky realizovateľnú.

6 MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

zoznam obrázkov v texte

Obrázok 1 Širšie okolie navrhovanej činnosti.....	7
Obrázok 2 Lokalita navrhovanej činnosti.....	7
Obrázok 3 Situácia navrhovanej činnosti.....	8
Obrázok 4 Geomorfologické členenie územia (Mazúr, Lukniš 1986)	12
Obrázok 5 Členenie a typológia BPEJ na riešenom území (Džatko a kol., 1976).....	15
Obrázok 6 Klimatická regionalizácia Prešovského kraja	16
Obrázok 7 Počet dní so snehovou prikrývkou v Prešovskom kraji	17
Obrázok 8 Národný park a ochranné pásmo TANAPu (Mapový portál KIMS).....	27
Obrázok 9 Mapa prírodných rezervácií v širšom okolí (Mapový portál KIMS)	28
Obrázok 10 Mapa chránených vtáčích území v širšom okolí (Mapový portál KIMS)	29
Obrázok 11 ÚPN obce Veľká Lomnica - V.č.6 Ochrana prírody a tvorba krajiny (ATELIÉR URBEKO s.r.o., Prešov 2022)	33

zoznam tabuliek v texte

Tabuľka 1 Zoznam parciel	6
Tabuľka 2 Priemerne mesačné teploty vzduchu zo stanice Poprad [°C]	17
Tabuľka 3 Najvýznamnejšie priemyselné podniky v regióne (z hľadiska objemu tržieb – 2024-2025).....	36
Tabuľka 4 Prehľad najväčších znečisťovateľov ovzdušia v Prešovskom kraji.....	42
Tabuľka 5 Vyhodnotenie znečistenia ovzdušia, Stará Lesná, AÚ SAV, EMEP (enviroportal.sk)	43
Tabuľka 6 Skládky odpadov na území okresu Kežmarok	46
Tabuľka 7 Najčastejšie príčiny smrti v Prešovskom kraji za rok 2016.....	47
Tabuľka 8 Priemerná dĺžka života – Slovensko (2020–2023)	48
Tabuľka 9 Odpady, ktoré budú vznikať počas výstavby	52
Tabuľka 10 Odpady, ktoré budú vznikať počas prevádzky	52
Tabuľka 11 Priame a nepriame vplyvy na životné prostredie	62
Tabuľka 12 Územnoplánovacia požiadavka.....	66
Tabuľka 13 Porovnanie vplyvov a ich vyhodnotenie pre jednotlivé varianty bez váhovania významnosti (1. Stupeň vyhodnotenia).....	68
Tabuľka 14 Porovnanie vplyvov a ich vyhodnotenie pre jednotlivé varianty po váhovaní významnosti (2. Stupeň vyhodnotenia).....	68

7 DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

PUBLIKÁCIE

Budyk, Tomlain, 1980 : Klimatické ukazovatele zavlaženia (rozdiel potencionálneho výparu a zrážok v mm).
Čepelák, 1980 : Členenia územia Slovenska na živočíšne regióny.
Džatko a kol., 1976 : Mapa bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (Mapa BPEJ),
Výskumný ústav pôdознаlectva a ochrany pôd.
Futák, 1984 : Fytogeografické členenia Slovenska.
Hensel, Krno, 2002 : Zoogeografického členenia Slovenska podľa sladkovodného biocyklu.
Hraško a kol., 1991 : Morfogenetický klasifikačný systém pôd ČSFR.
Jedlička, Kalivodová 2002 : Zoogeografického členenia Slovenska podľa suchozemského biocyklu.
Kullmanml., Malík, Patschová, Bodiš, 2000 : Rámcová smernica o vodách 2000/60/ES.
Lapin, Faško, Melo, Šťastný, Tomlain, 2002 : Atlas krajiny Slovenskej republiky.
Linkeš, Pestún, Džatko, 1996 : Príručka pre používanie máp bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek, VÚPÚ Bratislava.
Mazúr, Lukniš, 1986 : Geomorfologické členenia Slovenska.
Michalko J. a kol., 1986 : Geobotanická mapa Slovenska.
Plesník in Atlas krajiny SR, 2002 : Fytogeograficko - vegetačné členenia Slovenska.

VEREJNE PRÍSTUPNÉ INFORMÁCIE

Červený zoznam papraďorastov a semenných rastlín Slovenska
Geografický atlas SAV
Integrovaný regionálny operačný program Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR pre plánovacie obdobie 2014 – 2020
Meracia stanica SHMÚ Poprad : Štatistické údaje z merania, SHMÚ, 2018
Prieskum Slovenskej republiky na radónové riziko, URANPRES š.p. Spišská Nová Ves, 1992
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2015 – 2020
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Kežmarok pre plánovacie obdobie 2014 - 2020 (Karpatský rozvojový inštitút, Košice, december 2013)
Projekt geotermálnych vrtov FGP-1, GVL-1, TATRA - THERMAL Stará Lesná
Projekt „Historicko-kultúrno-prírodná Cesta okolo Tatier“ - kompletný strategický cezhraničný projekt Euroregiónu „Tatry“, Európsky fond regionálneho rozvoja – Program cezhraničnej spolupráce INTEREG Poľsko-Slovensko, 2014
Regionálny územný systém ekologickej stability (R-ÚSES) okresu Poprad
Register chránených území, ŠOP MŽP SR
Register biotopov SR
Sprava o kvalite ovzdušia SR 2016 (SHMU 2018)
Územný plán obce
TOP TREND v priemysle 2013

WEBOVÉ STRÁNKY A INFORMAČNÉ PORTÁLY

Národný geoportál Slovenska (GP), SAŽP v zmysle Zákona č. 3/2010 Z. z. o národnej infraštruktúre pre priestorové informácie
Enviroportál.sk – informačný portál MŽP SR (SAŽP, 2005)
Interaktívny klimatický atlas SHMÚ, (2016) klimat.shmu.sk

Register priestorových informácií rpi.gov.sk (MŽP 2017)
Informačný portál Štatistického úradu SR
Slovenská správa ciest – Portál IS MCS – Mapy CDB
Portál NPPC-VÚPOP, Bonitované pôdno ekologické jednotky – BPEJ
ZBGIS.sk/geodesy.sk
www.velkalomnica.sk
www.pamiatky.sk
NEIS, www.air.sk

ZÁKONY A VYHLÁŠKY

Vyhláška Ministerstva ŽP SR č. 24/2003, ktorou sa vykonáva Zákon o ochrane prírody a krajiny, v znení vyhlášky MŽP SR č. 492/2006 Z. z.,
Zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny
Nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z.z..
Zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch
Vyhláška č. 549/2007 Ministerstva zdravotníctva SR

8 MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU

Košice, júl 2025

9 POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

Spracovatelia zámeru: **arch&crafts, s.r.o.**
Zapísaná: v Obchodnom registri Okresného súdu Košice I
Oddiel: Sro, vložka č. 17028/V
Sídlo: Werferova 1, 040 01 Košice
IČO: 36 444 782
DIČ: 2021370120
IČ DPH: SK 2021370120
Štatutárny orgán: Ing. Peter Vaňo – konateľ spoločnosti
Telefonický kontakt:
e-mail :

Potvrdenie správnosti údajov podpisom (pečiatkou) spracovateľa a podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa.

Svojim podpisom potvrdzujeme, že údaje obsiahnuté v zámere vychádzajú z najnovších údajov a poznatkov o životnom prostredí v danej lokalite a, že žiadna dôležitá skutočnosť, ktorá by mohla negatívne ovplyvniť životné prostredie nie je zamlčaná.

.....
Ing. Ján Solomon
ALL TRADE a.s.

.....
Ing. Peter Vaňo
arch&crafts s.r.o.